

**KONINKLIJKE ACADEMIE
VOOR OVERZEESE
WETENSCHAPPEN**

Onder de Hoge Bescherming van de Koning

ISSN 0001-4176

Nieuwe Reeks
Nouvelle Série

44 (1)

Jaargang 1998
Année

MEDEDELINGEN DER ZITTINGEN

Driemaandelijkse publicatie

JAARBOEK - 1998 - ANNUAIRE

**ACADEMIE ROYALE
DES SCIENCES
D'OUTRE-MER**

Sous la Haute Protection du Roi

BULLETIN DES SEANCES

Publication trimestrielle

BERICHT AAN DE AUTEURS

De Academie geeft de studies uit waarvan de wetenschappelijke waarde door de betrokken Klasse erkend werd.

De werken die minder dan 32 bladzijden beslaan worden in de *Mededelingen der Zittingen* gepubliceerd, terwijl omvangrijkere werken in de verzameling der *Verhandelingen* kunnen opgenomen worden.

De manuscripten dienen gestuurd te worden naar het secretariaat, Defacqzstraat 1 bus 3, 1000 Brussel. Ze moeten conform zijn aan de aanwijzingen aan de auteurs voor het voorstellen van de manuscripten. Overdrukken hiervan kunnen op eenvoudige aanvraag bij het secretariaat bekomen worden.

De teksten door de Academie gepubliceerd verbinden slechts de verantwoordelijkheid van hun auteurs.

AVIS AUX AUTEURS

L'Académie publie les études dont la valeur scientifique a été reconnue par la Classe intéressée.

Les travaux de moins de 32 pages sont publiés dans le *Bulletin des Séances*, tandis que les travaux plus importants peuvent prendre place dans la collection des *Mémoires*.

Les manuscrits doivent être adressés au secrétariat, rue Defacqz 1 boîte 3, 1000 Bruxelles. Ils seront conformes aux instructions aux auteurs pour la présentation des manuscrits dont le tirage à part peut être obtenu au secrétariat sur simple demande.

Les textes publiés par l'Académie n'engagent que la responsabilité de leurs auteurs.

Abonnement 1998 (4 nummers - 4 numéros) : 2 650 BEF

Defacqzstraat 1 bus 3
B-1000 Brussel (België)

rue Defacqz 1 boîte 3
B-1000 Bruxelles (Belgique)

**KONINKLIJKE ACADEMIE
VOOR OVERZEESSE
WETENSCHAPPEN**

Onder de Hoge Bescherming van de Koning

ISSN 0001-4176

Nieuwe Reeks
Nouvelle Série

44 (1)

Jaargang 1998
Année

MEDEDELINGEN DER ZITTINGEN

Driemaandelijkse publicatie

JAARBOEK - 1998 - ANNUAIRE

**ACADEMIE ROYALE
DES SCIENCES
D'OUTRE-MER**

Sous la Haute Protection du Roi

BULLETIN DES SEANCES

Publication trimestrielle

TABLEAU

VAN DE ACADEMIE

DE L'ACADEMIE

DE KONING

LE ROI

HOGHE BESCHERMER

HAUT PROTECTEUR

M. GRAULICH

VOORZITTER 1998

PRESIDENT 1998

Y. VERHASSELT

VAST SECRETARIS

SECRETAIRE PERPETUELLE

Jaarlijkse wedstrijden

(Uittreksel van het Huishoudelijk Reglement,
Belgisch Staatsblad van 4 april 1985)

Art. 47. Elke Klasse schrijft jaarlijks een wedstrijd uit over twee vragen die verband houden met de door haar behandelde materies. De werken die als antwoord op deze vragen aangeboden worden mogen reeds uitgegeven zijn. Zij moeten in dit geval echter uitgegeven zijn na de datum waarop de vragen werden gesteld.

Art. 48. De leden van de Academie mogen niet deelnemen aan de jaarlijkse wedstrijden.

Art. 49. Elk werk dat door de Academie op de jaarlijkse wedstrijd bekroond wordt, ontvangt een prijs van 30 000 BF.

Art. 50. Op de zitting van februari bepalen de Klassen de onderwerpen waarop de vragen betrekking zullen hebben; zij wijzen voor elk onderwerp twee leden aan die belast zijn met het opstellen van de vragen; zij mogen vroeger gestelde vragen opnieuw stellen.

Art. 51. Op de zitting van maart nemen de Klassen kennis van de verslagen over de voorgestelde vragen en stellen er de definitieve tekst van op.

Art. 52. De auteurs van de voor de wedstrijd ingezonden werken mogen anoniem blijven. In dat geval voegen zij bij hun werk een verzegelde omslag die hun naam en adres bevat en een leus draagt die ook vooraan in het werk vermeld wordt. Deze omslag wordt opengemaakt na de toekenning van de prijs.

Art. 53. De voor de wedstrijd ingediende werken moeten op het secretariaat van de Academie toekomen in vijf exemplaren, vóór de eerste mei van het tweede kalenderjaar dat volgt op de bekendmaking van de vragen.

Concours annuels

(Extrait du Règlement d'ordre intérieur,
Moniteur belge du 4 avril 1985)

Art. 47. Chaque Classe met annuellement au concours deux questions sur les matières dont elle s'occupe. Les travaux présentés en réponse à ces questions peuvent ne pas être inédits. Mais, en ce cas, leur date de publication doit être postérieure à celle des questions du concours.

Art. 48. Les membres de l'Académie ne peuvent prendre part aux concours annuels.

Art. 49. Chaque travail couronné par l'Académie au concours annuel reçoit un prix de 30 000 FB.

Art. 50. A la séance de février, les Classes déterminent les matières sur lesquelles porteront les questions; elles nomment, pour chacune de ces matières, deux membres chargés de formuler les questions; elles peuvent reprendre des questions posées antérieurement.

Art. 51. A la séance de mars, les Classes entendent les rapports sur les questions proposées et arrêtent définitivement le texte de celles-ci.

Art. 52. Les auteurs des ouvrages envoyés au concours peuvent garder l'anonymat. Dans ce cas, ils joignent à leur travail un pli cacheté contenant leur nom et leur adresse et portant une devise reproduite en tête de leur ouvrage. Ce pli est ouvert après l'attribution du prix.

Art. 53. Les ouvrages présentés au concours doivent parvenir au secrétariat de l'Académie en cinq exemplaires avant le premier mai de la deuxième année calendrier qui suit celle de la publication des questions.

Art. 54. Op hun zitting van mei wijzen de Klassen voor elke vraag drie leden aan die belast worden met een verslag over de ingediende werken.

Art. 55. Tien dagen vóór hun bespreking worden de verslagen en de werken neergelegd op het secretariaat van de Academie, waar alle leden er inzage kunnen van nemen.

Art. 56. De prijzen worden door de Klasse toegekend in de maand juni of, uitzonderlijk, op de volgende zitting, na voorlezing en goedkeuring van de verslagen.

Art. 57. Indien de Klasse beslist dat een prijs niet hoeft toegekend te worden, kan zij een eervolle vermelding toekennen. Deze onderscheiding geeft de begunstigde niet het recht de titel van laureaat van de Academie te dragen.

Art. 58. De Academie behoudt zich het recht voor de bekroonde en nog niet gedrukte werken te publiceren.

Art. 54. Dans leur séance de mai, les Classes désignent pour chaque question trois membres chargés de faire rapport sur les ouvrages présentés.

Art. 55. Dix jours avant qu'ils soient mis en délibération, les rapports, ainsi que les ouvrages, sont déposés au secrétariat de l'Académie, où tous les membres peuvent en prendre connaissance.

Art. 56. Les prix sont attribués par la Classe au mois de juin ou, exceptionnellement, à sa séance suivante, après lecture et approbation des rapports.

Art. 57. Si la Classe décide qu'il n'y a pas lieu de décerner le prix, elle peut attribuer une mention honorable. Cette distinction n'autorise pas celui qui en est l'objet à prendre le titre de lauréat de l'Académie.

Art. 58. L'Académie se réserve le droit de publier les ouvrages couronnés et non encore imprimés.

Vragen voor de wedstrijd 1999

Eerste vraag. — Er wordt een studie gevraagd over de evolutie die gaat van de traditionele prekoloniale communicatie naar de opkomst van een privé-pers tijdens de democratische transitie in Afrika ten zuiden van de Sahara.

2de vraag. — Er wordt een studie gevraagd over de implicaties van nieuwe urbanisatieprojecten in Zuid-Azië.

3de vraag. — Er wordt een oorspronkelijke studie gevraagd over de ecologie van de Afrikaanse mangroven of over de biologie van de bestanddelen van hun flora of hun fauna.

4de vraag. — Er wordt een studie gevraagd over de bijdrage van een regelmatige individuele opvolging van de groei en de ontwikkeling tot de gezondheid van jonge kinderen in ontwikkelingslanden.

5de vraag. — Er wordt een studie gevraagd over de zuiveringsprocessen van grondwater dat door fluorhoudende stoffen of zouten van zware metalen verontreinigd is, ongeacht de oorsprong van de verontreiniging, te wijten aan natuurlijke oorzaken of aan industriële activiteiten. Deze studie mag het geheel of een gedeelte van de wetenschappelijke, technische en economische aspecten van de voorgestelde processen behandelen.

6de vraag. — Er wordt een studie gevraagd van de problemen die rijzen in verband met de menselijke aanwezigheid in deltagebieden onderworpen aan frequente overstromingen, eventueel onderhevig aan subsidentie. Delta wordt hier begrepen in de brede zin van het woord : afzettingszone opgebouwd door een rivier in een zee of in een meer.

*
* *

De werken die voor de wedstrijd ingediend worden, moeten op het secretariaat van de Academie toekomen vóór 1 mei 1999.

Questions du concours 1999

Première question. — On demande une étude sur l'évolution qui va de la communication traditionnelle précoloniale à l'émergence d'une presse privée dans les transitions démocratiques dans des Etats d'Afrique subsaharienne.

2e question. — On demande une étude sur les implications sociales de nouveaux projets d'urbanisation en Asie du Sud.

3e question. — On demande une étude originale sur l'écologie des mangroves africaines ou sur la biologie des constituants de leur flore ou de leur faune.

4e question. — On demande une étude sur la contribution d'un suivi individuel régulier de la croissance et du développement à la santé des jeunes enfants dans les pays en voie de développement.

5e question. — On demande une étude concernant les traitements d'assainissement des eaux souterraines polluées par des composés fluorés ou des sels de métaux lourds, quelles que soient les sources de pollution, naturelles ou résultant d'activités industrielles. L'étude en question peut envisager tout ou partie des aspects scientifiques, techniques et économiques des traitements proposés.

6e question. — On demande une étude sur les problèmes liés à la présence humaine dans les régions deltaïques subissant des inondations fréquentes et éventuellement soumises à subsidence. Delta est entendu dans le sens large : zone d'accumulation édifiée par une rivière dans une mer ou dans un lac.

*
* *

Les ouvrages présentés au concours doivent parvenir au secrétariat de l'Académie avant le 1er mai 1999.

Vragen voor de wedstrijd 2000

Eerste vraag. — Er wordt een studie gevraagd over de materiële cultuur in de vroege IJzertijd in Luristan, Pusht-i Kuh (West-Iran).

2de vraag. — Er wordt een kritische studie gevraagd over de vroegste Europese verslagen over het Oude Mexico.

3de vraag. — Er wordt een oorspronkelijk werk gevraagd dat een toepassing is van de teledetectietechnieken met satellieten op de studie van de tropische vegetatie.

4de vraag. — Er wordt een methodologische studie gevraagd over het meten van de voedselzekerheid (*food security*) op het niveau van bevolkingsgroepen met het oog op het toezicht op deze zekerheid en/of het opvolgen van ingrepen om ze te verzekeren.

5de vraag. — Men vraagt een vergelijkende technisch-economische evaluatie van de havenindustrialisering in de ontwikkelde landen, de landen in transitie en de ontwikkelingslanden.

6de vraag. — Er wordt een studie gevraagd over de relevantie van privatisering als middel voor bevordering van economische vooruitgang in Derde-Wereldlanden.

*
* *

De werken die voor de wedstrijd ingediend worden, moeten op het secretariaat van de Academie toekomen vóór 1 mei 2000.

Questions du concours 2000

Première question. — On demande une étude sur la culture matérielle à l'âge du fer ancien au Luristan, Pusht-i Kuh (Iran occidental).

2e question. — On demande une étude critique des premières relations européennes relatives au Mexique ancien.

3e question. — On demande un travail original constituant une application des techniques de télédétection par satellite à l'étude de la végétation tropicale.

4e question. — On demande une étude méthodologique sur la mesure de la sécurité alimentaire (*food security*) au niveau de groupes de populations, destinée à sa surveillance et/ou au suivi d'interventions visant à la garantir.

5e question. — On demande une évaluation technico-économique comparée de l'industrialisation portuaire dans les pays développés, en transition et en développement.

6e question. — On demande une étude sur l'impact de la privatisation comme moyen de stimulation du progrès économique dans les pays du Tiers-Monde.

*
* *

Les ouvrages présentés au concours doivent parvenir au secrétariat de l'Académie avant le 1er mai 2000.

Lucien Cahen Fonds

Tekst vastgelegd door de Bestuurscommissie tijdens haar zitting van 4 juli 1984 en gewijzigd tijdens haar zittingen van 10 oktober 1984, 15 september 1993 en 18 september 1997.

1. Om de herinnering levendig te houden aan Lucien Cahen en zijn werk op het gebied van de overzeese aardkunde, richt de Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen in haar schoot een Lucien Cahen Fonds op.

2. Het Fonds is samengesteld uit een beginkapitaal dat bestaat uit giften die voor dit doel aan de Academie geschonken werden.

Het zal verhoogd worden met de interesten die het kapitaal zal opbrengen, alsook met de eventuele schenkingen en legaten aan de Academie om het Fonds te vergroten.

3. Het Fonds wordt beheerd door de Bestuurscommissie van de Academie die er een aparte boekhouding van houdt.

4. Het Fonds wordt opgericht om met een prijs genaamd „Lucien Cahen Prijs” een auteur te belonen van een verhandeling van hoge wetenschappelijke waarde, die onuitgegeven is of gepubliceerd sinds minder dan drie jaar, opgesteld in het Nederlands, het Frans of het Engels, over een onderwerp in verband met de overzeese aardkundige wetenschappen.

5. De prijs wordt voorbehouden ofwel voor Belgische personaliteiten, ofwel voor personaliteiten van vreemde nationaliteit die regelmatig verbonden zijn sinds minstens vijf jaar aan een Belgische instelling van hoger onderwijs of van onderzoek.

6. De waarde van de prijs bedraagt tegenwoordig 100 000 BF.

Hij zal toegekend worden in 1987, 1990, 1991, 1994, en vervolgens om de drie jaar.

Fonds Lucien Cahen

Texte arrêté par la Commission administrative en sa séance du 4 juillet 1984 et amendé en ses séances du 10 octobre 1984, du 15 septembre 1993 et du 18 septembre 1997.

1. En vue d'entretenir le souvenir de Lucien Cahen et de son œuvre dans le domaine de la géologie de l'Outre-Mer, l'Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer crée en son sein un Fonds Lucien Cahen.

2. Le Fonds est constitué par un capital initial représenté par les libéralités faites à cette fin à l'Académie.

Il sera augmenté des intérêts que rapportera son capital, ainsi que des dons et legs éventuels faits à l'Académie en vue de l'accroissement dudit Fonds.

3. Le Fonds est géré par la Commission administrative de l'Académie qui en tient une comptabilité distincte.

4. Le Fonds est constitué en vue de récompenser par un prix dit «Prix Lucien Cahen», l'auteur d'un mémoire de haute valeur scientifique, inédit ou publié depuis moins de trois ans, rédigé en français, en néerlandais ou en anglais, sur un sujet relevant des sciences géologiques outre-mer.

5. Le prix est réservé soit à des personnalités belges, soit à des personnalités de nationalité étrangère régulièrement attachées depuis au moins cinq ans à un établissement belge de haut enseignement ou de recherche.

6. Le montant du prix est actuellement fixé à 100 000 FB.

Il sera attribué en 1987, 1990, 1991, 1994 et ensuite tous les trois ans.

De Bestuurscommissie kan alle tien jaar het bedrag en de periodiciteit van de prijs veranderen en dit voor de eerste maal in 1998.

7. De ingediende verhandelingen dienen in vier exemplaren op de Academie toe te komen vóór 1 februari van het jaar waarin de prijs toegekend wordt.

8. De prijs wordt toegekend door de Klasse voor Natuur- en Geneeskundige Wetenschappen op voorstel van een *ad hoc* Commissie.

Deze is als volgt samengesteld :

- a) Mevrouw Lucien Cahen ;
- b) De Vast Secretaris, die er het secretariaat van waarneemt ;
- c) Drie leden aangeduid door de Klasse voor Natuur- en Geneeskundige Wetenschappen tijdens haar zitting die gehouden wordt in de maand februari die volgt op het neerleggen van de verhandelingen, gekozen uit de werkende, erwerkende, geassocieerde en eregeassocieerde leden van de Academie.

Nochtans, wanneer de Klasse zou oordelen, naargelang de ingediende verhandelingen, dat het nuttig zou zijn een andere specialist te raadplegen, dan kan één van de drie leden voorzien in c) aangeduid worden onder de corresponderende of erecorresponderende leden of buiten de Academie.

9. Het verslag van de *ad hoc* Commissie wordt megedeeld aan de Klasse voor Natuur- en Geneeskundige Wetenschappen vóór de 10de mei die volgt op de samenstelling van deze Commissie.

10. De Klasse voor Natuur- en Geneeskundige Wetenschappen duidt de laureaat aan tijdens haar zitting van mei. Deze aanduiding zal geschieden door stemming met opgeheven hand van de aanwezige

La Commission administrative pourra modifier tous les dix ans, et pour la première fois en 1998, le montant du prix et sa périodicité.

7. Les mémoires présentés devront parvenir au secrétariat de l'Académie en quatre exemplaires avant le 1er février de l'année où le prix est attribué.

8. Le prix est attribué par la Classe des Sciences naturelles et médicales, sur proposition d'une Commission *ad hoc*.

Celle-ci est constituée de :

- a) Madame Lucien Cahen ;
- b) Le Secrétaire perpétuel, qui en assure le secrétariat ;
- c) Trois membres désignés par la Classe des Sciences naturelles et médicales, en sa séance tenue au mois de février qui suit le dépôt des mémoires, parmi les membres titulaires, titulaires honoraires, associés et associés honoraires de l'Académie.

Toutefois, dans les cas où, au vu des sujets des mémoires déposés, la Classe estimerait opportun de consulter un autre spécialiste, un des trois membres prévus au c) pourra être désigné parmi les membres correspondants ou correspondants honoraires de l'Académie ou en dehors de celle-ci.

9. Le rapport de la Commission *ad hoc* est communiqué à la Classe des Sciences naturelles et médicales avant le 10 mai suivant la constitution de ladite Commission.

10. La Classe des Sciences naturelles et médicales désigne le lauréat en sa séance de mai. Cette désignation résultera d'un vote à main levée des membres titulaires, associés et correspondants de la Classe

werkende, geassocieerde en corresponderende leden. Om aangeduid te worden dient een kandidaat de volstrekte meerderheid van de stemmen te bekomen. Indien geen enkele kandidaat deze meerderheid bekomt na drie achtereenvolgende stemronden, wordt de prijs niet toegekend en blijft het bedrag dat voorzien werd voor deze toekenning bij het Fonds.

11. De prijs zal niet kunnen gesplitst worden.

12. De auteur van het bekroonde werk zal de titel dragen van „Laureaat van de Lucien Cahen Prijs”.

13. De Academie kan de publicatie door haar zorgen van de bekroonde en nog niet gepubliceerde verhandeling overwegen.

14. Ingeval het vermogen van het Fonds niet meer voldoende zou zijn om een prijs van een merkelijke waarde toe te kennen, zal de Bestuurscommissie kunnen besluiten, ofwel het aan te vullen door een afhouding van het patrimonium van de Academie, ofwel het saldo van het Fonds bij haar patrimonium te voegen.

Een eventuele beslissing van integratie van het Fonds in het patrimonium van de Academie kan echter niet genomen worden vóór vijftig jaar na zijn oprichting.

présents. Pour être désigné, un candidat devra obtenir la majorité absolue des votes. Si aucun candidat n'obtient une telle majorité après trois tours de scrutin, le prix n'est pas attribué et le montant réservé à son octroi reste acquis au Fonds.

11. Le prix ne pourra être divisé.

12. L'auteur de l'ouvrage couronné prendra le titre de «Lauréat du Prix Lucien Cahen».

13. L'Académie pourra envisager la publication par ses soins du mémoire couronné et non encore imprimé.

14. Au cas où les avoirs du Fonds ne suffiraient plus à décerner un prix d'un montant appréciable, la Commission administrative pourra décider, soit de le réalimenter par un prélèvement sur le patrimoine de l'Académie, soit d'intégrer le solde du Fonds à son patrimoine.

Une éventuelle décision d'intégration du Fonds au patrimoine de l'Académie ne pourra toutefois être prise moins de cinquante ans après sa création.

**Fonds voor Havenstudies
Directeur-generaal Fernand Suykens**

Tekst vastgelegd door de Bestuurscommissie tijdens haar zitting van 18 maart 1992 en gewijzigd tijdens haar zittingen van 23 maart 1994 en 28 september 1994.

1. Met het doel studies over de zeehavens in het algemeen en in de ontwikkelingslanden in het bijzonder te bevorderen richt de Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen ter gelegenheid van het emeritaat van Directeur-generaal Fernand Suykens, gewezen Voorzitter van de Academie, in haar schoot een Fonds voor Havenstudies op.

2. Het Fonds is samengesteld uit een beginkapitaal dat bestaat uit giften die voor dit doel aan de Academie geschonken werden. Het zal verhoogd worden met de interesten die het kapitaal zal opbrengen, alsook met de eventuele schenkingen en legaten aan de Academie om het Fonds te vergroten.

3. Het Fonds wordt beheerd door de Bestuurscommissie van de Academie, die er een aparte boekhouding van houdt.

4. Het Fonds wordt opgericht om met een prijs genaamd „Prijs voor Havenstudies Directeur-generaal Fernand Suykens” een auteur te belonen van een verhandeling van hoge wetenschappelijke waarde, die onuitgegeven is of gepubliceerd sinds minder dan drie jaar, opgesteld in het Nederlands, het Frans of het Engels, over een onderwerp in verband met haven-economie, havenbeheer of haventechniek. De voorkeur wordt gegeven aan werken die van belang zijn voor de ontwikkelingslanden.

5. De waarde van de prijs bedraagt 100 000 BF. Hij zal alle drie jaar toegekend worden en voor de eerste maal in 1995. De Bestuurscommissie kan het bedrag en de periodiciteit van de prijs veranderen.

**Fonds pour les Etudes portuaires
Directeur général Fernand Suykens**

Texte arrêté par la Commission administrative en sa séance du 18 mars 1992 et amendé en ses séances du 23 mars 1994 et du 28 septembre 1994.

1. En vue de promouvoir les études sur les ports de mer en général et dans les pays en voie de développement en particulier, l'Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer crée en son sein, à l'occasion du passage à l'éméritat du Directeur général Fernand Suykens, ancien Président de l'Académie, un Fonds pour les Etudes portuaires.

2. Le Fonds est constitué par un capital initial représenté par des libéralités faites à cette fin à l'Académie. Il sera augmenté des intérêts que rapportera son capital, ainsi que des dons et legs éventuels faits à l'Académie en vue de l'accroissement dudit Fonds.

3. Le Fonds est géré par la Commission administrative de l'Académie qui en tient une comptabilité distincte.

4. Le Fonds est constitué en vue de récompenser par un prix dit «Prix pour les Etudes portuaires Directeur général Fernand Suykens», l'auteur d'un mémoire de haute valeur scientifique, inédit ou publié depuis moins de trois ans, rédigé en français, en néerlandais ou en anglais, sur un sujet relevant de l'économie, de la gestion ou de la technique portuaires. Une préférence est accordée aux travaux présentant une importance pour les pays en voie de développement.

5. Le montant du prix est fixé à 100 000 FB. Il sera attribué tous les trois ans et pour la première fois en 1995. La Commission administrative peut modifier le montant et la périodicité du prix.

6. De ingediende verhandelingen dienen in vijf exemplaren op de Academie toe te komen vóór 1 februari van het jaar waarin de prijs toegekend wordt.

7. De prijs wordt toegekend door de Klasse voor Technische Wetenschappen, op voorstel van een *ad hoc* Commissie.

Deze is als volgt samengesteld :

- a) De Vast Secretaris, die er het secretariaat van waarneemt ;
- b) Twee leden aangeduid door de Klasse voor Technische Wetenschappen tijdens haar zitting die gehouden wordt in de maand maart die volgt op het neerleggen van de verhandelingen, gekozen uit de werkende, erewerkende, geassocieerde en eregeassocieerde leden van de Academie ;
- c) De Directeur-generaal van de Haven van Antwerpen ;
- d) De hoogleraar of docent gelast met de cursus „zeehavens” aan de Universitaire Faculteiten Sint-Ignatius te Antwerpen.

8. Het verslag van de *ad hoc* Commissie wordt meegedeeld aan de Klasse voor Technische Wetenschappen vóór 1 juni die volgt op de samenstelling van deze Commissie.

9. De Klasse voor Technische Wetenschappen duidt de laureaat aan tijdens haar zitting van juni. Deze aanduiding zal geschieden door stemming met opgeheven hand van de aanwezige werkende en erewerkende, geassocieerde en eregeassocieerde leden. Om aangeduid te worden, dient een kandidaat de volstrekte meerderheid van de stemmen te bekomen. Indien geen enkele kandidaat deze meerderheid bekomt na drie achtereenvolgende stemronden, wordt de prijs niet toegekend en blijft het bedrag dat voorzien werd voor deze toekenning bij het Fonds.

6. Les mémoires présentés devront parvenir au secrétariat de l'Académie en cinq exemplaires avant le 1er février de l'année où le prix est attribué.

7. Le prix est attribué par la Classe des Sciences techniques, sur proposition d'une Commission *ad hoc*.

Celle-ci est constituée :

- a) Du Secrétaire perpétuel, qui en assure le secrétariat ;
- b) De deux membres désignés par la Classe des Sciences techniques, en sa séance tenue au mois de mars qui suit le dépôt des mémoires, parmi les membres titulaires, titulaires honoraires, associés et associés honoraires de l'Académie ;
- c) Du Directeur général du Port d'Anvers ;
- d) Du professeur ou chargé de cours assurant l'enseignement «zeehavens» aux «Universitaire Faculteiten Sint-Ignatius» à Anvers.

8. Le rapport de la Commission *ad hoc* est communiqué à la Classe des Sciences techniques avant le 1er juin suivant la constitution de ladite Commission.

9. La Classe des Sciences techniques désigne le lauréat en sa séance de juin. Cette désignation résultera d'un vote à main levée des membres titulaires et titulaires honoraires, associés et associés honoraires présents. Pour être désigné, un candidat devra obtenir la majorité absolue des voix. Si aucun candidat n'obtient une telle majorité après trois tours de scrutin, le prix n'est pas attribué et le montant réservé à son octroi reste acquis au Fonds.

10. De auteur(s) van het bekroonde werk zal (zullen) de titel dragen van „Laureaat van de Prijs voor Havenstudies Directeur-generaal Fernand Suykens” van de Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen.

11. De Academie kan de publicatie door haar zorgen van de bekroonde en nog niet gepubliceerde verhandeling overwegen.

12. Ingeval het vermogen van het Fonds niet meer voldoende groot zou zijn om een prijs van een merkelijke waarde toe te kennen, zal de Bestuurscommissie kunnen besluiten, ofwel het aan te vullen door een afhouding van het patrimonium van de Academie, ofwel het saldo van het Fonds bij haar patrimonium te voegen, ofwel de prijs samen te smelten met een andere prijs uit te reiken door de Klasse voor Technische Wetenschappen.

10. L' (Les) auteur(s) de l'ouvrage couronné prendra (prendront) le titre de «Lauréat du Prix pour les Etudes portuaires Directeur général Fernand Suykens» de l'Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer.

11. L'Académie pourra envisager la publication par ses soins du mémoire couronné et non encore publié.

12. Au cas où les avoirs du Fonds ne suffiraient plus à décerner un prix d'un montant appréciable, la Commission administrative pourra décider, soit de le réalimenter par un prélèvement sur le patrimoine de l'Académie, soit d'intégrer le solde du Fonds à son patrimoine, soit de le fusionner avec un autre prix attribué par la Classe des Sciences techniques.

Jean-Jacques en Berthe Symoens Fonds

Tekst vastgelegd door de Bestuurscommissie tijdens haar zitting van 18 maart 1992 en aangevuld tijdens haar zittingen van 15 maart 1995 en 20 september 1995.

1. Ter gelegenheid van het bereiken van het emeritaat door professor Jean-Jacques Symoens richt de Academie in haar schoot een Jean-Jacques en Berthe Symoens Fonds op.

2. Het Fonds is samengesteld uit een beginkapitaal dat bestaat uit giften die voor dit doel aan de Academie geschonken werden.

Het zal verhoogd worden met de interesten die het kapitaal zal opbrengen, alsook met de eventuele schenkingen en legaten aan de Academie om het Fonds te vergroten.

3. Het Fonds wordt beheerd door de Bestuurscommissie van de Academie die er een aparte boekhouding van houdt.

4. Het Fonds wordt opgericht om met een prijs genaamd „Jean-Jacques en Berthe Symoens Prijs voor Tropische Limnologie” een verhandeling van hoge wetenschappelijke waarde te belonen, die onuitgegeven is of gepubliceerd sinds minder dan vier jaar, opgesteld in het Nederlands, het Frans, het Engels of het Spaans, over een onderwerp in verband met de tropische limnologie.

5. De werken van de leden van de Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen kunnen niet genieten van de toekenning van de prijs.

6. De waarde van de prijs bedraagt 100 000 BF. Hij zal om de drie jaar toegekend worden en voor het eerst in 1996.

De Bestuurscommissie kan alle tien jaar het bedrag en de periodiciteit van de prijs

Fonds Jean-Jacques et Berthe Symoens

Texte arrêté par la Commission administrative en sa séance du 18 mars 1992 et complété en ses séances du 15 mars 1995 et du 20 septembre 1995.

1. A l'occasion de l'accession à l'éméritat du professeur Jean-Jacques Symoens, l'Académie crée en son sein un Fonds Jean-Jacques et Berthe Symoens.

2. Le Fonds est constitué par un capital initial représenté par les libéralités faites à cette fin à l'Académie.

Il sera augmenté des intérêts que rapportera son capital, ainsi que des dons et legs éventuels faits à l'Académie en vue de l'accroissement dudit Fonds.

3. Le Fonds est géré par la Commission administrative de l'Académie qui en tient une comptabilité distincte.

4. Le Fonds est constitué en vue de récompenser par un prix dit «Prix Jean-Jacques et Berthe Symoens de Limnologie tropicale» un mémoire de haute valeur scientifique, inédit ou publié depuis moins de quatre ans, rédigé en français, en néerlandais, en anglais ou en espagnol, sur un sujet relevant de la limnologie tropicale.

5. Les travaux des membres de l'Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer ne peuvent bénéficier de l'octroi du prix.

6. Le montant du prix est fixé à 100 000 FB. Il sera attribué tous les trois ans et pour la première fois en 1996.

La Commission administrative pourra modifier tous les dix ans, et pour la pre-

veranderen en dit voor de eerste maal in 2005.

7. De ingediende verhandelingen dienen in vijf exemplaren op de Academie toe te komen vóór 1 februari van het jaar waarin de prijs toegekend wordt.

8. De prijs wordt uitgereikt door de Klasse voor Natuur- en Geneeskundige Wetenschappen op voorstel van een *ad hoc* Commissie.

Deze is als volgt samengesteld :

- a) De Heer Jean-Jacques Symoens of Mevrouw Berthe Symoens ;
- b) De Vast Secretaris, die er het secretariaat van waarneemt ;
- c) Drie leden aangeduid door de Klasse voor Natuur- en Geneeskundige Wetenschappen tijdens haar zitting die gehouden wordt in de maand maart die volgt op het neerleggen van de verhandelingen, gekozen uit de werkende, erwerkende, geassocieerde en eregeassocieerde leden van de Academie ;
- d) Een lid aangeduid door de Faculteit van de Wetenschappen van de Vrije Universiteit Brussel ;
- e) Een lid aangeduid door de Faculteit van de Wetenschappen van de „Université de Mons-Hainaut”.

De Commissie kan eveneens één of twee specialisten aan haar werkzaamheden toevoegen, zelfs van buiten de Academie, indien zij dit nuttig acht gelet op de onderwerpen van de neergelegde verhandelingen.

9. Het verslag van de *ad hoc* Commissie wordt megedeeld aan de Klasse voor Natuur- en Geneeskundige Wetenschappen vóór de 10de mei die volgt op de samenstelling van deze Commissie.

mière fois en 2005, le montant du prix et sa périodicité.

7. Les mémoires présentés devront parvenir au secrétariat de l'Académie en cinq exemplaires avant le 1er février de l'année où le prix est attribué.

8. Le prix est attribué par la Classe des Sciences naturelles et médicales, sur proposition d'une Commission *ad hoc*.

Celle-ci est constituée de :

- a) Monsieur Jean-Jacques Symoens ou Madame Berthe Symoens ;
- b) Le Secrétaire perpétuel, qui en assure le secrétariat ;
- c) Trois membres désignés par la Classe des Sciences naturelles et médicales, en sa séance tenue au mois de mars qui suit le dépôt des mémoires, parmi les membres titulaires, titulaires honoraires, associés et associés honoraires de l'Académie ;
- d) Un membre désigné par la Faculté des Sciences de la «Vrije Universiteit Brussel» ;
- e) Un membre désigné par la Faculté des Sciences de l'Université de Mons-Hainaut.

La Commission pourra également associer à ses travaux un ou deux spécialistes, même extérieurs à l'Académie, si, au vu des sujets des mémoires déposés, elle l'estime utile.

9. Le rapport de la Commission *ad hoc* est communiqué à la Classe des Sciences naturelles et médicales avant le 10 mai suivant la constitution de ladite Commission.

10. De Klasse voor Natuur- en Geneeskundige Wetenschappen duidt de laureaat aan tijdens haar zitting van mei. Deze aanduiding zal geschieden door stemming met opgeheven hand van de aanwezige werkende, geassocieerde en corresponderende leden. Om aangeduid te worden dient een kandidaat de volstrekte meerderheid van de stemmen te bekomen. Indien geen enkele kandidaat deze meerderheid bekomt na drie achtereenvolgende stemronden, wordt de prijs niet toegekend en blijft het bedrag dat voorzien werd voor deze toekenning bij het Fonds.

11. De prijs zal niet kunnen gesplitst worden.

12. De auteur van het bekroonde werk zal de titel dragen van „Laureaat van de Jean-Jacques en Berthe Symoens Prijs voor Tropische Limnologie”.

13. De Academie kan de publicatie door haar zorgen van de bekroonde en nog niet gepubliceerde verhandeling overwegen.

14. Ingeval het vermogen van het Fonds niet meer voldoende groot zou zijn om een prijs van een merkelijke waarde toe te kennen, zal de Bestuurscommissie kunnen besluiten, ofwel van het aan te vullen door een afhouding van het patrimonium van de Academie, ofwel van het saldo van het Fonds in haar patrimonium te integreren.

Een eventuele beslissing van integratie van het Fonds in het patrimonium van de Academie kan echter niet genomen worden vóór vijftig jaar na zijn oprichting.

10. La Classe des Sciences naturelles et médicales désigne le lauréat en sa séance de mai. Cette désignation résultera d'un vote à main levée des membres titulaires, associés et correspondants de la Classe présents. Pour être désigné, un candidat devra obtenir la majorité absolue des votes. Si aucun candidat n'obtient une telle majorité après trois tours de scrutin, le prix n'est pas attribué et le montant réservé à son octroi reste acquis au Fonds.

11. Le prix ne pourra être divisé.

12. L'auteur de l'ouvrage couronné prendra le titre de «Lauréat du Prix Jean-Jacques et Berthe Symoens de Limnologie tropicale».

13. L'Académie pourra envisager la publication par ses soins du mémoire couronné et non encore publié.

14. Au cas où les avoirs du Fonds ne suffiraient plus à décerner un prix d'un montant appréciable, la Commission administrative pourra décider, soit de le réalimenter par un prélèvement sur le patrimoine de l'Académie, soit d'intégrer le solde du Fonds à son patrimoine.

Une éventuelle décision d'intégration du Fonds au patrimoine de l'Académie ne pourra toutefois être prise moins de cinquante ans après sa création.

**SmithKline Beecham Pharma Prijs
der Overzeese Geneeskundige
Wetenschappen**

Tekst vastgelegd door de Bestuurscommissie tijdens haar zitting van 23 maart 1994 en gewijzigd tijdens haar zitting van 28 september 1994.

1. De Firma SmithKline Beecham Pharma kent, in samenwerking met de Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen, regelmatig een prijs genaamd „SmithKline Beecham Pharma Prijs der Overzeese Geneeskundige Wetenschappen” toe, bestemd om een vorser of vorschergroep die, op het gebied van de humane geneeskunde of de farmaceutische wetenschappen, een belangrijke bijdrage leverde tot de fundamentele of klinische kennis van de pathologie eigen aan de landen van overzee, meer bepaald in de parasitologische en microbiologische sectoren, te belonen.

2. De prijs is voorbehouden hetzij voor Belgische vorsers, hetzij voor vorsers van vreemde nationaliteit die sedert minstens vijf jaar in België verblijven.

3. De prijs zal om de drie jaar, en voor het eerst — voor de periode 1993-1995 — in 1995, toegekend worden.

De waarde van de prijs bedraagt 500 000 BF.

De laureaat kan ook voorstellen het bedrag van de prijs, geheel of gedeeltelijk, aan te wenden voor onderzoek in verband met zijn werk in een overzees land dat hiervoor een uitgesproken belangstelling zou hebben.

4. De werken die voor de toekenning van deze prijs in aanmerking komen zijn in het Frans, het Nederlands, het Duits of het Engels opgesteld. Deze werken moeten, samen met het *curriculum vitae* van de kandidaat of de groep van kandidaten, in zeven exemplaren, op het

**Prix SmithKline Beecham Pharma
des Sciences médicales
d'Outre-Mer**

Texte arrêté par la Commission administrative en sa séance du 23 mars 1994 et amendé en sa séance du 28 septembre 1994.

1. La Société SmithKline Beecham Pharma attribue périodiquement, avec la collaboration de l'Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, un prix dénommé «Prix SmithKline Beecham Pharma des Sciences médicales d'Outre-Mer», destiné à récompenser un chercheur ou un groupe de chercheurs ayant apporté une contribution importante dans le domaine de la médecine humaine ou des sciences pharmaceutiques, aux connaissances fondamentales ou cliniques relatives aux pathologies propres aux pays d'outre-mer, principalement dans les secteurs parasitologiques et microbiologiques.

2. Le prix est réservé soit à des chercheurs belges, soit à des chercheurs de nationalité étrangère résidant depuis au moins cinq ans en Belgique.

3. Le prix sera attribué tous les trois ans et, pour la première fois, en 1995 pour la période de 1993-1995.

Le montant du prix est de 500 000 FB.

Le lauréat pourra également proposer l'affectation, totale ou partielle, du montant du prix à la recherche en rapport avec son travail dans un pays d'outre-mer qui y serait particulièrement intéressé.

4. Les travaux pris en considération pour l'octroi du prix seront rédigés en français, en néerlandais, en allemand ou en anglais. Ces travaux et le *curriculum vitae* du candidat ou du groupe de candidats devront parvenir au secrétariat de l'Académie Royale des Sciences d'Outre-

secretariaat van de Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen toekomen, ten laatste op 1 juni van het jaar waarin de prijs toegekend wordt.

Werken die reeds eerder bekroond werden met een universitaire graad of met een minstens gelijkwaardige nationale of internationale prijs, zullen niet in aanmerking genomen worden.

De kandidaturen mogen door de kandidaten zelf ingediend worden of door een ter zake bevoegde personaliteit, op gemotiveerd voorstel, voorgelegd worden.

5. Bij elke toekenning van de prijs is de jury belast met het onderzoek van de ingediende werken en de aanduiding van de laureaten, als volgt samengesteld :

- a) Een Voorzitter, door de Firma Smith-Kline Beecham Pharma aangeduid onder de personaliteiten van de Belgische geneeskundige wereld die een erkende onderzoeksactiviteit uitoefenen of hebben uitgeoefend ;
- b) Vier werkende of erewerkende leden, door de Klasse voor Natuur- en Geneeskundige Wetenschappen van de Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen in haar schoot aangeduid ;
- c) Twee leden van het professorenkorps van de Belgische Faculteiten Geneeskunde of Farmacie of van het Prins Leopold Instituut voor Tropische Geneeskunde, door de Bestuurscommissie van de Academie, in overleg met de Voorzitter van de jury, al dan niet in de schoot van de Academie aangeduid.

Het secretariaat van de jury, de organisatie van haar werkzaamheden en de mededeling van haar beslissingen aan de laureaten, de andere kandidaten en de Firma SmithKline Beecham Pharma wordt door de Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen verzekerd.

Mer, en sept exemplaires, au plus tard le 1er juin de l'année où le prix est attribué.

Les travaux qui ont déjà été couronnés par la collation d'un grade universitaire ou par un prix national ou international d'un montant au moins équivalent, ne seront pas pris en considération.

Les candidatures peuvent être introduites par les candidats eux-mêmes ou présentées, sur proposition motivée, par une personnalité compétente en la matière.

5. Pour chaque attribution du prix, le jury chargé d'examiner les travaux introduits et de désigner les lauréats est composé de :

- a) Un Président désigné par la Société SmithKline Beecham Pharma, parmi les personnalités du monde médical belge exerçant ou ayant exercé une activité de recherche reconnue ;
- b) Quatre membres titulaires ou titulaires honoraires désignés en son sein, par la Classe des Sciences naturelles et médicales de l'Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer ;
- c) Deux membres du corps professoral des Facultés belges de Médecine ou de Pharmacie ou de l'Institut de Médecine tropicale Prince Léopold, désignés au sein ou non de l'Académie, par la Commission administrative de celle-ci, en concertation avec le Président du jury.

Le secrétariat du jury, l'organisation de ses travaux et la communication de ses décisions aux lauréats, aux autres candidats et à la Société SmithKline Beecham Pharma sont assurés par l'Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer.

6. Voor haar eerste vergadering wordt de jury minstens vier weken van tevoren bijeengeroepen.

Deze termijn kan, mits twee derde van de leden hiermee akkoord gaan, voor eventuele latere vergaderingen ingekort worden.

De jury mag enkel beraadslagen indien de Voorzitter en twee derde van de overige leden aanwezig zijn.

De verkiezing van de laureaat gebeurt bij absolute meerderheid van de bij geheime stemming uitgebrachte stemmen; indien na twee stembeurten geen enkele kandidaat deze meerderheid heeft behaald, wordt er overgegaan tot een definitieve stemming met betrekkelijke meerderheid.

7. De prijs kan enkel gedeeld worden wanneer de laureaten co-auteurs van één enkele verhandeling of één enkele groep van werken zijn.

8. Indien de prijs niet toegekend wordt, kan de aan de gang zijnde periode met één of twee jaar verlengd worden. In dit geval neemt de daaropvolgende periode van drie jaar een aanvang bij de effectieve afsluiting van de vorige toekenningsperiode, zonder dat de periodiciteit van de prijs gewijzigd wordt.

9. De vorser van wie het werk of het geheel van werken bekroond werd, zal de titel „Laureaat van de SmithKline Beecham Pharma Prijs der Overzeese Geneeskundige Wetenschappen” dragen.

10. De Firma SmithKline Beecham Pharma verbindt zich ertoe, naast de waarde van de prijs, ook de onkosten met betrekking tot de uitreikingsceremonie te dekken.

Zij zal deze ceremonie in overleg met het secretariaat van de Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen organiseren.

6. Le jury est convoqué pour sa première réunion au moins quatre semaines à l'avance.

Ce délai pourra être abrégé moyennant accord des deux tiers des membres pour d'éventuelles réunions ultérieures.

Le jury ne peut délibérer que si son Président et les deux tiers des autres membres sont présents.

L'élection du lauréat se fait à la majorité absolue des voix émises au scrutin secret; si après deux tours de scrutin, aucun des candidats n'a obtenu cette majorité, il est procédé à un scrutin définitif à la majorité relative.

7. Le prix, s'il doit être partagé, ne peut l'être qu'entre les auteurs d'un seul mémoire ou d'un seul groupe de travaux.

8. Dans le cas où le prix n'est pas décerné, la période en cours peut être prolongée d'une ou de deux années. Dans ce cas, la période ultérieure de trois ans commence à la clôture effective de la période d'attribution antérieure sans que la périodicité du prix soit changée.

9. Le chercheur dont le travail ou le groupe de travaux a été couronné portera le titre de «Lauréat du Prix SmithKline Beecham Pharma des Sciences médicales d'Outre-Mer».

10. La Société SmithKline Beecham Pharma s'engage à couvrir, en sus de la valeur du prix, les frais liés à la cérémonie de sa remise.

Elle organisera cette cérémonie en concertation avec le secrétariat de l'Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer.

Floribert Jurion Fonds

Reglement van het Floribert Jurion Fonds

Tekst vastgelegd door de Bestuurscommissie tijdens haar zitting van 4 juli 1983 en gewijzigd tijdens haar zittingen van 18 september 1991 en 15 maart 1995.

1. Om tegemoet te komen aan de wensen van een groep personaliteiten die de hulde willen in stand houden en uitbreiden die zij wensen te brengen aan het landbouwkundig en zoötechnisch werk van Floribert Jurion, richt de Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen in haar schoot een Floribert Jurion Fonds op.

2. Het Fonds heeft als doel bij te dragen tot het vormen van Belgische studenten, regelmatig ingeschreven in een Belgische faculteit om er de graad van landbouwkundig ingenieur of doctor in de diergeneeskunde te behalen, door het vergemakkelijken van een stage in de landen van de Derde Wereld.

Om dit doel te bereiken kan het Fonds :

- a) Onder zijn gezag de verplaatsing van deze studenten waarborgen door de autoriteiten van de gastlanden de garantie te geven dat de inzet van de onderneming uitsluitend pedagogisch is ;
- b) Bijdragen tot de financiering van de verplaatsingen en het verblijf van deze studenten door het toekennen van leningen of beurzen.

3. Het Fonds wordt gevoed :

- a) Door een kapitaal aangebracht door schenkers aan de Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen en waarvan de opbrengsten door deze laatste besteed worden aan de toekenning van beurzen en leningen aan kandidaten door haar gekozen ;

Fonds Floribert Jurion

Règlement du Fonds Floribert Jurion

Texte arrêté par la Commission administrative en sa séance du 4 juillet 1983 et amendé en ses séances du 18 septembre 1991 et du 15 mars 1995.

1. En vue de répondre aux vœux d'un groupe de personnalités désireuses d'entretenir et de développer l'hommage qu'elles entendent rendre à l'œuvre agronomique et zootechnique de Floribert Jurion, l'Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer crée en son sein un Fonds Floribert Jurion.

2. Le Fonds a pour objet de contribuer à la formation des étudiants belges, régulièrement inscrits dans une faculté belge en vue d'y obtenir le grade d'ingénieur agronome ou de docteur en médecine vétérinaire, en facilitant un stage dans les pays du Tiers-Monde.

Pour atteindre ce but, le Fonds pourra :

- a) Couvrir de son autorité le déplacement de ces étudiants, en garantissant devant les autorités des pays hôtes, la finalité exclusivement pédagogique de l'action entreprise ;
- b) Contribuer au financement des déplacements et des séjours de ces étudiants par l'octroi de prêts ou de bourses.

3. Le Fonds est alimenté :

- a) Par un capital apporté par des donateurs à l'Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer et dont les revenus sont consacrés par celle-ci à l'attribution de bourses et de prêts à des candidats de son choix ;

- b) Door jaarlijkse dotaties die aan de Academie gestort worden door diverse verenigingen en instellingen om jaarlijks omgezet te worden in beurzen en leningen, eveneens door de Academie naar eigen keuze toegekend ;
- c) Door jaarlijkse dotaties die aan de Academie gestort worden door universitaire instellingen of door hun verenigingen van oud-studenten in de landbouwwetenschappen of de diergeneeskunde, om jaarlijks in beurzen en leningen omgezet te worden.

De inkomsten beoogd onder c) zullen voortkomen ofwel uit de schenkingen die jaarlijks ontvangen worden door deze universitaire instellingen of deze verenigingen, ofwel uit de opbrengsten van een kapitaal dat op het patrimonium van deze instellingen of verenigingen vermeld staat. De overeenkomende beurzen en leningen zullen door de Academie toegekend worden op voorstel van de instellingen of de verenigingen die aldus tot het Fonds bijgedragen hebben.

4. Het Fonds wordt beheerd door de Bestuurscommissie van de Academie die er een aparte boekhouding van bijhoudt.

Het vermogen van het Fonds kan enkel gebruikt worden voor de verwezenlijking van zijn doel bepaald in artikel 2.

De administratiekosten, de kosten voor briefwisseling en andere uitgaven aangegaan door de Academie voor het beheer van het Fonds zijn ten laste van dit Fonds.

5. De rechthebbenden op leningen, beurzen of toelagen toegekend door het Floribert Jurion Fonds worden aangeduid door de Klasse voor Natuur- en Geneeskundige Wetenschappen, op voorstel van een *ad hoc* Commissie.

- b) Par des dotations annuelles versées à l'Académie par des sociétés et institutions diverses pour être transformées annuellement en bourses et prêts, également attribués par l'Académie suivant son propre choix ;
- c) Par des dotations annuelles versées à l'Académie par des institutions universitaires ou par leurs associations d'anciens étudiants en agronomie ou en médecine vétérinaire, pour être transformées annuellement en bourses et prêts.

Les revenus visés sub c) proviendront soit des dons recueillis annuellement par ces institutions universitaires ou ces associations, soit de revenus d'un capital figurant au patrimoine de ces institutions ou associations. L'attribution des bourses et prêts correspondants se fera par l'Académie sur proposition des institutions ou des associations ayant ainsi contribué au Fonds.

4. Le Fonds est géré par la Commission administrative de l'Académie qui en tient une comptabilité propre.

Les avoirs du Fonds ne peuvent être utilisés qu'en vue de la réalisation de son objet défini à l'article 2.

Toutefois, les frais d'administration, frais postaux et autres dépenses engagés par l'Académie pour la gestion du Fonds sont portés au débit de celui-ci.

5. Les bénéficiaires des prêts, bourses ou subventions octroyés par le Fonds Floribert Jurion sont désignés par la Classe des Sciences naturelles et médicales de l'Académie, sur proposition d'une Commission *ad hoc*.

Deze is samengesteld uit :

- a) Mevrouw Jurion, ten persoonlijk-
lijken titel ;
- b) De Vast Secretaris van de Academie,
die er het secretariaat van verzekert ;
- c) Vijf leden aangeduid door de
Klasse voor Natuur- en Geneeskundige
Wetenschappen tijdens haar zitting van
de maand maart onder de werkende leden,
erewerkende leden, geassocieerde leden
en eregeassocieerde leden van de
Academie ;
- d) Maximum vier personaliteiten ge-
coöpteerd als vertegenwoordigers van de
universitaire instellingen of hun verenigingen
van oud-studenten die tot het Fonds
bijdragen.

De Commissie kan elke persoon uitnodigen van wie de medewerking haar nuttig lijkt.

De Commissie van het Floribert Jurion Fonds kiest haar Voorzitter in haar schoot.

Het mandaat van de leden van de Commissie van het Floribert Jurion Fonds duurt vier jaar. Het is hernieuwbaar.

6. Ingeval het vermogen van het Fonds niet meer zou volstaan om de doeleinden te verzekeren waarvoor het werd opgericht, kan de Bestuurscommissie van de Academie beslissen, ofwel dit Fonds opnieuw te voeden met een afhouding van het patrimonium van de Academie, ofwel het saldo van het Fonds bij haar patrimonium te voegen.

Een eventuele beslissing van integratie van het Fonds in het patrimonium van de Academie kan enkel genomen worden minstens vijftig jaar na zijn oprichting.

Celle-ci est constituée de :

- a) Madame Jurion, à titre personnel ;
- b) Le Secrétaire perpétuel de l'Académie, qui en assure le secrétariat ;
- c) Cinq membres désignés par la Classe des Sciences naturelles et médicales au cours de sa séance du mois de mars parmi les membres titulaires, membres titulaires honoraires, membres associés et membres associés honoraires de l'Académie ;
- d) Au maximum quatre personnalités cooptées, en tant que représentants des institutions universitaires ou de leurs associations d'anciens étudiants contribuant au Fonds.

La Commission invite à ses travaux toute personne dont la participation lui paraît utile.

La Commission du Fonds Floribert Jurion élit son Président en son sein.

Le mandat des membres de la Commission du Fonds Floribert Jurion est d'une durée de quatre ans. Il est renouvelable.

6. Au cas où les avoirs du Fonds ne suffiraient plus à assurer les buts pour lesquels il a été créé, la Commission administrative de l'Académie pourra décider, soit de le réalimenter par un prélèvement sur le patrimoine de l'Académie, soit d'intégrer le solde du Fonds à son patrimoine.

Une éventuelle décision d'intégration du Fonds au patrimoine de l'Académie ne pourra être prise moins de cinquante ans après sa création.

Reglement voor de toekenning en het gebruik van leningen en reisbeurzen

Tekst vastgelegd door de Bestuurscommissie tijdens haar zitting van 21 maart 1984 en gewijzigd tijdens haar zittingen van 18 september 1991, 23 maart 1994 en 15 maart 1995.

1. Doel

Het Fonds opgericht door de Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen ter nagedachtenis van Floribert Jurion heeft als doel bij te dragen tot het vormen van Belgische studenten, regelmatig ingeschreven in een Belgische faculteit om er de graad van landbouwkundig ingenieur of doctor in de diergeneeskunde te behalen, door het vergemakkelijken van hun verblijf in de landen van de Derde Wereld teneinde er een stage te doen of er een eindejaarswerk voor te bereiden.

2. Toekenning van leningen en beurzen

Het Floribert Jurion Fonds zal door het verlenen van leningen en reisbeurzen bijdragen tot het bekostigen van de verplaatsingen en de verblijven overzee van de gekwalificeerde Belgische studenten.

Elk jaar stelt de Bestuurscommissie van de Academie in de loop van de maand september het aantal en het maximumbedrag vast van de leningen en de beurzen toe te kennen door het Floribert Jurion Fonds.

Zij beslist welke publiciteit zal gegeven worden aan de leningen en beurzen.

3. Procedure voor het indienen van aanvragen

De kandidaten voor leningen en reisbeurzen toegekend door het Floribert Jurion Fonds, moeten hun aanvraag bij de Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen indienen vóór 1 mei. De reis dient plaats te vinden vóór het einde van het hierop volgend academiejaar.

Règlement d'octroi et d'utilisation des prêts et bourses de voyage

Texte arrêté par la Commission administrative en sa séance du 21 mars 1984 et amendé en ses séances du 18 septembre 1991, du 23 mars 1994 et du 15 mars 1995.

1. But

Le Fonds créé par l'Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer en mémoire de Floribert Jurion a pour objet de contribuer à la formation des étudiants belges régulièrement inscrits dans une faculté belge en vue d'y obtenir le grade d'ingénieur agronome ou de docteur en médecine vétérinaire, en facilitant leur séjour dans les pays du Tiers-Monde afin d'y effectuer un stage ou d'y préparer un travail de fin d'études.

2. Octroi de prêts et de bourses

Le Fonds Floribert Jurion contribuera par l'octroi de prêts ou de bourses de voyage au financement des déplacements et des séjours outre-mer des étudiants belges qualifiés.

Chaque année, la Commission administrative de l'Académie fixe, dans le courant du mois de septembre, le nombre et le montant maximum des prêts et des bourses à octroyer par le Fonds Floribert Jurion.

Elle décide de la publicité à donner à l'information relative aux prêts et bourses.

3. Procédure d'introduction des demandes

Les candidatures aux bourses et prêts attribués par le Fonds Floribert Jurion doivent parvenir à l'Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer avant le 1er mai. Le voyage doit avoir lieu avant la fin de l'année académique suivante. Ces candidatures sont introduites soit directement

Deze kandidaturen worden ofwel onmiddellijk bij de Academie ingediend, ofwel door bemiddeling van de universitaire instellingen of van hun verenigingen die tot het Fonds bijdragen.

De aanvragen moeten in drievoud worden ingediend op de *ad hoc* formulieren, te bekomen op het secretariaat van de Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen.

De kandidaten moeten er verplicht op vermelden :

- a) Het doel van hun reis en een gedetailleerd werkplan, waaruit de noodzaak van een verblijf overzee moet blijken ;
- b) De voorwaarden van opneming vanwege de instellingen of ondernemingen gevestigd overzee waar het geplande werk zal doorgaan ;
- c) Een budgetraming voor de geplande reis (reiskosten België-Overzee, plaatselijke vervoerkosten, verblijfkosten, uitrusting, materieel en nodige producten) ;
- d) De andere financieringsbronnen die zij zouden aangevraagd of verkregen hebben voor de geplande reis ;
- e) De naam van de professor onder wiens leiding het werk overzee zal uitgevoerd worden ;
- f) De namen van twee professoren van universitaire instellingen die de kandidaat voldoende kennen om aan de Academie een beoordeling te kunnen geven over zijn morele en intellectuele waarden.

Zij zullen bij hun aanvraag voegen :

- a) Hun *curriculum vitae* ;
- b) Het advies van de professor die hun werk leidt, zowel wat de gegrondheid van hun project betreft als de bevoegdheid van de belanghebbende om het uit te voeren.

Het Floribert Jurion Fonds verleent slechts éénmaal een lening of een reisbeurs aan eenzelfde persoon.

auprès de l'Académie, soit par l'intermédiaire des institutions universitaires ou de leurs associations contribuant au Fonds.

Les demandes doivent être introduites en trois exemplaires sur les formulaires *ad hoc* fournis par le secrétariat de l'Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer.

Les candidats y mentionneront obligatoirement :

- a) Le but de leur voyage et un plan de travail détaillé, d'où doit ressortir la nécessité du séjour outre-mer ;
- b) Les conditions d'accueil attendues de la part des institutions ou des entreprises sises outre-mer où s'effectuera le travail prévu ;
- c) Une prévision de budget pour le voyage projeté (trajets Belgique-Outre-Mer, déplacements locaux, frais de séjour, équipement, matériel et produits nécessaires) ;
- d) Les autres sources de financement qu'ils auraient sollicitées ou obtenues pour le voyage projeté ;
- e) Le nom du professeur sous la direction de qui sera effectué le travail outre-mer ;
- f) Les noms de deux autres professeurs d'institutions universitaires qui connaissent suffisamment le candidat pour pouvoir donner à l'Académie un avis sur ses qualités morales et intellectuelles.

Ils annexeront à leur demande :

- a) Leur *curriculum vitae* ;
- b) L'avis du professeur dirigeant leur travail, tant sur le bien-fondé de leur projet que sur l'aptitude de l'impétrant à l'exécuter.

Le Fonds Floribert Jurion n'accorde un prêt ou une bourse de voyage qu'une fois à une même personne.

4. *Onderzoek van de aanvragen*

De Commissie voorzien in artikel 5 van het reglement van het Floribert Jurion Fonds onderzoekt de ingediende aanvragen.

De Commissie nodigt op haar vergaderingen elke persoon uit van wie de medewerking haar nuttig lijkt.

De deliberaties van de Commissie zijn vertrouwelijk.

Op advies van de Commissie beslist de Klasse voor Natuur- en Geneeskundige Wetenschappen, tijdens haar zitting van juni, over het toekennen van de leningen en reisbeurzen.

De besluiten van toekenning van leningen en reisbeurzen worden door het secretariaat van de Academie meegedeeld aan de begunstigde, aan de professor die zijn werk leidt en aan de rector van de belanghebbende universitaire instelling.

In geval van weigering worden uitsluitend de niet weerhouden kandidaten verwerkt.

5. *Uitkering en gebruik van de leningen en reisbeurzen*

De bedragen van de leningen en reisbeurzen worden ten laatste dertig dagen na de beslissing van de Klasse uitbetaald.

De leningen en reisbeurzen zijn bestemd om de kosten te dekken van de heen- en terugreis in economische klasse van de begunstigde vanaf zijn verblijfplaats in België tot zijn plaats van bestemming overzee, de verblijfkosten overzee, het plaatselijk vervoer, de kleine uitrusting, het materieel en de producten nodig voor het volbrengen van zijn geplande werk.

Het verblijf overzee zal één tot zes maand duren.

De uitgaven die het bedrag van de lening of verleende beurs overschrijden zullen noch het Floribert Jurion Fonds noch de Academie ten laste zijn.

4. *Examen des demandes*

La Commission prévue à l'article 5 du règlement du Fonds Floribert Jurion examine les demandes introduites.

La Commission invite à ses travaux toute personne dont la participation lui paraît utile.

Les délibérations de la Commission sont confidentielles.

Sur avis de la Commission, la Classe des Sciences naturelles et médicales décide, au cours de sa séance de juin, de l'octroi des prêts et bourses de voyage.

Les décisions d'octroi de prêts et de bourses sont communiquées par le secrétariat de l'Académie au bénéficiaire, au professeur qui dirige son travail et au recteur de l'institution universitaire intéressée.

Les décisions de refus sont seulement communiquées aux candidats non retenus.

5. *Paiement et utilisation des prêts et bourses de voyage*

Les montants des prêts et bourses de voyage sont mis à la disposition des bénéficiaires au plus tard trente jours après la décision de la Classe.

Les prêts et bourses de voyage sont destinés à couvrir, dans les limites du montant accordé, le voyage aller et retour du bénéficiaire en classe économique du lieu de son domicile en Belgique au lieu de son travail outre-mer, les frais de séjour outre-mer, les déplacements locaux, le petit équipement, le matériel et les produits nécessaires à l'accomplissement du travail projeté.

Le séjour outre-mer devra être d'une durée de un à six mois.

Les dépenses dépassant le montant du prêt ou de la bourse accordé ne seront pas prises en charge par le Fonds Floribert Jurion ni par l'Académie.

De verleende beurzen mogen in geen geval een bezoldiging voorstellen voor de begunstigde.

Het toekennen door het Floribert Jurion Fonds van een lening of een beurs brengt geen enkele andere verplichting mee voor het Fonds of voor de Academie ten overstaan van de begunstigde.

Het Floribert Jurion Fonds en de Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen wijzen alle verantwoordelijkheid af, zowel tegenover de begunstigde als tegenover derden, in geval van ziekte of ongeval die zich zouden voordoen tijdens de reizen, verplaatsingen of verblijven van de belanghebbende. Zij zullen niet tussenkomen in de geneeskundige kosten of hospitalisering, zelfs indien deze het gevolg zijn van de uitvoering van het werkprogramma voor hetwelk de lening of de beurs werd toegekend.

Het zijn de belanghebbende en de universitaire instelling van dewelke hij afhangt die de nodige verzekeringscontracten dienen af te sluiten.

6. *Reisverslag en terugbetaling aan het Floribert Jurion Fonds*

Binnen de drie maanden die volgen op zijn reis overzee moet de begunstigde van een lening of een beurs, toegekend door het Floribert Jurion Fonds, onder het toezicht van de professor die zijn werk leidt, een verslag sturen over het volbrachte werk naar de Vast Secretaris van de Academie alsook een gedetailleerde kostennota vergezeld van de nodige bewijsstukken.

Indien het bedrag van de bewezen uitgaven het bedrag van de uitgekeerde lening of reisbeurs niet bereikt, zal de belanghebbende het saldo terugbetalen aan het Floribert Jurion Fonds.

De leningen toegekend door het Floribert Jurion Fonds zullen ten laatste aan het Fonds terugbetaald worden in de drie jaar die volgen op het einde van de reis voor dewelke ze werden toegestaan.

Les bourses accordées ne peuvent, en aucun cas, constituer une rémunération quelconque au profit du bénéficiaire.

L'octroi par le Fonds Floribert Jurion d'un prêt ou d'une bourse n'entraîne aucune autre obligation du Fonds ni de l'Académie vis-à-vis du bénéficiaire.

Le Fonds Floribert Jurion et l'Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer déclinent toute responsabilité, tant vis-à-vis du bénéficiaire que vis-à-vis des tiers, en cas de maladie ou d'accident survenant au cours des voyages, déplacements et séjours de l'intéressé. Ils n'interviendront pas dans les frais médicaux ou d'hospitalisation, même si ceux-ci résultent de l'exécution du programme de travail pour lequel le prêt ou la bourse a été accordé.

Il appartient à l'intéressé et à l'institution universitaire à laquelle il appartient de contracter les assurances nécessaires.

6. *Rapport de voyage et remboursements au Fonds Floribert Jurion*

Dans un délai de trois mois suivant son voyage outre-mer, le bénéficiaire d'un prêt ou d'une bourse accordé par le Fonds Floribert Jurion adresse au Secrétaire perpétuel de l'Académie, sous couvert du professeur dirigeant son travail, un rapport sur l'accomplissement de celui-ci, ainsi que l'état détaillé de ses dépenses accompagné des pièces justificatives.

Si le montant des dépenses justifiées n'atteint pas le montant déjà payé du prêt ou de la bourse de voyage, l'intéressé en rembourse le solde au Fonds Floribert Jurion.

Les prêts accordés par le Fonds Floribert Jurion lui sont remboursés au plus tard dans les trois années qui suivent le terme du voyage pour lequel ils ont été accordés.

**LIJST VAN DE VOORZITTERS
EN VAST SECRETARISSEN**

**LISTE DES PRESIDENTS
ET SECRETAIRES PERPETUELS**

1929-1998

Voorzitters / Présidents

1929-1930	Pierre NOLF (†)	1965	Guy MALENGREAU
1931	Marcel DEHALU (†)	1966	Jacques LEPERSONNE (†)
1932	Léon DUPRIEZ (†)	1967	Léon TISON (†)
1933	Jérôme RODHAIN (†)	1968	Natal DE CLEENE (†)
1934	Paul FONTAINAS (†)	1969	Joseph VAN RIEL (†)
1935	Albrecht GOHR (†)	1970	Pierre EVRARD
1936	Paul FOURMARIER (†)	1971	Marcel WALRAET (†)
1937	Gustave GILLON (†)	1972	Joseph OPSOMER
1938	Henri CARTON DE TOURNAI (†)	1973	Franz BULTOT (†)
1939	Pol GÉRARD (†)	1974	Marcel STORME (†)
1940	Jean MAURY (†)	1975	Jean LEBRUN (†)
1941	Antoine SOHIER (†)	1976	Jean CHARLIER
1942	Albert DUBOIS (†)	1977	Jean-Paul HARROY (†)
1943	Georges MOULAERT (†)	1978	Raymond VANBREUSEGHEM (†)
1944	Félicien CATTIER (†)	1979	Edward CUYPERS
1945	Léopold FRATEUR (†)	1980	Jean STENGERS
1946	Marcel DEHALU (†)	1981	Jean-Jacques SYMOENS
1947	Albert DE VLEESCHAUWER (†)	1982	Paul FIERENS
1948	Maurice ROBERT (†)	1983	André HUYBRECHTS
1949	Karel BOLLENGIER (†)	1984	Paul RAUCQ
1950	Alfred MOELLER DE LADDERSOUS (†)	1985	André VAN HAUTE (†)
1951	Paul FOURMARIER (†)	1986	Jacques DENIS
1952	Marcel VAN DE PUTTE (†)	1987	Carolus SYS
1953	Joseph VAN WING (†)	1988	Raoul SOKAL
1954	Jérôme RODHAIN (†)	1989	Yola VERHASSELT
1955	Georges MOULAERT (†)	1990	Jean SEMAL
1956	Octave LOUWERS (†)	1991	Ferdinand SUYKENS
1957	Pol GÉRARD (†)	1992	Paule BOELENS-BOUVIER
1958	Marcel LEGRAYE (†)	1993	Paul VAN DER VEKEN
1959	Arthur WAUTERS (†)	1994	Robert LEENAERTS
1960	Marcel VAN DEN ABEELE (†)	1995	Ferdinand DE HEN
1961	Eugène MERTENS DE WILMARS (†)	1996	Ivan BEGHIN
1962	Léon GUÉBELS (†)	1997	Walter LOY
1963	Walter ROBYNS (†)	1998	Michel GRAULICH
1964	Ferdinand CAMPUS (†)		

Vast Secretarissen * / Secrétaires perpétuels *

Théophile SIMAR (1929-1930) (†)
Edouard DE JONGHE (1930-1950) (†)
Egide DEVROEY (1950-1969) (†)
Pierre STANER (1970-1976) (†)
Frans EVENS (1977-1980) (†)
Raymond VANBREUSEGHEM (suppl. 1980-1981) (†)
Jean-Jacques SYMOENS (1981-1994)
Yola VERHASSELT (1995-)

* Zij droegen de titel van secretaris-generaal tot 1954.

* Ils portèrent le titre de secrétaire général jusqu'en 1954.

JAARBOEK 1998

ANNUAIRE 1998

JAARBOEK 1998

Voorzitter voor 1998 : M. GRAULICH, Michel, lic. gesch., dr. wijsb. en lett., hoogl. „Univ. Libre de Bruxelles”, Generaal Gratrystraat 23, 1030 Brussel. Tel. pr. (02)734.18.33 ; bur. (02)650.24.64.

Vast Secretaris : Mevr. VERHASSELT, Yola , dr. wet., gew. hoogl. Vrije Universiteit Brussel, Perckhoevelaan 19, 2610 Wilrijk. Tel. Academie (02)538.02.11 en 538.47.72 ; Univ. (02)629.33.81 en 629.33.82. Fax Academie (02)539.23.53. E-mail Academie : kaowarsom@skynet.be. Telex Univ. 61051 vubco b.

SECRETARIAAT

Het secretariaat van de Academie is ondergebracht Defacqzstraat 1 bus 3, 1000 Brussel. Tel. (02)538.02.11 en (02)538.47.72. Fax (02)539.23.53. E-mail : kaowarsom@skynet.be.

BESTUURSCOMMISSIE

Voorzitter : M. GRAULICH, M.

Leden : M. BAETENS BEARDSMORE, H. ; Mevr. BOELENS-BOUVIER, P. ; de HH. DE MEESTER, P. ; LEENAERTS, R. ; MICHA, J.-C. ; STOOPS, G.

Secretaris : Mevr. VERHASSELT, Y.

COMMISSIE VOOR DE BELGISCHE OVERZEESSE BIOGRAFIE

Voorzitter : M. SALMON, P.

Leden :

Vertegenwoordigers van de Klasse voor Morele en Politieke Wetenschappen : de HH. JACOBS, J. ; LUWEL, M. ; SALMON, P.

Vertegenwoordigers van de Klasse voor Natuur- en Geneeskundige Wetenschappen : de HH. DUDAL, R. ; LAWALREE, A.

Vertegenwoordigers van de Klasse voor Technische Wetenschappen : de HH. CHARLIER, Jean ; CUYPERS, E. ; DEELSTRA, H.

Secretaris : Mevr. VERHASSELT, Y.

ANNUAIRE 1998

Président pour 1998 : M. GRAULICH, Michel, lic. hist., dr philos. et lett., prof Univ. Libre de Bruxelles, rue Général Gratry 23, 1030 Bruxelles. Tél. pr. (02)734.18.33 ; bur. (02)650.24.64.

Secrétaire perpétuelle : Mme VERHASSELT, Yola, dr sci., prof. ord. «Vrije Universiteit Brussel», Perckhoevelaan 19, 2610 Wilrijk. Tél. Académie (02)538.02.11 et 538.47.72 ; Univ. (02)629.33.81 et 629.33.82. Fax Académie (02)539.23.53. E-mail Académie : kaowarsom@skynet.be. Telex Univ. 61051 vubco b.

SECRETARIAT

Le secrétariat de l'Académie est établi rue Defacqz 1 bte 3, 1000 Bruxelles. Tél. (02)538.02.11 et (02)538.47.72. Fax (02)539.23.53. E-mail : kaowarsom@skynet.be.

COMMISSION ADMINISTRATIVE

Président : M. GRAULICH, M.

Membres : M. BAETENS BEARDSMORE, H. ; Mme BOELENS-BOUVIER, P. ; MM. DE MEESTER, P. ; LEENAERTS, R. ; MICHA, J.-C. ; STOOPS, G.

Secrétaire : Mme VERHASSELT, Y.

COMMISSION DE LA BIOGRAPHIE BELGE D'OUTRE-MER

Président : M. SALMON, P.

Membres :

Représentants de la Classe des Sciences morales et politiques : MM. JACOBS, J. ; LUWEL, M. ; SALMON, P.

Représentants de la Classe des Sciences naturelles et médicales : MM. DUDAL, R. ; LAWALREE, A.

Représentants de la Classe des Sciences techniques : MM. CHARLIER, Jean ; CUYPERS, E. ; DEELSTRA, H.

Secrétaire : Mme VERHASSELT, Y.

COMMISSIE VOOR OVERZEESSE GESCHIEDENIS

Voorzitter : M. EVERAERT, J.

Leden : de HH. DEGRYSE, K. ; DUMOULIN, M. ; FLUCHARD, C. ;
GRAULICH, M. ; LEGROS, H. ; LUWEL, M. ; MARECHAL, P. ;
PARMENTIER, J. ; PIROTTE, J. ; PURIN, S. ; SALMON, P. ;
SOETENS, C. ; STENGERS, J. ; VANDEWOUDE, E. ; VANGROEN-
WEGHE, D. ; VANTHEMSCHE, G. ; VELLUT, J.-L. ; VERBERCK-
MOES, J. ; VERMEULEN, U.

Corresponderende leden : E.P. BONTINCK, F. ; de HH. VANDERLIN-
DEN, J. ; VANSINA, J. ; VERHAEGEN, B.

Secretaris : Mevr. VERHASSELT, Y.

FONTES HISTORIAE AFRICANAE COMITE

Voorzitter : M. STENGERS, J.

Leden : de HH. JACOBS, J. ; SALMON, P. ; VANSINA, J. ;
VELLUT, J.-L.

Secretaris : M. EVERAERT, J.

COMMISSION D'HISTOIRE D'OUTRE-MER

Président : M. EVERAERT, J.

Membres : MM. DEGRYSE, K. ; DUMOULIN, M. ; FLUCHARD, C. ; GRAULICH, M. ; LEGROS, H. ; LUWEL, M. ; MARECHAL, P. ; PARMENTIER, J. ; PIROTTE, J. ; PURIN, S. ; SALMON, P. ; SOETENS, C. ; STENGERS, J. ; VANDEWOUDE, E. ; VANGROENWEGHE, D. ; VANTHEMSCHE, G. ; VELLUT, J.-L. ; VERBERCKMOES, J. ; VERMEULEN, U.

Membres correspondants : R.P. BONTINCK, F. ; MM. VANDERLINDEN, J. ; VANSINA, J. ; VERHAEGEN, B.

Secrétaire : Mme VERHASSELT, Y.

COMITE FONTES HISTORIAE AFRICANAE

Président : M. STENGERS, J.

Membres : MM. JACOBS, J. ; SALMON, P. ; VANSINA, J. ; VELLUT, J.-L.

Secrétaire : M. EVERAERT, J.

Lijst van de werkende,
geassocieerde en
corresponderende leden
van de Academie*

Liste des membres
titulaires, associés
et correspondants
de l'Académie*

KLASSE VOOR MORELE
EN POLITIEKE
WETENSCHAPPEN

CLASSE DES SCIENCES
MORALES
ET POLITIQUES

Directeur pour 1998 : M. GRAULICH, Michel, professeur à l'Université Libre de Bruxelles, rue Général Gratry 23, 1030 Bruxelles.

Vice-Directeur voor 1998 : M. DEVISCH, René, gewoon hoogleraar aan de Katholieke Universiteit Leuven, Blandenstraat 240, 3053 Haasrode.

Erelid

Membre d'honneur

MANGIN, Gilbert (15 avril 1920), diplômé Ecole Nationale de la France d'Outre-Mer (section magistrature) et Ecole Libre des Sciences Politiques (section diplomatique), Commandeur Légion d'Honneur, Conseiller hon. Cour de cassation, ancien Inspecteur Général Services Judiciaires, Secrétaire perpétuel Académie des Sciences d'Outre-Mer de France, 16, rue de l'Orangerie, F-78000 Versailles (France). Tél. bur. (1)47.20.87.93 (14 avril 1995).

Erewerkende leden

Membres titulaires honoraires

BAECK, Louis (ridder) (3 juni 1928), dr. econ. wet., MA (University of Berkeley), emer. hoogl. Kath. Univ. Leuven, afgev.-beh. Universitaire Stichting, Jachtlaan 13, 3001 Heverlee. Tel. pr. (016)40.76.61 ; bur. (016)32.66.33. Fax (016)32.69.10 (3 september 1969 / **13 februari 1995**).

BOELENS-BOUVIER, Paule (23 décembre 1931), dr sci. polit. et diplom., prof. fac. sci. polit., soc. et écon., Univ. Libre de Bruxelles, dir. Laboratoire de Prospective africaine, chemin des Oiseleurs 105, 1180 Bruxelles. Tél. pr. (02)650.21.11 ; bur. (02)650.34.46. Fax (02)650.35.21 (15 octobre 1980 / **22 janvier 1997**).

* De naast de naam vermelde datum is die van de geboorte. De data na het adres vermeld betreffen de benoeming tot werkend, geassocieerd of corresponderend lid van de Academie. Voor de geassocieerde leden is de *cursief* gedrukte datum deze van de benoeming tot corresponderend lid ; voor de werkende leden, deze van de eerste benoeming bij de Academie ; de bevordering tot het erelidmaatschap wordt in het **vet** aangeduid.

* La date mentionnée à côté du nom est celle de la naissance. Les dates mentionnées après l'adresse concernent la nomination en qualité de membre titulaire, associé ou correspondant de l'Académie. Pour les membres associés, la date en caractères *italiques* est celle de la nomination en qualité de membre correspondant ; pour les membres titulaires, celle de la première nomination à l'Académie ; la promotion à l'honorariat est indiquée en **gras**.

- CAHEN, Alfred (28 septembre 1929), dr droit, cand. sci. soc., polit. et écon., ambassadeur hon. de S.M. le Roi des Belges, secr. gén. Association du Traité Atlantique, rue du Magistrat 10, 1000 Bruxelles. Tél. (02)647.96.33. — En France : 37, square Saint-Charles, F-75012 Paris. Tél. pr. (1)43.45.42.40 ; bur. (1)45.53.28.80. Fax (1)47.55.49.63 (7 avril 1993 / **14 avril 1995**).
- COUPEZ, André J. C. (5 octobre 1922), dr philos. et lett., chef de section hon. Musée Royal de l'Afrique Centrale, prof. hon. Univ. Libre de Bruxelles, av. des Hospices 182, 1180 Bruxelles. Tél. pr. (02)374.35.19 ; bur. (02)769.56.62 (16 septembre 1965 / **5 décembre 1988**).
- DENIS, Jacques G. L. (6 juin 1922), membre Cie de Jésus, dr géogr., prof. émér. Fac. Univ. N.-D. de la Paix, rue de Bruxelles 61, 5000 Namur. Tél. (081)72.41.11. Fax (081)72.46.50 (9 avril 1968 / **19 janvier 1988**).
- D'HERTEFELT, Marcel (23 avril 1928), lic. wijsb. en lett., dr. ekw. op publ., eredeptementshoofd Koninklijk Museum voor Midden-Afrika, emer. hoofddocent Kath. Univ. Leuven en eredocent „Univ. de Liège”, Brusselsestw. 66 bus 5, 3080 Tervuren. Tel. pr. (02)767.70.08 ; bur. (02)769.52.11 (3 augustus 1978 / **11 maart 1986**).
- ENGELBORGHES-BERTELS, Marthe (28 février 1928), lic. sci. polit. et diplom., prof. hon. Univ. Libre de Bruxelles, dir. Centre d'Etude des Pays de l'Est, rue de Praetere 25, 1050 Bruxelles. Tél. (02)644.30.72 (11 juillet 1984 / **13 février 1995**).
- HUYBRECHTS, André H. A. C. (7 september 1927), dr. econ. wet., dr. rechten, afgev.-beh. „I.P.C. International”, hoofdredact. *Reflets et Perspectives de la Vie économique*, Hertogweg 41, 1970 Wezembeek-Oppem. Tel. & fax pr. (02)767.65.26 ; bur. (02)736.15.82 (1 september 1971 / **30 april 1993**).
- JACOBS, John E. J. A. (3 november 1924), dr. lett. en wijsb., geaggr. hoger ond., emer. gew. hoogl. Univ. Gent, Louizastraat 32 bus 9, 2000 Antwerpen. Tel. (03)232.49.25 (2 september 1970 / **30 april 1993**).
- LAMY, Emile M. M. J. (5 janvier 1921), dr droit, prof. hon. Université Nationale du Congo, conseiller techn. Cour Suprême de Justice (Congo), maître de confér. hon. Univ. de Liège, av. du Monceau 20, 4130 Méry-Esneux. Tél. (04)388.26.67 (6 mai 1969 / **16 avril 1986**).
- LUWEL, Marcel A. A. (2 november 1921), dr. wijsb. en lett., ereconserv. Koninklijk Museum voor Midden-Afrika, Ter Kamerenstraat 278, 1200 Brussel. Tel. pr. (02)771.84.74 ; bur. (02)769.52.11 (2 september 1970 / **11 augustus 1987**).
- MALENGREAU, Guy (19 mai 1911), dr droit et sci. histor., prof. émér. Univ. Cath. de Louvain, av. des Mésanges 9, 1325 Bonlez. Tél. (010)68.90.32 (8 octobre 1946 / **10 octobre 1979**).

- REZSOHAZY, Rudolf (3 janvier 1929), dr philos. et lett. (hist.), prof. émér. Univ. Cath. de Louvain, rue Demaret 39, 1300 Limal. Tél. pr. (010)41.77.93 ; bur. (010)47.42.16 & 47.41.76 (13 mai 1975 / **13 février 1995**).
- RUBBENS, Antoine E. V. M. (6 september 1909), dr. rechten, gew. hoogl. emer. Univ. Fac. Sint-Aloysius (Brussel), buitengew. hoogl. emer. Kath. Univ. Leuven, Vrijwilligerslaan 243 bus 13, 1150 Brussel. Tel. (02)771.70.04 (6 oktober 1947/ **22 januari 1979**).
- RYCKMANS, Jacques (comte) (22 octobre 1924), dr philol. et hist. orientales, prof. émér. Univ. Cath. de Louvain, Biest 38, 3360 Lovenjoel-Bierbeek. Tél. (016)46.00.09. Fax (016)46.00.24 (26 septembre 1978 / **30 avril 1993**).
- SALMON, Pierre M. C. (30 novembre 1926), dr philos. et lett. (hist.), chargé de cours émér. «Rijksuniversitair Centrum Antwerpen», prof. hon. Univ. Libre de Bruxelles, secr. gén. CODULB, rue du Charme 17, 1190 Bruxelles. Tél. pr. (02)344.28.80 ; bur. (02)650.33.12 (9 mars 1977 / **30 avril 1993**).
- SOHIER, Jean E. F. A. (4 juin 1921), lic. sci. polit., vice-prés. hon. Trib. de 1re Instance de Liège, rue des Tilleuls 42, 4920 Harzé. Tél. (086)43.32.72 (25 juillet 1956 / **19 janvier 1988**).
- STENGERS, Jean (13 juin 1922), dr philos. et lett., prof. hon. Univ. Libre de Bruxelles, av. de la Couronne 91, 1050 Bruxelles. Tél. pr. (02)647.91.83 ; bur. (02)650.38.03 & 650.38.07 (13 février 1952 / **19 janvier 1988**).
- STENMANS, Alain J. M. (23 juin 1923), dr droit, ancien secr. de gouv. du Congo belge, secr. gén. hon. Serv. Prem. Min., Progr. Polit. scientif., rue Haute 22, 1340 Ottignies. Tél. (010)45.03.76 (4 février 1954 / **14 février 1989**).
- VANDERLINDEN, Jacques P. M. (9 juillet 1932), dr droit, agr. enseign. sup., prof. émér. Univ. Libre de Bruxelles, Site 1 Box 2, Shediack Bridge, N.B., E0A 3H0 (Canada). Tél. (506)532-6980. Fax (506)858-4534. E-mail : vanderj@umoncton.ca (1er septembre 1971 / **30 avril 1993**).
- VANDEWOUDE, Emile (21 juni 1923), dr. wijsb. en lett., ere-afdelingshoofd Algemeen Rijksarchief Brussel, ere-archivaris Koninklijk Paleis, Dereymaekerlaan 20, 3080 Tervuren. Tel. (02)767.68.47 (2 september 1970 / **14 februari 1989**).
- VANSINA, Jan M. J. (14 september 1929), dr. gesch., J. D. MacArthur and Vilas Prof. emer. University of Wisconsin, 2810 Ridge Road, Madison, Wis. 53705 (U.S.A.). Tel. (608)233-4024 (27 augustus 1958 / **1 juli 1976**).
- VERHAEGEN, Benoît J. J. (8 januari 1929), dr. rechten, dr. econ. wet., prof. emer. en gewezen decaan fac. soc. wet. Universiteit Kisangani, gewezen dir. Centre d'Etude et de Documentation Africaines/Afrika Studie- en

Dokumentatiecentrum (CEDAF-ASDOC), Napelsstraat 15, 1050 Brussel. Tel. (02)511.46.80. — In Frankrijk : Les Blachères, F-26510 Montréalles-Sources. Tel. & fax 475.27.41.29 (18 september 1970 / 13 februari 1995).

VERHELST, Thierry G. (20 september 1942), dr. rechten, Internat. Coördinator „South-North Network Cultures and Development”, Vinkstraat 62, 1170 Brussel. Tel. & fax pr. (02)673.62.09 ; bur. (02)230.46.37. Fax bur. (02)231.14.13. E-mail : reseau.cultures@skynet.be (21 maart 1984 / 19 april 1995).

Werkende leden

Membres titulaires

ANCI AUX, Robert A.R. (11 janvier 1939), dr philol. et hist. orientales (islamologie) et slaves, chargé de cours Univ. Libre de Bruxelles, av. P. Terlinden 8, 1330 Rixensart. Tél. & fax pr. (02)653.32.53 ; bur. (02)650.39.44. Fax bur. (02)650.39.29 (23 novembre 1988 / 10 juin 1994).

BAETENS BEARDSMORE, Hugo K. R. (9 januari 1942), BA, Ph. D. French (University of Wales), hoogl. Vrije Univ. Brussel, Alphonse XIII-laan 20, 1180 Brussel. Tel. & fax (02)374.97.80. E-mail : hbaetens@vub.ac.be (5 september 1989 / 10 juni 1994).

DE HEN, Ferdinand J. (16 februari 1933), dr. wijsb. (musicologie), gew. hoogl. Univ. Gent, Ronsen Heirweg 32, 9700 Oudenaarde. Tel. pr. (055)49.80.22 ; bur. (09)264.41.27 (22 mei 1989 / 10 juni 1994).

DE MARET, Pierre D. (5 février 1950), dr philos. et lett., lic. hist. art et archéol. et sci. soc., prof. ord. Univ. Libre de Bruxelles, collab. scient. Musée Royal de l'Afrique Centrale, rue E. Cavell 103b, 1180 Bruxelles. Tél. pr. (02)345.12.28 ; bur. (02)650.34.12. Fax (02)650.43.37. E-mail : demaret@ulb.ac.be (23 décembre 1987 / 30 avril 1993).

DEVISCH, René J. C. (20 januari 1944), dr. soc. wet. (antropologie), gew. hoogl. Kath. Univ. Leuven, hoogl. „Univ. Cath. de Louvain”, Blandenstraat 240, 3053 Haasrode. Tel. & fax pr. (016)40.15.17 ; bur. (016)32.60.45 & 32.60.07. Fax bur. (016)32.60.00. E-mail : rene.devisch@ant.kuleuven.ac.be (16 maart 1988 / 5 maart 1996).

EVERAERT, John G. (29 maart 1936), dr. gesch., gew. hoogl. Univ. Gent (koloniale en maritieme gesch.), Warande 1, 9620 Zottegem. Tel. pr. (09)360.13.72 ; bur. (09)264.40.00. Fax (09)264.41.75 (13 oktober 1980 / 24 maart 1987).

GRAULICH, Michel R. G. M. (26 décembre 1944), lic. hist., dr philos. et lett. (hist. art et archéol.), prof. Univ. Libre de Bruxelles, dir. d'études Ecole Pratique des Hautes Etudes (Paris), rue Général Gratry 23, 1030 Bruxelles. Tél. pr. (02)734.18.33 ; bur. (02)650.24.64 (1er février 1989 / 30 avril 1993).

- GRÉGOIRE, Claire (épse JANSSENS) (15 mai 1939), dr philol. et lett. (linguistique africaine), chargée de cours Univ. Libre de Bruxelles, chef de travaux Musée Royal de l'Afrique Centrale, av. Calypso 23, 1170 Bruxelles. Tél. pr. (02)660.15.52 ; bur. (02)769.56.73. Fax (02)769.56.42. E-mail : gregoire@ulb.ac.be (12 février 1987 / 10 juin 1994).
- HAERINCK, Ernie (20 juni 1949), dr. kunstgesch. en oudheidk., hoofddocent archeol. en kunstgesch. Nabije Oosten, fac. lett. en wijsb., Univ. Gent, Waterhoenlaan 49, 9032 Wondelgem. Tel. pr. (09)253.68.72 ; bur. (09)264.41.33. Fax (09)264.41.95 & 264.42.71. E-mail : ernie.haerincck@rug.ac.be (4 juni 1994 / 16 september 1996).
- KLENER, Julien (16 oktober 1939), lic. Oosterse taalk. en gesch., dr. Oosterse filol., hoofddocent Univ. Gent en „Univ. de Liège”, S. Dupuislaan 282 bus 59, 1070 Brussel. Tel. & fax pr. (02)522.40.80 ; bur. (09)264.35.59. — In Frankrijk : av. de Suffren 78, escalier A2, F-75015 Paris. Tel. (1)42.19.08.89. E-mail : klener@club.internet.fr (22 augustus 1995 / 5 maart 1996).
- NEYT, François (17 juillet 1939), religieux, dr philos. et lett., chargé de cours Univ. Cath. de Louvain, prés. de l'Alliance Inter-Monastères (A.I.M), Abbaye de Clerlande, allée de Clerlande 1, 1340 Ottignies. Tél. pr. (010)42.18.17 & (010)41.74.63. Fax (010)41.80.27. — En France : A.I.M, 7, rue d'Issy, F-92170 Vanver (Paris). Tél. 00.33.1.46446005. Fax 00.33.1.41088538 (4 juin 1994 / 5 mars 1996).
- REYNTJENS, Filip L. A. C. (14 juni 1952), dr. rechten (Antwerpen), Master of Laws (Londen), hoogl. Univ. Antwerpen en Kath. Univ. Leuven, docent „Univ. Libre de Bruxelles”, Keizerstraat 84, 2000 Antwerpen. Tel. pr. (03)231.75.80 ; bur. (03)218.06.69. Fax (03)218.06.66. E-mail : freyntje@maze.ruca.ua.ac.be (2 september 1987 / 10 juni 1994).
- STOLS, Eddy O. G. (19 oktober 1938), dr. wijsb. en lett., lic. moderne gesch., gew. hoogl. Kath. Univ. Leuven, Toverbergstraat 5 bus 5, 3020 Veltem-Beisem. Tel. pr. (016)48.98.32 ; bur. (016)32.49.84. Fax (016)32.49.93 (30 maart 1977 / 13 maart 1985).
- VELLUT, Jean-Luc (21 novembre 1936), lic. hist. (Univ. Cath. de Louvain), Ph. D. (Australian National University), prof. ord. Univ. Cath. de Louvain, rue E. Gossart 17 bte 3, 1180 Bruxelles. Tél. pr. (02)346.32.72. Fax (02)343.90.34 (20 février 1986 / 5 décembre 1988).
- VERHASSELT, Yola (14 augustus 1937), dr. wet., gew. hoogl. Vrije Univ. Brussel (menselijke aardrijksk.), vast secretaris Academie, Perckhoevelaan 19, 2610 Wilrijk. Tel. Univ. (02)629.33.81 & 629.33.82. Tel. Acad. (02)538.02.11 & (02)538.47.72. Fax Acad. (02)539.23.53. E-mail Acad. : kaowarsom@skynet.be. Telex 61051 vubco b (21 maart 1984 / 19 maart 1986).

Eregeassocieerde leden

Membres associés honoraires

- BAPTIST, Albertus M. G. (12 september 1907), landbouwk. ir., Ph. D., ererector, prof. emer. Univ. Gent, Patiëntjestraat 61, 9000 Gent. Tel. (09)222.48.28 (2 september 1970 / **6 juli 1979**).
- BEGUIN, Hubert (26 juillet 1932), dr sci. géogr., lic. sci. écon. et financ., agr. enseign. sup., prof. Univ. Cath. de Louvain, av. de l'Observatoire 10, 4000 Liège. Tél. pr. (04)252.91.35 ; bur. (010)47.28.73. Fax (010)47.28.77. Téléx 59037 ucl b (15 octobre 1980 / **7 janvier 1998**).
- BÉZY, Fernand (1er mars 1922), dr droit et sci. écon., prof. émér. Univ. Cath. de Louvain, rue de l'Elevage 28, 1340 Ottignies. Tél. (010)45.25.92 (3 septembre 1969 / **19 janvier 1988**).
- DORSINFANG-SMETS, Annie (16 juillet 1911), dr philos. et lett., lic. hist. art et archéol., prof. hon. Univ. Libre de Bruxelles, av. Orban 9 bte 9, 1150 Bruxelles. Tél. (02)771.93.68 (13 mars 1972 / **3 octobre 1979**).
- DRACHOUSSOFF, Vladimir (6 juin 1917), ir agron., dir. hon. bureau d'étude, rue Général MacArthur 48, 1180 Bruxelles. Tél. (02)343.71.52 (25 septembre 1972 / **1er février 1985**).
- NENQUIN, Jacques A. E. (20 december 1925), dr. en speciaal dr. kunstgesch. en oudheidk., MA, Dr. Philos. (University of Cambridge), emer. gew. hoogl. Univ. Gent, docent Vrije Univ. Brussel, F. Ferrerlaan 114, 9000 Gent. Tel. (09)226.23.11 (11 mei 1982 / **31 januari 1994**).
- PLASSCHAERT, Sylvain R. F. (13 mei 1929), dr. rechten, dr. econ. wet. (Kath. Univ. Leuven), Master of Laws (University of Harvard), emer. gew. hoogl. Univ. Fac. St.-Ignatius Antwerpen (UFSIA) en College Ontwikkelingslanden, Univ. Centrum Antwerpen (RUCA), emer. deeltijds hoofddocent Kath. Univ. Leuven, Generaal de Longuevilleaan 8, 1150 Brussel. Tel. & fax (02)779.95.92 (3 augustus 1978 / **10 februari 1995**).
- RAYMAEKERS, Paul E. J. (28 juillet 1930), dr sci. comm. et consul., prés. Bureau d'Etudes pour un Développement Harmonisé (BEDH), Bruxelles, av. des Chênes 23, 1640 Rhode-St-Genèse. Tél. (02)358.55.40. Fax (02)358.36.80. E-mail : nzala@infonie.fr (13 mars 1972 / **20 novembre 1995**).
- YAKEMTCHOUK, Romain (23 septembre 1925), dr sci. polit. et diplom., prof. Univ. Cath. de Louvain, av. Hanne 5, 1450 Chastre-Villeroux-Blanmont. Tél. pr. (010)65.67.40 ; bur. (010)43.21.11 (3 septembre 1969 / **31 janvier 1994**).

Geassocieerde leden

Membres associés

- BRUYNINX, Elze (28 oktober 1944), dr. kunstgesch. en oudheidk. (etnische kunst), hoofddocent Univ. Gent, Molenhoekstraat 10, 9831 Sint-Martens-Latem. Tel. pr. (09)282.67.50 ; bur. (09)264.41.29. Fax (09)264.41.95 (28 februari 1996).
- COLLARD, Patrice (1 januari 1945), dr. wijsb. en lett. (Rom. filol.), hoogl. Spaanse en Hispano-amerikaanse literatuur, Univ. Gent, H. Van Cleemputteplein 10, 9040 Sint-Amandsberg. Tel. pr. (09)228.93.96 ; bur. (09)264.40.63. Fax bur. (09)264.41.95. E-mail : patrick.collard@rug.ac.be (12 april 1995).
- DE BOECK, Filip (5 mei 1961), lic. Germ. filol., dr. soc. en cult. antropol., hoofddocent antropol. Kath. Univ. Leuven, Krogstraat 14, 1860 Meise. Tel. pr. (02)260.79.10 ; bur. (016)32.60.46 & 32.60.07. Fax (016)32.60.00. E-mail : filip.deboeck@ant.kuleuven.ac.be (6 september 1996).
- DE VILLERS, Gauthier (4 octobre 1940), dr droit, dr sociol., dir. Institut Africain et Centre d'Etudes et de Documentation Africaines (CEDAF), chargé de cours fac. pol. écon. et soc. Univ. Cath. de Louvain, rue A. Hottat 34, 1040 Bruxelles. Tél. pr. (02)648.93.21 ; bur. (02)768.19.93. Fax (02)768.19.95. E-mail : institut.africain@euronet.be (6 septembre 1996).
- HADERMANN, Pascale (22 december 1961), dr. lett. en wijsb. (Rom. talen), Rysheuvelsstraat 61, 2600 Berchem. Tel. (03)239.08.51 (26 augustus 1997).
- HALEN, Pierre (11 mars 1956), lic. philol. rom., dr philos. et lett., prof. Université de Metz (France), chercheur «Universitaire Instelling Antwerpen» (U.I.A.), c/o av. J.B. Charbo 53, 1030 Bruxelles. Tél. & fax (02)733.72.04 (6 septembre 1996).
- HOUYOUX, Joseph S. P. (26 avril 1938), dr sociol. et lic. criminol., prof. et secr. acad. Institut Catholique des Hautes Etudes Commerciales (ICHEC), allée de la Peupleraie 17, 1300 Wavre. Tél. pr. (010)22.21.17. Fax (02)739.38.03 (31 mars 1982).
- LEGROS, Hugues (21 juin 1964), dr philos. et lett. (hist.), chargé de cours Univ. Libre de Bruxelles, adm. de progr. PNUD, av. des Staphylins 18, 1170 Bruxelles. Tél. bur. (02)650.33.96. Fax (02)650.43.37 (22 août 1995).
- LESTHAEGHE, Ronny J. L. (2 juni 1945), Ph. D. soc. wet., prof. fac. econ., soc. en pol. wet., Vrije Univ. Brussel, Boesbeeklaan 35, 9051 Gent. Tel. bur. (02)629.20.37. Fax (02)629.22.82. E-mail : esvbalck@vnet 3.vub.ac.be. Telex 61051 vubco b (27 februari 1986).
- NAHAVANDY, Firouzeh (3 octobre 1955), dr sci. soc., chargée de cours Univ. Libre de Bruxelles, place Marie-José 6, 1050 Bruxelles. Tél. pr. (02)648.01.38 ; bur. (02)650.34.50 (7 avril 1993).

PETIT, Pierre (1er février 1966), lic. hist. art et archéol., dr sci. soc., chef serv. anthropol. cult. et chargé de cours Univ. de Liège, suppléant à l'Univ. Libre de Bruxelles, chée de Wavre 51, 1050 Bruxelles. Tél. pr. (02)512.60.14 ; bur. (02)650.34.19. Fax (02)650.43.37. E-mail : anthcult@ulb.ac.be (26 février 1997).

STURTEWAGEN, Christian (4 januari 1944), bacc. godgeleerdh., bacc. wijsb., dr. Afrik. taalk. en gesch., docent Oudegyptische taal en cultuur, Universitaire Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid, Kortrijksepoortstraat 119, 9000 Gent. Tel. pr. (09)223.01.28 ; bur. (02)735.67.46. Fax (02)735.47.31 (3 maart 1998).

VANHOUDT, Bettie (7 février 1947), dr philos. et lett. (philol. rom.), maître de confér. Univ. Libre de Bruxelles, av. A. Huysmans 202 bte 10, 1050 Bruxelles. Tél. pr. (02)673.76.43 ; bur. (02)629.26.07 (26 août 1997).

VAN NOTEN, Francis (28 april 1938), dr. Afrik. taalk. en gesch., lic. kunstgesch. en oudheidk., hoofdconserv. Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis, voorz. Vlaamse Museumvereniging (1995), deeltijds hoogl. Kath. Univ. Leuven, Peperstraat 62, 1910 Nederokkerzeel. Tel. pr. (016)65.54.54 ; bur. (02)741.72.00. Fax (02)733.77.35 (7 april 1993).

VERMEULEN, Julien (29 november 1953), lic. Germ. filol., dr. Afrik. gesch. en filol., lector Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen, Bellegemkerkdreef 14, 8510 Kortrijk-Bellegem. Tel. pr. (056)22.24.03 (22 augustus 1995).

VERMEULEN, Urbain (28 december 1940), dr. lett. en wijsb., lic. Oosterse taalk. en gesch., hoogl. Kath. Univ. Leuven, buitengew. hoogl. Univ. Gent, Bunderhof 13, 9050 Gentbrugge. Tel. & fax pr. (09)230.95.22 ; bur. (016)32.49.31. Fax (016)32.49.32 & (09)264.42.71 (31 oktober 1994).

WILLEMEN, Charles (17 oktober 1941), lic. klass. filol., dr. Oosterse taalk. en gesch., hoogl. Oosterse talen en culturen, fac. lett. en wijsb. Univ. Gent, Blandijnberg 2, 9000 Gent. Tel. bur. (09)264.41.56. Fax (09)264.41.94 (26 februari 1997).

Erecorresponderende leden

Membres correspondants honoraires

AKINOLA AGUDA, Timothy (10 juin 1923), dr droit, Master of Laws et Ph. D. droit africain, juge Cour Suprême du Nigeria, dir. «Institute of Advanced Legal Studies», 16, Eric Moore Close, P.O. Box 5282, Surulere, Lagos (Nigeria) (19 avril 1983 / 1er février 1989).

ALLOTT, Antony (30 juin 1924), prof. emer. African Law, University of London, ret. prof. of African and Comparative Law, University of Buckingham, Sorbrook Mill, Lower Grove, Bodicote, Banbury, Oxon, OX15 4AU (U.K.). Tel. (1295)72.01.42. Fax (1295)72.16.64 (19 octobre 1979 / 5 septembre 1989).

- BENNETT, Norman (31 octobre 1932), prof. History, 162 Oak Street, Duxbury, MA 02332 (U.S.A.). E-mail : bennet@idt.net (19 octobre 1979 / **7 janvier 1998**).
- BIEBUYCK, Daniel P. D. (1 oktober 1925), dr. wijsb. en lett., H. Rodney Sharp emer. Prof. Anthropol. and Humanities University of Delaware, Arthur Golding Eminent Scholar of African Art, University of South Florida, 4300 South U.S. Highway 1, suite 203-325 Jupiter, Florida 33477-1125 (U.S.A.) (27 augustus 1958 / **31 januari 1994**).
- BONTINCK, Frans R. (16 augustus 1920), lid Congreg. van Scheut, dr. kerkelijke gesch., emer. hoogl. „Faculté Théologie catholique de Kinshasa”, Procure Sainte-Anne, B.P. 1800, Kinshasa I (R. D. Congo) (1 maart 1967 / **11 oktober 1985**).
- DE SAINT MOULIN, Léon V. J. G. L. (17 décembre 1932), dr hist., prof. Facultés Catholiques de Kinshasa, chargé de rech. au CEPAS, B.P. 3064, Kinshasa (R. D. Congo) (11 juillet 1986 / **7 janvier 1998**).
- FLACK, Michael (12 septembre 1920), prof. emer. Intern. and Intercultural Affairs, Graduate School, University of Pittsburgh, Elected Active Member Academy of Science New York (1993), 399 “O” Street, S.W. Washington D.C. 20024 2901 (U.S.A.). Tel. (202)484.8031 (19 octobre 1979 / **24 octobre 1985**).
- LIHAU EBUA, Libana la Molongo (29 septembre 1930), dr droit, Harvard Law School, Human Rights Internet, Pound Hall 401, Cambridge, MA 02138 (U.S.A.) (3 août 1978 / **20 novembre 1995**).
- MABOGUNJE, Akinlawon Ladipo (18 octobre 1931), BA (University College Ibadan), MA, Ph. D. (University College London), ret. prof. University of Ibadan, Executive Chairman Development Policy Centre, 13 Oba Olagbegi Road, P.O. Box 2681, Bodija Estate, Ibadan (Nigeria) (16 mars 1988 / **20 décembre 1996**).
- MBAYE, Keba (5 août 1924), diplômé d'études sup. de droit privé et breveté Ecole nationale de la France d'Outre-Mer, prem. prés. hon. Cour suprême du Sénégal, ancien vice-prés. Cour intern. de Justice, rue «G», angle rue Léon Gontran Damas, B.P. 5865, Dakar-Fann (Sénégal). Tél. 824.56.00. Fax 825.60.77. — En France : 110/112, av. Mozart, F-75016 Paris. Tél. 01.42.30.54.72. Fax 01.42.30.73.30 (20 mai 1981 / **31 janvier 1994**).
- MIÈGE, Jean-Louis (20 août 1923), dr ès lett., dir. unité enseign. et rech. méditerranéennes, Université de Aix-en-Provence, 5, rue Voland, F-04100 Manosque (France). Tél. 92.87.51.12 (11 juillet 1986 / **16 février 1989**).
- OLIVER, Roland A. (30 mars 1923), dr philos. et lett., Frilsham Woodhouse, Nr. Newbury, Berkshire RG189XB (U.K.). Tel. (0)1635 20.14.07 (3 mars 1962 / **1er février 1989**).

RAINERO, Romain H. (27 juin 1929), dr sci. polit., dr ès hist., prof. Université de Milan, 13, via Podgora, I-20122 Milano (Italie). Tél. pr. (02)541.00.407 ; bur. (02)771.18.207. Fax (2)771.18.220 (1er février 1989 / 10 février 1995).

ROCHER, Ludo (25 avril 1926), dr. rechten en wijsb. en lett., geaggr. prof. Vrije Univ. Brussel, prof. Sanskrit and W. Norman Brown prof. of South Asian Studies, c/o University of Pennsylvania, Philadelphia, PA 19104-5306 (U.S.A.) (16 september 1965 / 31 januari 1994).

SENGHOR, Léopold S. (9 octobre 1906), homme de lettres, ancien prés. Rép. du Sénégal, membre Académie française, rue du Général Leclerc, F-14790 Verson (France). Tél. (1)42.67.27.06. — Au Sénégal : Résidence Dakar, B.P. 5106, Dakar-Fann (24 mars 1965 / 18 janvier 1979).

TÉVOÉDJRÈ, Albert (10 novembre 1929), dr ès sci. écon. et soc., secr. gén. Association Mondiale de Prospective Sociale (AMPS), 5, route des Morillons, CH-1218 Grand-Saconnex-Genève (Suisse). Tél. pr. (022)798.91.06 ; bur. (022)798.51.57 & 791.61.87. Fax (022)791.03.61. Télex 415730 oik ch. — Au Bénin : «Le Refuge du Pèlerin», B.P. 1501, Porto-Novo (Rép. Pop. Bénin). Tél. 21.48.33 & 21.44.27. Fax 21.39.65. Télex 1131 cb tlx Porto-Novo (20 mai 1981 / 12 avril 1995).

Corresponderende leden

Membres correspondants

ARIS, Michael (27 mars 1946), BA Modern History, Ph. D. Tibetan Liter., Senior Research Fellow in Tibetan and Himalayan Studies, St Antony's College (Oxford), Flat 5, 18 Norham Gardens, Oxford OX2 6QB (U.K.). Tel. bur. (1865)27.45.01. Fax (1865)556523. E-mail : michael.aris@stantonys.oxford.ac.uk (22 août 1995).

BIZIMANA, Simon (4 février 1938), linguiste, c/o Institut de Recherche scientifique et technologique, B.P. 227, Butare (Rwanda). Tél. 395. Fax (250)30939 (23 décembre 1987).

IRELE, Francis A. (22 mai 1936), BA, dr. Université Paris, prof. African, French and Compar. Lit., Ohio State University, 876 Kenridge Court, Columbus, OH 43220 (U.S.A.). Tel. (614)538-1218 (3 août 1978).

KADIMA-NZUJI, Mukala (23 novembre 1947), dr philol. et lett., prof. fac. lett. et sci. hum. Université Marien Ngouabi (Brazzaville), dir. Centre d'Etudes et de Promotion de la Littérature Zaïroise Ecrite, Université Marien Ngouabi, B.P. 2565, Brazzaville (Rép. du Congo) (26 février 1997).

KAJI, Shigeki (5 mars 1951), dr lett., prof. Institute for the Study of Languages and Cultures of Asia and Africa, Tokyo University of Foreign Studies, RA44, 3-5-21, Nakamachi, Hôya, Tokyo 202-0013 (Japon). Tél. pr. 81.424.21.7716 ; bur. 81.3.5974.3812. Fax 81.3.5974.3838. E-mail : skaji@aa.tufs.ac.jp (4 juin 1994).

- KAMBA MUZENGA (21 juin 1942), dr linguist. africaine, prof. ord. fac. des lett. Université de Lubumbashi et Institut Supérieur Pédagogique (ISP) de Lubumbashi, secr. gén. académique ISP, B.P. 1796, Lubumbashi (R. D. Congo) (11 septembre 1985).
- LAVROFF, Dmitri G. (10 novembre 1934), prof. droit public Université Montesquieu-Bordeaux IV, prés. hon. Université de Bordeaux I, 35, fac. de droit, place Pey-Berland, F-33076 Bordeaux Cedex (France). Tél. (33)05.56.01.81.40. Fax (33)05.56.44.97.81 (13 novembre 1979).
- LINARD de GUERTECHIN, Thierry (7 avril 1944), jésuite, lic. sci. géogr., lic. philos., bach. théol., prof. Université Catholique de Rio de Janeiro, maîtrise démogr. Institut Brésilien de Développement, Centro Cultural de Brasília/IBRADES, av. L. 2 Norte, Quadra 601 B, 70830-010 Brasília, DF (Brasil). Tél. & fax (061)225.6123 (7 avril 1993).
- LÓPEZ AUSTIN, Alfredo (12 mars 1936), lic. droit, dr hist., chercheur Instituto de Investigaciones Antropológicas, Universidad Nacional Autónoma de México (UNAM), av. Río de Churubusco # 288, Colonia Prado Churubusco, Delegación Coyoacan, 04230 México D.F. Mexico (3 mars 1998).
- MUDIMBE, Valentin Y. (8 décembre 1941), dr philos. et lett., R.F. De Varney prof. Romance Studies, prof. Comparative Literature and prof. Cultural Anthropology, Duke University, The Literature Program, Box 90673, Durham, NC 27708-0673 (U.S.A.). Tel. (919)684-4240. Fax (919)684-3598. E-mail : vmudimbe@acpub.duke.edu (3 août 1978).
- RAMESH, Attur (11 juillet 1938), dr sci. (géogr.), Head Geography Department, University of Madras, Madras 600 005 (Inde). Tél. bur. 568.778, ext. 303. Télex 416376 unom in (5 septembre 1989).
- RIESZ, János (5 janvier 1941), dr litt. comparée, prof. «Lehrstuhl für Romanische Literaturwissenschaft und Komparatistik», «Universität Bayreuth», Kämmereigasse 4, D-95444 Bayreuth (Allemagne). Tél. & fax pr. (0921)52845 ; bur. (0921)55.35.66 & (0921)55.35.67. Fax (0921)55.36.41 & (0921)55.36.27 (12 avril 1995).
- SINGARAVELOU (23 mars 1945), dr ès lett., prof. géogr. Université de Bordeaux III, rue de Mandavit 48, F-33170 Gradignan (France). Tél. & fax 05.56.75.08.50. Fax bur. 05.56.84.51.34 (7 avril 1993).
- VINCK, Honoré (2 januari 1941), dr. theol., dir. „Centre Aequatoria - Centre de recherches culturelles africanistes” (Bamanya), B.P. 276, Mbandaka (R. D. Congo). — In België : Te Boelaerlei 11, B-2140 Borgerhout (28 februari 1996).
- WESSELING, Hendrik L. (6 augustus 1937), dr. gesch., Rector „Netherlands Institute for Advanced Study” (NIAS), Wassenaar, lid Koninklijke Nederlandse Akademie Wetenschappen, Academia Europaea, hoogl. Universiteit Leiden, Wjittenbachweg 43, 2341 VX Oegstgeest (Nederland). Tel. pr. (0)71-5173724 ; bur. (0)70-5122716. Fax (0)70-5117162. E-mail : h.l.wesseling@nias.knaw.nl (12 november 1990).

**KLASSE VOOR NATUUR- EN
GENEESKUNDIGE
WETENSCHAPPEN**

**CLASSE DES SCIENCES
NATURELLES ET
MEDICALES**

Directeur pour 1998 : M. MALAISSE, François, professeur ordinaire à la Faculté des Sciences agronomiques de Gembloux, Hof ter Weerde 76, 1850 Grimbergen.

Vice-Directeur voor 1998 : M. STOOFS, Georges, gewoon hoogleraar aan de Universiteit Gent, Tommeltlaan 8, 2640 Mortsel.

Erelid

Membre d'honneur

PLOWRIGHT, Walter (20 juillet 1923), DVSc, FRCVS, FRS, lately Head Department of Microbiology (Institute for Research on Animal Diseases, Berkshire, England), Whitehill Lodge, Reading Road, Goring-on-Thames, Reading RG8 OLL (U.K.). Tel. (1491)87.28.91. Fax (1491)87.25.67 (27 octobre 1986).

Erewerkende leden

Membres titulaires honoraires

ALEXANDRE, Jean M. N. (25 décembre 1925), dr sci. géogr., lic. sci. minéral. et géol., prof. émé. Univ. de Liège, prés. hon. Centre Coopératif au Développement (CECODEL), Univ. de Liège, Bois de Mariomont 36, 4845 Jalhay. Tél. pr. (087)22.25.38 ; bur. (04)366.52.67. Fax (04)366.57.22. Téléx 41397 univlg b (31 mars 1982 / **30 avril 1993**).

BEGHIN, Ivan D. P. (24 mars 1932), dr méd., Master of Science, prof. hon. Institut de Médecine Tropicale Prince Léopold (Anvers), «gastprof. fac. landbouwk. en toegep. biol. wet. Univ. Gent», rue de Bordeaux 53, 1060 Bruxelles. Tél. & fax (02)537.46.15 (18 septembre 1970 / **23 janvier 1998**).

BOUHARMONT, Jules M. G. (19 juillet 1929), ir agron., lic. botan., dr sci., prof. émé. Univ. Cath. de Louvain, av. des Fougères 15, 1301 Wavre. Tél. pr. (010)41.73.44 ; bur. (010)47.34.36. Fax (010)47.34.35. Téléx 59037 ucl b (31 mars 1982 / **13 février 1995**).

BOUILLON, Jean (20 décembre 1926), dr sci., prof. émé. Univ. Libre de Bruxelles, rue Neuve 20, 5670 Viroinval. Tél. pr. (060)39.06.48 ; bur. (02)650.22.62 & 650.25.17. Fax (02)650.35.95. Téléx 23069 unilib b (2 avril 1973 / **30 avril 1993**).

DE LANGHE, Edmond (24 augustus 1929), landbouwk. ir. (afdeling Tropaen), dr. landbouwwet., prof. emer. Kath. Univ. Leuven, Leeuwerikenstraat 47/82, 3001 Heverlee. Tel. pr. (016)40.74.68 ; bur. (016)32.14.21. Fax (016)32.19.93. E-mail : edmond.delanghe@tornado.be. Telex 25941 elekul b (20 april 1984 / **13 februari 1995**).

- DELHAL, Jacques M. J. (22 septembre 1928), dr sci. géol. et minéral., chef de section hon. Musée Royal de l'Afrique Centrale, Clos Manuel 17 bte 4, 1150 Bruxelles. Tél. pr. (02)770.70.76 ; bur. (02)769.54.60 (2 avril 1973 / **13 février 1995**).
- DE MEUTER, Frans A. J. (4 augustus 1932), dr. genees-, heel- en verlosk., geaggr. hoger ond., dir. Pasteur Instituut, emer. buitengew. hoogl. Vrije Univ. Brussel, Beneluxlaan 3, 1800 Vilvoorde. Tel. pr. (02)251.37.08 ; bur. (02)373.32.66 (27 februari 1986 / **23 januari 1998**).
- D'HOORE, Jules L. M. (7 mei 1917), ir. scheik. en landbouwindustr., dr. landbouwwet., eregew. hoogl. Kath. Univ. Leuven, Schoonzichtlaan 94, 3020 Winksele (Herent). Tel. (016)48.83.74 (6 december 1977 / **20 juli 1984**).
- EYCKMANS, Luc A. F. (23 februari 1930), dr. geneesk., geaggr. hoger ond., eredir. Prins Leopold Instituut voor Tropische Geneeskunde (Antwerpen), emer. buitengew. hoogl. universiteiten Antwerpen en Leuven, gedelegeerd bestuurder Francqui-Fonds, Wildenhoge 26, 3020 Winksele (Herent). Tel. (016)22.05.96. Fax Francqui-Fonds (02)514.26.36 (3 augustus 1978 / **14 april 1995**).
- FAIN, Alexandre M. A. J. (9 août 1912), dr méd., prof. hon. Institut de Médecine Tropicale Prince Léopold (Anvers) et Univ. Cath. de Louvain, membre tit. Académie royale de Médecine de Belgique, av. de Mai 181 bte 8, 1200 Bruxelles. Tél. (02)772.85.69 (4 février 1956 / **3 avril 1980**).
- FIEREMANS, Carlos L. J. (2 september 1922), burgerl. mijnir. en aardk. ir., Hofveld 20, 1730 Asse. Tel. (02)452.62.96. Fax (02)452.33.31 (3 september 1969 / **29 februari 1988**).
- GIGASE, Paul L. (9 juni 1930), dr. genees-, heel- en verlosk., tropische geneesk., geneesh.-hygiënist, geneesh.-specialist (klinische biologie), afgev.-beh. Tromefo, emer. hoogl. Prins Leopold Instituut voor Tropische Geneeskunde (Antwerpen) en Univ. Gent, Ahornenlaan 2, 2610 Antwerpen. Tel. & fax (03)827.83.73 (12 november 1990 / **1 december 1995**).
- JADIN, Jean-Baptiste J. G. (29 août 1906), dr méd., dir. de laboratoire hon., prof. hon. Institut de Médecine Tropicale Prince Léopold (Anvers), Rosier 16, 2000 Antwerpen. Tél. (03)232.56.76 (21 janvier 1953 / **17 juin 1976**).
- JANSSENS, Pieter G. P. M. (18 juli 1910), dr. genees-, heel- en verlosk., eredir. Prins Leopold Instituut voor Tropische Geneeskunde, „Sparrenkrans”, Vogelsanck 12, 2970 's Gravenwezel. Tel. (03)353.16.90 (8 juli 1960 / **6 mei 1969**).
- MEYER, Joseph (8 mars 1924), ir agron., lic. sci. botan., dr sci. agron., prof. émér. Univ. Cath. de Louvain, av. Reine Fabiola 26, 1340 Ottignies. Tél. (010)41.31.65. Télex 59037 ucl b (13 mars 1972 / **4 décembre 1989**).

- MORTELMANS, Jos M. H. (25 mei 1924), dr. diergeneesk., prof. emer. Prins Leopold Instituut voor Tropische Geneeskunde (Antwerpen) en Kath. Univ. Leuven, Beukenlaan 2 bus 8, 2020 Antwerpen. Tel. (03)827.16.64 (10 september 1968 / **4 december 1989**).
- NICOLAÏ, Henri J. M. N. (11 février 1929), dr. lett., lic. sci. géogr., prof. ord. émér. Univ. Libre de Bruxelles, bd A. Reyers 41 bte 6, 1030 Bruxelles. Tél. pr. (02)734.39.95 ; bur. (02)650.50.77. Fax (02)650.50.92. Téléx 23069 unilib b (17 octobre 1980 / **13 février 1995**).
- OPSOMER, Joseph E. L. A. M. G. (6 décembre 1907), ir. agron., prof. émér. Univ. Cath. de Louvain, av. de l'Orée 22 bte 13, 1000 Bruxelles. Tél. (02)649.77.97 (21 février 1953 / **17 juin 1976**).
- RAUCQ, Paul E. E. M. (24 mai 1920), dr. sci. géol. et minéral., dr. sci. géogr., émér. géol.-consultant, rue Marie-Thérèse 37, 1040 Bruxelles. Tél. (02)230.96.13 (8 juillet 1960 / **16 avril 1986**).
- REYNDERS, Marcel I. (24 mei 1926), landbouwk. ir. (waters en bossen), dr. landbouwk. wet., eredocent tropische bosbouw Univ. Gent, Grote Thems 18, 8490 Varsenare (Jabbeke). Tel. (050)38.49.75 (14 mei 1982 / **4 februari 1994**).
- SEMAL, Jean (8 mai 1928), ir. agron., dr. sci. agron., prof. hon. Fac. Sci. agron. Gembloux, rue Bruyère de Jurbise 40, 7020 Mons. Tél. pr. (065)72.43.73 ; bur. (081)62.24.31. Fax (081)61.01.26. Téléx 59482 fsagx b (31 mars 1982 / **13 février 1995**).
- SYMOENS, Jean-Jacques (21 maart 1927), dr. plantk., lic. scheik., erevast secretaris Academie, emer. hoogl. Vrije Univ. Brussel en „Univ. Mons-Hainaut”, voorz. Nationaal Comité voor Biologische Wetenschappen, Saint-Quentinstraat 69, 1000 Brussel. Tel. & fax pr. (02)230.85.33 ; tel. bur. (02)629.34.20. Fax bur. (02)629.34.13. E-mail : sstruyf@vnet3.vub.ac.be. Telex 61051 vubco b (18 februari 1964 / **1 januari 1995**).
- SYS, Carolus C. (25 december 1923), landbouwk. ir., dr. landbouwwet., emer. gew. hoogl. Rijksuniv. Gent, J. Ensorlaan 33, 9051 Sint-Denijs-Westrem. Tel. (09)222.68.48 (6 december 1977 / **14 februari 1989**).
- VAN DER VEKEN, Paul A. J. B. (15 augustus 1928), dr. wet. (plantk.), emer. gew. hoogl. Univ. Gent, Rijvisschepark 12, 9052 Zwijnaarde. Tel. (09)222.93.24. Fax (09)264.53.34 (3 augustus 1978 / **13 februari 1995**).
- VIS, Henri L. (25 oktober 1928), dr. geneesk., prof. emer. „Univ. Libre de Bruxelles”, Petit Bruxelles 6, 7866 Bois-de-Lessines. Tel. pr. (068)33.43.90 ; bur. (02)477.25.71. Fax (02)477.25.63 (6 december 1977 / **13 februari 1995**).

Werkende leden

Membres titulaires

- DE DAPPER, Morgan J. (17 juli 1947), dr. wet. (aardrijksk.), hoofddocent Univ. Gent, Soudanlaan 3, 9800 Sint-Martens-Leerne (Deinze). Tel. pr. (09)282.84.14 ; bur. (09)264.46.90. Fax (09)264.49.82. E-mail : morgan.dedapper@rug.ac.be (4 september 1989 / 30 april 1993).
- DELIENS, Michel L. C. (27 février 1939), dr sci. géol. et minéral., chef de section Institut Royal des Sciences Naturelles de Belgique, av. des Cerisiers 177, 1200 Bruxelles. Tél. pr. (02)735.31.84 ; bur. (02)627.43.23. Fax (02)627.41.13 (20 février 1986 / 5 mars 1997).
- GOYENS, Philippe (12 januari 1950), dr. genees-, heel- en verlosk., adj.-klinikhoofd dienst kindergeneesk. Universitair Kinderziekenhuis Koningin Fabiola (VUB), Sint-Pietersstw. 41, 1040 Brussel. Tel. pr. (02)640.88.45 ; bur. (02)477.25.81. Fax (02)477.25.63. E-mail : pgoyens@ulb.ac.be (12 april 1995 / 5 maart 1997).
- JADIN, Jean-Marie (29 avril 1940), dr méd., chirurg. et accouch. spéc. méd. trop. et biol. clin., chef de serv. de biol. clin. Hôpital de Jolimont, La Louvière, av. de l'Ermitage 8, 5000 Namur. Tél. & fax pr. (081)74.59.04 ; bur. (064)23.40.88. Fax bur. (064)23.38.47 (12 avril 1995 / 5 mars 1997).
- MALAISSÉ, François P. (21 janvier 1934), ir agron., dr sci. botan., prof. ord. Fac. univ. Sci. agron. Gembloux, chargé de cours Univ. Mons-Hainaut, Hof ter Weerde 76, 1850 Grimbergen. Tél. pr. (02)269.81.18 ; bur. (081)62.22.45. Fax (081)61.45.44. E-mail : malaisse.f@fsagx.ac.be (23 décembre 1987 / 5 mars 1996).
- MARAITE, Henri (22 juillet 1941), ir agron. (eaux et forêts), dipl. sylvicult. trop., dr sci. agron., prof. resp. unité de phytopathol., prés. dpt biol. appl. et produc. agricoles, fac. sci. agron. Univ. Cath. de Louvain, rue de la Citronnelle 13, 1348 Louvain-la-Neuve. Tél. pr. (010)45.18.19 ; bur. (010)47.37.49. Fax (010)47.86.97. E-mail : maraite@fyomy.ucl.ac.be (4 juin 1994 / 5 mars 1996).
- MICHA, Jean-Claude (11 août 1941), dr sci. zool., prof. ord. Fac. Univ. N.-D. Paix (Namur), prof. extraord. (pisciculture) Univ. Cath. de Louvain, rue Linette 19, 4122 Plainevaux. Tél. pr. (04)371.59.90 ; bur. (081)72.43.61. Fax (081)72.44.20. E-mail : jean-claude.micha@fundp.ac.be (10 mai 1983 / 10 juin 1994).
- PORTAELS, Françoise (11 juillet 1944), dr sci., prof. Institut de Médecine Tropicale Prince Léopold (Anvers), av. E. Demolder 72, 1030 Bruxelles. Tél. pr. (02)242.45.09 ; bur. (03)247.63.24. Fax (03)247.63.33. Télex 31648 tropic b (28 juillet 1994 / 5 mars 1996).
- RAMMELOO, Jan (18 december 1946), dr. wet. (plantk.), dir. Nationale Plantentuin van België, deeltijds hoofddocent Universiteit Antwerpen ; Secr.-gen. Association pour l'Etude Taxonomique de la Flore d'Afrique

Tropicale (AETFAT), treasurer European Centre for Nature Conservations (ECNC), Tilburg, the Netherlands, Dorpsstraat 25, 1851 Humbeek. Tel. pr. (02)269.74.03 ; bur. (02)269.39.05. Fax (02) 270.15.67. E-mail : j.rammeloo@br.fgov.be (4 juni 1994 / 5 maart 1997).

ROBBRECHT, Elmar V. L. (12 februari 1946), dr. wet. (plantk.), geaggr. hoger ond., hoofd van een afdeling Nationale Plantentuin van België, deeltijds hoofddocent Univ. Antwerpen (dept. biologie), Gasthuisstraat 150, 9200 Dendermonde. Tel. pr. (052) 22.18.08 ; bur. (02)269.39.05. Fax (02)270.15.67. E-mail : robbrecht@br.fgov.be (4 juni 1994 / 5 maart 1996).

STOOPS, Georges J. (12 augustus 1937), dr. wet. (aard- en delfstofk.), gew. hoogl. Univ. Gent, Tommeltlaan 8, 2640 Mortsel. Tel. pr. (03)440.21.15 ; bur. (09)264.45.61. Fax (09)264.49.84. E-mail : georges.stoops@rug.ac.be. Telex 12754 rugent b (16 maart 1988 / 30 april 1993).

SUSANNE, Charles (13 november 1943), dr. wet., gew. hoogl. Vrije Univ. Brussel, M. De Jongelaan 13, 1083 Brussel. Tel. pr. (02)428.37.07 ; bur. (02)629.34.08. Fax (02)629.34.08 & (02)629.33.89. E-mail : scharles@vub.ac.be. Telex 61051 vubco b (2 september 1987 / 5 maart 1996).

THOREZ, Jacques M. L. M. (13 juillet 1937), dr. sci. géol. et minéral., prof. ord. Univ. de Liège, rue des Semailles 23, 4030 Grivegnée. Tél. pr. (04)343.13.36 ; bur. (04)366.22.08 (31 mars 1982 / 9 mai 1988).

THYS VAN DEN AUDENAERDE, Dirk F. E. (14 maart 1934), landbouwk. ir. (waters en bossen), dr. landb. wet., lic. dierk. wet., dir. Koninklijk Museum voor Midden-Afrika, hoogl. Kath. Univ. Leuven, P. Marchandstraat 17, 1970 Wezembeek-Oppem. Tel. pr. (02)767.92.14 ; bur. (02)769.52.84. Fax (02)767.02.42 (3 augustus 1978 / 13 augustus 1985).

VAN RANST, Eric A. P. (21 maart 1953), dr. wet. (aard- en delfstofk.), hoogl. Geologisch Instituut, Univ. Gent, Heerweg-Zuid 75, 9052 Zwijnaarde. Tel. pr. (09)222.57.97 ; bur. (09)264.46.26. Fax (09)264.49.97. E-mail : eric.vanranst@rug.ac.be. Telex 12754 rugent (31 oktober 1994 / 5 maart 1996).

WÉRY, Marc J. P. (21 octobre 1935), dr. méd., prof. Institut de Médecine Tropicale Prince Léopold (Anvers), Valkenlaan 6, 2900 Schoten. Tél. pr. (03)658.86.61 ; bur. (03)247.63.55. Fax (03)216.14.31. E-mail : mwery@proto.itg.be. Téléx 31648 tropic b (1er février 1985 / 10 juin 1994).

Eregeassocieerde leden

Membres associés honoraires

BOLYN, Jacques H. L. (17 décembre 1926), dr. sci. agron., prof. hon. Chaire de Foresterie des Pays Chauds, Fac. Sci. agron. Gembloux, rue Elisabeth 25, 5030 Gembloux. Tél. (081)61.01.58 (1er février 1985 / 31 janvier 1994).

BOUILLON, Albert J. (25 août 1916), prêtre missionnaire C.I.C.M., dr. sci. zool., ancien prof. Université nationale du Congo (campus Kinshasa),

- prof. éméer. Univ. Cath. de Louvain, place Croix du Sud 5 bte 8, 1348 Louvain-la-Neuve. Tél. (010)47.34.10 (29 août 1967 / **31 mars 1982**).
- BURKE, Jean A. (11 maart 1921), dr. genees-, heel- en verlosk., dipl. trop. geneesk., lic. en geaggr. in lichamel. opvoed., P. Michielslaan 57, 8400 Oostende. Tel. (059)70.68.58 (3 augustus 1978 / **16 mei 1986**).
- DE HEINZELIN DE BRAUCOURT, Jean (6 augustus 1920), dr. geol. en mineral. wet., dr ès sci. (Paris en Univ. Libre de Bruxelles), lic. chem. wet., prof. emer. Univ. Gent, „prof. hon. Univ. Libre de Bruxelles”, wet. medewerker Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN), Brusselsestw. 292, 1950 Kraainem. Tel. pr. (02)767.65.81 ; bur. (02)627.41.49. E-mail : c/o patrick.semala@kbinirsnb.be (6 december 1977 / **11 oktober 1985**).
- DE SCOVILLE, Albert (baron) (8 février 1922), dr méd., méd.-hygiéniste, dipl. méd. trop., prof. éméer. Univ. de l'Etat à Liège, prof. hon. Université officielle d'Elisabethville, secr. perp. Académie royale de Médecine de Belgique, av. de Cointe 14, 4000 Liège. Tél. pr. (04)252.83.69 ; bur. (02)550.22.55. Fax (02)550.22.65 (20 février 1986 / **19 janvier 1988**).
- DUDAL, Raoul J. A. (1 mei 1926), landbouwk. ir., dr. landbouwwet., emer. buitengew. hoogl. Kath. Univ. Leuven, V. Decosterstraat 102, 3000 Leuven. Tel. (02)582.84.38. Fax (016)32.97.60. E-mail : rudi.dudal@agr.kuleuven.ac.be (10 oktober 1979 / **31 januari 1994**).
- GOSSE, Jean-Pierre (14 mai 1924), ir agron. (eaux et forêts), ichtyologiste, chef de section hon. Institut Royal des Sciences Naturelles de Belgique, bd de la Meuse 115, 5100 Jambes. Tél. (081)30.04.02 (1er février 1985 / **5 septembre 1989**).
- GOUROU, Pierre (31 août 1900), agr. hist. et géogr., dr lett., prof. hon. Univ. Libre de Bruxelles, place C. Meunier 13, 1190 Bruxelles. Tél. (02)344.35.30 (13 février 1952 / **17 juin 1976**).
- LAWALRÉE, André G.C. (2 février 1921), dr sci. botan., chef de dpt hon. Jardin botanique national de Belgique, av. Van Elderen 3, 1160 Bruxelles. Tél. (02)672.17.72 (31 mars 1982 / **7 mai 1986**).
- LECHAT, Michel F. (baron) (30 avril 1927), dr méd., agr. enseign. sup. (Univ. Cath. de Louvain), Dr. Public Health (Johns Hopkins University), prof. éméer. Univ. Cath. de Louvain, rue des Trois Tilleuls 109, 1170 Bruxelles. Tél. & fax (02)673.24.76 (1er février 1989 / **7 avril 1993**).
- MARSBOOM, Robert P. H. M. (7 juli 1926), dr. veter. geneesk., vice-chairman Janssen Research Council, prés. Fédération européenne Santé animale, Gierlebaan 7, 2350 Vosselaar. Tel. (014)61.15.24. Fax (014)61.81.68 (3 augustus 1978 / **31 januari 1994**).
- PATTYN, Stefaan R. (9 september 1927), dr. genees-, heel- en verlosk., eregew. hoogl. Univ. Inst. Antwerpen (U.I.A.), buitengew. hoogl. Prins Leopold Instituut voor Tropische Geneeskunde (Antwerpen), C. Huysmanslaan

30 bus 4, 2020 Antwerpen. Tel. pr. (03)238.43.40 ; bur. (03)247.63.18.
Fax (03)247.63.33 (3 augustus 1978 / 7 april 1993).

SCHYNS, Charles (chevalier) (6 juin 1915), dr méd., prés. Association Internationale Aide au Tiers-Monde, rue F. Gay 33, 1150 Bruxelles. Tél. pr. (02)770.16.59 ; bur. (02)762.59.63 (17 octobre 1980 / 21 novembre 1983).

SOYER, Louis P. (14 octobre 1906), ir agron., ancien secr. gén. Institut pour la Recherche Scientifique en Afrique Centrale (IRSAC), bd L. Schmidt 96, 1040 Bruxelles. Tél. (02)734.29.47 (19 mars 1959 / 3 octobre 1979).

Geassocieerde leden

Membres associés

BELOT, Jean (23 novembre 1951), dr méd. vétér., Ph. D. «Fakulteit Geneeskunde Leiden», Manager Project Veterinary Assistance to Zambia (AGCD - Institut de Médecine Tropicale Prince Léopold), rue des Wallons 15-202, 1348 Louvain-la-Neuve. Tél. & fax (010)45.28.74 (12 avril 1995).

BRAEKMAN, Jean-Claude (11 octobre 1942), dr sci. chim., prof. Univ. Libre de Bruxelles (chim. organ.), av. Sainte-Thérèse 7, 1640 Rhode-St-Genèse. Tél. pr. (02)358.27.25 ; bur. (02)650.29.61. Fax (02)650.27.98. E-mail : braekman@ulb.ac.be. Télex 23069 unilib b (2 mars 1984).

COOSEMANS, Marc (15 janvier 1953), dr sci., prof. Institut de Médecine Tropicale Prince Léopold (Anvers), Bloemenhof 18, 2531 Vremde. Tél. pr. (03)480.57.29 ; bur. (03)247.63.12. Fax (03)247.63.09. E-mail : marc.coosemans@itg.be (26 février 1997).

COPPEJANS, Eric (6 maart 1948), dr. wet. (plantk.), hoogl. Systematiek en Ecologie, Vakgroep Morfologie, Univ. Gent, A. Musschestraat 127, 9000 Gent. Tel. pr. (09)221.58.25 ; bur. (09)264.50.58. Fax (09)264.53.34. E-mail : eric.coppejans@rug.ac.be (3 maart 1998).

DELVAUX, Bruno (10 janvier 1954), ir agron. (sci. du sol), dr sci. agron., prof. Univ. Cath. de Louvain, Cour du Cramignon 9, 1348 Louvain-la-Neuve. Tél. pr. (010)45.07.72 ; bur. (010)47.36.86. Fax (010)47.45.25. E-mail : delvaux@pedo.ucl.ac.be (26 février 1997).

GEERTS, Stanny R. A. (15 juni 1949), dr. veeartsenijk., hoogl. en hoofd afdeling tropische diergeneesk. Prins Leopold Instituut voor Tropische Geneeskunde (Antwerpen), Boskouter 148, 2070 Zwijndrecht. Tel. pr. (03)252.88.43 ; bur. (03)247.62.62. Fax (03)216.14.31. E-mail : sgeerts@itg.be. Telex 31648 tropic b (4 juni 1994).

GRYSEELS, Bruno (10 juni 1954), dr. geneesk., dipl. trop. geneesk. en hygiëne, dir. Prins Leopold Instituut voor Tropische Geneeskunde, Hovestraat 138, 2650 Edegem. Tel. pr. (03)455.09.26 ; bur. (03)247.62.01. Fax (03)237.67.31 (26 augustus 1997).

- LE RAY, Dominique (22 août 1940), dr sci. (biol.), prof. Institut de Médecine Tropicale Prince Léopold (protozoologie), Koningshoflei 4, 2900 Schoten. Tél. pr. (03)658.67.52 ; bur. (03)247.63.55. Fax (03)247.63.62. E-mail : dleray@proto.itg.be. Télex 31648 tropic b (22 avril 1989).
- PIOT, Peter (baron) (17 februari 1949), dr. geneses-, heel- en verlosk., geaggr. hoger ond., executief dir. „Joint United Nations Programme on AIDS”, CH-1211 Genève 27 (Zwitserland). Tel. bur. 41.22.791.2111. Fax 41.22.791.4179 (13 februari 1987).
- RENARD, Charles (chevalier) (12 août 1940), ir agron. (sect. trop.), dr sci. agron. (écol.), prof. fac. sci. agron., Univ. Cath. de Louvain, chée de Jodoigne 81, 1390 Grez-Doiceau. Tél. pr. (010)84.26.16 ; bur. (010)47.30.14. Fax (010)47.34.55. E-mail : renard@ecop.ucl.ac.be (3 mars 1998).
- ROCHE, Emile E. (11 décembre 1937), dr sci. natur., chef de Section Musée Royal de l'Afrique Centrale, maître de confér. Univ. de Liège, rue des Combattants 38, 6997 Erezée. Tél. pr. (086)47.73.02 ; bur. (02)769.54.73. Fax (02)767.02.42 (31 octobre 1994).
- RUWET, Jean-Claude (21 juillet 1935), dr sci. (zool.), prof. Institut de Zoologie, lab. éthologie, Univ. Liège, rue Longue-Hayoulle 11-12, 4620 Fléron. Tél. (04)366.50.82 (12 novembre 1990).
- SWENNEN, Rony L. A. E. (14 augustus 1955), landbouwk. ir., dr. landbouwwet., gew. hoogl. landbouwk. en toegep. biol. wet., Kath. Univ. Leuven, Banhagestraat 73, 3052 Blanden. Tel. pr. (016)40.64.57 ; bur. (016)32.14.21. Fax (016)32.19.93. E-mail : rony.swennen@agr.kuleuven.ac.be (22 augustus 1995).
- SWINNE, Danielle (26 septembre 1945), dr sci. biol. (zoologie), chargée de cours Institut de Médecine Tropicale Prince Léopold, rue C. De Clercq 31, 1090 Bruxelles. Tél. pr. (02)427.39.97 ; bur. (03)247.63.38. Fax (03)216.14.31. E-mail : dswinne@itg.be (26 août 1997).
- TACK, Luc (27 mei 1943), dr. aard- en delfstofk., werkleider dept. geol. en mineral., afdeling alg. geol. Koninklijk Museum voor Midden-Afrika, Ringlaan 7, 3080 Tervuren. Tel. pr. (02)767.73.40 ; bur. (02)769.54.25. Fax (02)769.54.32. E-mail : ltack@africamuseum.be (26 februari 1997).
- TOLLENS, Eric F. (21 oktober 1943), landbouwk. ir., MA in econ., Ph. D. in landbouwecon. (Michigan State University), gew. hoogl. Kath. Univ. Leuven (fac. landbouwwet.), Kortrijkstraat 152, 3210 Linden. Tel. pr. (016)62.25.44 ; bur. (016)32.16.16. Fax (016)32.19.96. E-mail : eric.tollens@agr.kuleuven.ac.be. Telex 25941 elekul b (27 februari 1986).
- VERCRUYSSSE, Jozef (10 juni 1950), dr. diergeneesk. (trop. diergeneesk. en zoötechniek), hoogl. fac. diergeneesk., lab. parasitologie en parasitaire ziekten Univ. Gent, Coupure rechts 332, 9000 Gent. Tel. pr. (09)225.04.69 ; bur. (09)264.73.90. Fax (09)264.74.96. E-mail : jozef.vercruyssen@rug.ac.be (12 april 1995).

VINCX, Magda (16 juli 1955), dr. wet. (zoölogie), coördinator „Marine Biology”, Zoölogisch Instituut, Univ. Gent, 's Gravenstraat 46, 9810 Nazareth. Tel. pr. (09)385.45.16 ; bur. (09)264.52.10. Fax (09)264.53.44. E-mail : magda.vincx@rug.ac.be (26 februari 1997).

Erecoresponderende leden

Membres correspondants honoraires

AKE ASSI, Laurent (10 août 1931), dr sci., ir agron., dir. Centre national de Floristique, Université d'Abidjan, 22 B.P. 582, Abidjan 22 (Côte-d'Ivoire). Tél. (225)44.86.14 (15 octobre 1980 / **20 décembre 1996**).

BOSE, Mahendra N. (3 mars 1925), M. Sc., Ph. D. botan., ret. dir. Birbal Sahni Institute of Palaeobotany, Fellow Indian National Science Academy and Indian Academy of Science, Member Norwegian Academy of Science and Letters, B-965, Sector A. Mahanagar, Lucknow 226006 (India) (3 septembre 1969 / **31 janvier 1994**).

DA SILVA LACAZ, Carlos (19 septembre 1915), dr méd., Instituto de Medicina Tropical, Faculdade de Medicina, Universidade de São Paulo, rua José Maria Lisboa 558/5º, Jardim Paulista, 01423-00 São Paulo, SP (Brasil). Tél. pr. 55 11 884-6267 ; bur. 55 11 883-3233 r. 312/305. E-mail : valacaz@usp.br (31 mars 1982 / **21 novembre 1983**).

DELSEMME, Armand H. (1er février 1918), dr sci. phys., prof. of Astrophys., University of Toledo, 2509 Meadow-Wood Dr., Toledo, Ohio 43606 (U.S.A.) (8 juillet 1960 / **20 février 1986**).

DUMONT, René F. (13 mars 1904), ir agron. et agron. trop., prof. hon. Institut National Agronomique, 2, av. Roosevelt, F-94120 Fontenay-sur-Bois (France) (3 septembre 1969 / **18 janvier 1979**).

FOURNIER, Frédéric G. A. (13 décembre 1919), consultant Division des Sciences de l'Eau, UNESCO, 27, rue J. Lemercier, F-78000 Versailles (France). Tél. & fax pr. (1)39.54.70.98 ; bur. (1)45.68.41.33. Fax (1)45.68.58.11. Téléx 204461 paris f (13 novembre 1979 / **20 février 1986**).

FRÈRE, Michel (25 mars 1929), ir agron. (trop. et subtrop.), prof. Fondation Universitaire Luxembourgeoise, expert Food and Agricultural Organization (FAO), av. Maurice 50 bte 12, 1050 Bruxelles. Tél. (02)648.39.07. — En Italie : 9, via Flaminia Vecchia, I-05030 Vigne di Narni (TR). Tél. (0744)79.65.82 (1er février 1989 / **10 février 1995**).

HIERNAUX, Jean R. L. (9 mai 1921), dr méd., dr sci. anthrop., dir. de rech. hon. Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS), recteur hon. Université officielle du Congo, prof. hon. Univ. Libre de Bruxelles, 15, rue Littré, F-75006 Paris (France). Tél. (01)45.48.82.21 (5 septembre 1957 / **11 juillet 1986**).

HOGUE, Alphonse R. (5 septembre 1912), dr. natuurwet., raadgever Instituto Butantan (São Paulo, Brasil), POB 11291, 01000 São Paulo, SP (Brasil). Tel. 211-8605 (18 oktober 1976 / **3 april 1980**).

- KAMESWARAN, S. (31 juillet 1923), dir. Institute of Oto-Rhino-Laryngology, dir. Malar Hospital (Adayar), Res. 5, III av. Indira Nagar, Madras 600020 (India). Tel. 4912575. Fax 411357 (10 octobre 1979 / **16 février 1989**).
- LONDERO, Alberto T. (3 juin 1921), dr méd. (MD), ret. prof., Dpt. Microbiology (Session Mycology) School of Medicine, Federal University of Santa Maria, RS, Brasil, Venancio Aires 2020/404, 97010-004 Santa Maria, RS (Brasil). Tel. (055)221.2468 (15 octobre 1980 / **23 décembre 1987**).
- MONOD, Théodore (9 avril 1902), dr sci. natur., membre Institut de France, prof. hon. Musée national d'Histoire naturelle, dir. hon. Institut Fondamental d'Afrique Noire, 43, rue Cuvier, F-75005 Paris (France). Tél. pr. (1)45.26.79.50 ; bur. (1)40.79.37.50 (17 décembre 1962 / **18 janvier 1979**).
- ODHIAMBO, Thomas (4 février 1931), Ph. D. (Insect Physiol.), MA (Nat. Sci.), dir. Research and Development Forum for Science-Led Development in Africa, P.O. Box 49849, Nairobi (Kenya). Tel. (2)56.42.57 & 56.77.87. Fax (2)56.43.76 (7 avril 1993 / **20 décembre 1996**).
- RIOUX, Jean A. (25 mai 1925), dr méd., prof. tit. fac. méd., Institut de Botanique, Plateau de Piquet, allée des Mésanges, F-34790 Grabels (Hérault) (France). Tél. & fax pr. 67.63.37.00 ; bur. 67.63.43.22. Fax 67.60.31.01 (3 août 1978 / **31 janvier 1994**).
- SNOECK, Jacques (18 septembre 1928), ir agron., 27 rue du Vallon, F-34830 Clapiers (France). Tél. pr. 04.67.59.44.22 (10 octobre 1979 / **10 février 1995**).
- SUBRAMANIAN, Chirayathumadom V. (11 août 1924), B. Sci. Hons, MA, Ph. D., D. Sci., sr prof. botany, University of Madras, Madras 600005 (India). Tel. pr. 42.32.99 ; bur. 84.87.78 (3 août 1978 / **31 janvier 1994**).
- TALLING, Jack F. (23 mars 1929), Honorary Res. Fellow, c/o The Freshwater Biological Association, Ambleside, Cumbria LA22 OLP (U.K.). Tel. pr. (15394)428.36 ; bur. (15394)424.68 & 424.69. Fax (15394)469.14 (10 octobre 1979 / **10 février 1995**).
- UTZ, John (9 juin 1922), ret. prof. Medicine, 6551 Ridgewood Drive, Pelican Bay, Naples, FL 34108-3433 (U.S.A.) (10 octobre 1979 / **29 février 1988**).
- VAN WAMBEKE, Armand (16 mei 1926), dr. landbouwk. wet., emer. prof. Soil Sci., Bradfield and Emerson Halls, Cornell University, Ithaca, NY 14853 (U.S.A.). Tel. (607)255.17.38. Fax (607)255.86.15. E-mail : arvl@cornell.edu (16 oktober 1986 / **31 januari 1994**).
- YANGNI-ANGATE, Antoine (30 décembre 1929), dr méd., prof. de clinique chirur., chirurgien chef de serv. hre CHU de Treichville (Abidjan), doyen hre fac. méd., Université d'Abidjan, Résidence Lamblin, B.P. 925, Abidjan 08 (Côte-d'Ivoire) Tel. 32.20.10. Fax 32.20.11 (22 février 1985 / **12 avril 1995**).

Corresponderende leden

Membres correspondants

- ALONI KOMANDA (1939), dr sci. agron., ir agron., prof. ord. et v.-recteur Université Congo, c/o fac Sci., Université de Kinshasa, B.P. 190 Kinshasa XI (R. D. Congo). Fax 001-212-3769294 (23 décembre 1987).
- BIOT, Yvan (11 septembre 1954), landbouwk. ir., dr. philos., Sr Environmental Advisor, Department for International Development, Caixa Postal 436, Bairro Centro, São Luis MA, 65001-000 (Brazil). Tel. bur. (098)235.0008. E-mail : y.biot@elo.com.br (26 augustus 1997).
- BRANCKAERT, René (14 mai 1938), dr méd. vétér., dipl. méd. vétér. trop., fonct. Production Animale, Division de la Production et de la Santé Animales, Food and Agricultural Organization (FAO), Via Solone 14, I-00124 Rome (Italie). Tél & fax pr. (06)50914149 ; bur. (06)52254105. Fax bur. (06)52255749. E-mail : rene.branckaert@fao.org. Téléx 610181 (6 septembre 1996).
- DELPEUCH, Francis (21 janvier 1949), ir agron., dr sci., dir. de rech. et responsable du programme de nutrition ORSTOM, ORSTOM-Laboratoire de Nutrition Tropicale, 25, avenue Saint Lazare, F-34000 Montpellier (France). Tél. pr. 04.67.72.54.89 ; bur. 04.67.41.61.66 & 04.67.41.61.00. Fax 67.54.78.00. E-mail : delpeuch@mpl.orstom.fr (12 avril 1995).
- DUJARDIN, Jean-Pierre (27 avril 1951), dr méd., chirurg. et accouch., dr sci. bioméd. expérim., dir. de rech. ORSTOM, CP 9214, La Paz (Bolivia). Tél pr. 591.2.411049 ; bur. 591.2.225280. E-mail : jpdujard@ceibo.entel.net.bo (6 septembre 1996).
- ESWARAN, Hariharan (28 janvier 1941), B. Agr. Sc., M. Sc., Dr. Sc., dir. World Soil Resources, Natural Resources Conservation Service, U.S. Department of Agriculture, P.O. Box 2890, Washington D.C., 20013 (U.S.A.). Tel. bur. (202)690.0333. Fax (202)720 4593. E-mail : heswaran@nhq.nrcs.usda.gov (24 octobre 1988).
- EUSEBIO, Josefa Sevilla (19 octobre 1935), Ph. D. (nutrition), prof. ord. University of Philippines, 4 Emerald Street, Umali Subdivision College, Los Baños, Laguna 4031 (Philippines) (22 avril 1989).
- GUPTA, Avijit (3 avril 1942), BA Geogr., MA Geogr., Ph. D. Geogr. and Environm. Engin., 1 Foxhill Avenue, Leeds LS16 5PB (U.K.) Tel. 0044 113 275 8071. Fax 0044 113 278 5661. E-mail : avijit@foxhill.demon.co.uk (28 février 1996).
- HENRY, Marie-Claire C. (26 novembre 1947), dr méd., agr. enseign. sup., chercheur ORSTOM, Institut Pierre Richet/ Organisation internationale de Coordination et de Coopération pour la lutte contre les Grandes Endémies (OCCGE), B.P. 1500, Bouaké 01 (Côte-d'Ivoire). Tél. 225-633746 & 225-635251. Fax 225-632738 (31 octobre 1994).

- HOPKINS, Donald R. (25 septembre 1941), M.D., M. Phil., sr consultant, 1840 North Hudson Avenue, Chicago, ILL, 60614 (U.S.A.) (5 novembre 1986).
- KREMER, H. Michel (15 juillet 1935), dr méd., dr sci., prof. fac. méd., 4, rue de Reims, F-67000 Strasbourg (France) (13 novembre 1979).
- LÉVÊQUE, Christian (26 octobre 1940), dr sci. (océanographie), dir. de rech. ORSTOM, 20, bd de la République, F-92210 Saint-Cloud (France). Tél. pr. (1)46.02.91.32 ; bur. (1)48.03.77.74. Fax (1)48.03.75.26. E-mail : leveque@paris.orstom.fr (23 décembre 1987).
- MALINGREAU, Jean-Paul (1er mars 1948), ir agron. (régions trop.), M. Sc. Hydrology, Ph. D. Ecology (University of California in Davis), Conseiller Affaires Spatiales, Direction Générale Centre Commun. de Recherche, Commission Européenne, square de Meeus 8-10/85, 1050 Bruxelles. Tél. pr. (02)344.44.39 ; bur. (02)296.94.33. Fax (02)295.01.46. E-mail : jean-paul.malingreau@jrc.cec.be (31 octobre 1994).
- MANSOURIAN, Boutros (9 novembre 1938), dr Med., dr Philos. (Epidemiology), dir. Office of Research Policy and Strategy Coordination, World Health Organization, 18, Plantez, CH-1180 Rolle (Suisse) (6 septembre 1996).
- MEDINA, Ernesto (27 juillet 1938), dr sci. agron. (botan.), prof. Centro de Ecología, c/o Instituto Venezolano de Investigaciones científicas (IVIC), Aptdo 21827, Caracas 1010-A (Venezuela). Tél. (582)504.12.47. Fax (582)504.10.88. E-mail : emedina@oikos.ivic.ve (3 août 1978).
- PANGU, Kasa Asila (25 mai 1945), dr méd., chirurg. et accouch., dipl. sp. méd. trop. et méth. stat. et épid., dr Santé publ., sr adviser Health Section TA-24-A, UNICEF House, 36 Lispenard Avenue, New Rochelle NY 10801 (U.S.A.). Tél. pr. 914-633.5323 ; bur. 212.824.6339. Fax 212.824.6462 & 212.824.6464. E-mail pr. : pwundac@aol.com ; bur. kpangu@unicef.org (28 février 1996).
- SHAMSHUDDIN, Jusop (16 juillet 1947), D. Sc., prof. Dpt. of Soil Science, Universiti Putra Malaysia, 43400 UPM Serdang, Selangor (Malaysia). Tel. 9486101. Fax 603-9434419 & 9483745. E-mail : samsudin@agri.upm.edu.my. Telex MA37454 (6 septembre 1997).
- TOURÉ, Saydil M. K. (6 octobre 1936), dr vétér., dir. gén. Centre international de Recherche - Développement sur l'Elevage en Zone subhumide (CIRDES), 01 B.P. 454 Bobo-Dioulasso 01 (Burkina Faso). Tél. 97.20.53 & 97.22.87. Fax 97.23.20. E-mail : toure@ouaga.orstom.bf (13 novembre 1979).
- ZURITA, Alfredo (2 novembre 1943), dr méd., prof. Cátedra de Medicina Sanitaria, Universidad Nacional del Nordeste, 8 de Diciembre 56, Villa Don Enrique, 3500 Resistencia (Argentina). Tél. & fax pr. 54 722 35829. E-mail : zurital@sante.satlink.net (26 février 1997).

**KLASSE VOOR TECHNISCHE
WETENSCHAPPEN**

**CLASSE DES SCIENCES
TECHNIQUES**

Directeur pour 1998 : M. PETERS, Jean Jacques, professeur à la «Vrije Universiteit Brussel», rue P. de Champagne 44, 1000 Bruxelles.

Vice-Directeur voor 1998 : M. PAELINCK, Honoreus, afgevaardigd-beheerder Port & Transport Consulting, Hof Van Delftlaan 40, 2180 Antwerpen.

Erewerkende leden

Membres titulaires honoraires

CHARLIER, Jean J. J. H. G. (9 août 1926), ir civ. des constr., Grand'route 176, 1428 Lillois-Witterzée. Tél. & fax (02)384.28.57 (20 juillet 1960 / **30 avril 1993**).

CUYPERS, Edward F. J. (31 december 1927), burg. scheepsbouw. ir., hoogl. „Univ. Cath. de Louvain”, Louislei 22, 2930 Brasschaat. Tel. (03)664.37.27 (3 september 1969 / **30 april 1993**).

DE CUYPER, Jacques A. J. (28 mars 1929), ir civ. des mines et ir civ. métallurg., M. Sc. metallurg. eng., prof. émer. Univ. Cath. de Louvain, rue J. Jordaens 30 bte 1, 1000 Bruxelles. Tél. & fax (02)646.42.44. E-mail : decuyper@mapr.ucl.ac.be (29 août 1967 / **13 février 1995**).

DERUYTTERE, André E. A. (26 december 1925), burg. metaalk. ir., Ph. D. (metallurgy), emer. gew. hoogl. en erevice-rector Kath. Univ. Leuven, H. Hooverplein 24 bus 12, 3000 Leuven. Tel. pr. (016)22.81.35 ; bur. (016)32.12.71. Fax (016)32.19.92. E-mail : andre.deruyttere@mtm.kuleuven.ac.be (3 augustus 1978 / **30 april 1993**).

EVRARD, Pierre L. A. F. (9 août 1914), ir civ. des mines et ir géol., prof. émer. Univ. de Liège, Mierchamps 19, 6985 La Roche-en-Ardenne. Tél. (084)41.16.02 (21 août 1954 / **12 février 1984**).

FIERENS, Paul J. C. (12 juin 1922), dr sci. chim., prof. émer. Univ. de l'Etat à Mons, coordonnateur de projets de développement rural intégré, «La Mélézière», chemin de la Mélézière, 7061 Casteau. Tél. pr. (065)72.31.71 ; bur. (065)34.94.90. Fax (065)37.36.50 (5 septembre 1957 / **4 janvier 1988**).

FROMENT, Gilbert F. A. (1 oktober 1930), burg. scheik. ir., dr. toegep. wet., emer. gew. hoogl. Univ. Gent, Ruitersdreef 4, 9831 Deurle-Sint-Martens-Latem. Tel. pr. (09)282.44.34 ; bur. (09)264.45.16. Fax (09)264.49.99. E-mail : gilbert.froment@skynet.be (30 maart 1977 / **1 februari 1995**).

HEYLBROECK, Gustaaf A. R. (15 november 1916), burg. bouw. raadgevend ir., Kapellelaan 320, 1860 Meise-Eversem. Tel. (02)269.11.01 (30 maart 1977 / **20 juli 1984**).

JAUMOTTE, André L. (baron) (8 décembre 1919), ir civ. mécan. électr., prof. émér., rect. et prés. hon. Univ. Libre de Bruxelles, prés. A.I.B.-Vinçotte Nucléaire (A.V.N.), av. Jeanne 33 bte 17, 1050 Bruxelles. Tél. pr. (02)647.54.13 ; bur. (02)650.32.71 & 650.36.45. Fax (02)650.45.99 (27 février 1975 / **5 septembre 1985**).

MICHOT, Jean P. G. (5 octobre 1930), dr sci. géol. et minéral., prof. émér. et rect. hon. Univ. Libre de Bruxelles, rue de la Motte 24, 1390 Grez-Doiceau (Archennes). Tél. (010)84.06.13 (22 février 1985 / **1er février 1995**).

SOKAL, Raoul (7 juillet 1923), ir civ. des mines, maître de confér. émér. Univ. Cath. de Louvain, dir.-adj. hon. Electrobél, rue du Marteau 55, 1000 Bruxelles. Tél. (02)230.68.16 & (071)72.84.04 (25 septembre 1972 / **14 février 1989**).

STERLING, André (30 mars 1924), ir civ. des constr., prof. hon. Univ. Libre de Bruxelles, av. A. Huysmans 205 bte 3, 1050 Bruxelles. Tél. (02)649.22.38 (13 mars 1972 / **4 décembre 1989**).

SUYKENS, Ferdinand L. H. (ridder) (5 november 1927), lic. handels- en financ. wet., lic. handels- en marit. wet., eredir.-gen. Havenbedrijf Antwerpen, erehoofddocent Univ. Antwerpen (UFSIA), De Moystraat 32, 2018 Antwerpen. Tel. & fax pr. (03)238.40.03 ; bur. (03)204.57.80. Fax bur. (03)204.68.94 (20 april 1978 / **1 februari 1995**).

THONNARD, Robert L. G. (22 février 1928), ir civ. des mines et ir géol., prof. hon. Univ. Libre de Bruxelles, prof. hon. Fac. Polytechn. de Mons, Pré-au-Bois 3, 1640 Rhode-St-Genèse. Tél. (02)358.17.26 (3 septembre 1969 / **13 février 1995**).

TILLÉ, René (16 juin 1926), ir civ. des mines, prof. hon. Univ. Libre de Bruxelles, rue L. Matheys 3, 1083 Bruxelles. Tél. (02)427.14.21 (4 septembre 1974 / **4 février 1994**).

WAMBACQ, Roger F. A. (29 augustus 1924), burg. bouwkw. ir., I. Van Beverenstraat 90, 1702 Groot-Bijgaarden. Tel. (02)466.41.60 (15 oktober 1980 / **30 april 1993**).

Werkende leden

Membres titulaires

CHARLIER, Jacques (28 août 1950), dr sci. géogr., cherch. qualifié Fonds National de la Recherche Scientifique, prof. Univ. Cath. de Louvain, Fond de Bondry 93, 1342 Limelette. Tél. pr. (010)41.19.02 ; bur. (010)47.28.79 & (010)47.28.73. Fax (010)47.28.77. E-mail : charlier@geog.ucl.ac.be (7 avril 1993 / 10 juin 1994).

DEBEVERE, Johan M. J. (26 mei 1942), ir. scheid. en landbouwindustr., dr. landbouwwet., geaggr. hoger ond., hoogl. Univ. Gent, Grote Themis 31, 8490 Varsenare. Tel. pr. (050)38.90.45 ; bur. (09)264.61.64. Fax (09)225.55.10 (12 november 1990 / 10 juni 1994).

- DEELSTRA, Hendrik A. (5 april 1938), dr. wet. (scheik.), gew. hoogl. Universiteit Antwerpen (U.I.A.), dept. farmacie, Universiteitsplein 1, 2610 Antwerpen. Tel. bur. (03)820.27.15. Fax (03)820.27.34. E-mail: labrom@uia.ac.be. Telex 33646 uia b (11 mei 1982 / 13 augustus 1985).
- DELRUE, Jan (14 januari 1939), burg. ir.-architect, gew. hoogl. (bouwen in de tropen) Kath. Univ. Leuven, Groene Weg 127, 3001 Heverlee. Tel. pr. (016)23.88.54; bur. (016)23.58.31 & 32.13.65. Fax (016)23.21.01 (15 oktober 1980 / 23 maart 1988).
- DE MEESTER, Paul J. A. (baron) (13 april 1935), burg. metaalk. ir., dr. toegep. wet., M. Sc. Metallurg. Eng., dipl. „Institut National des Sciences et Techniques Nucléaires”, voorz. BESIX, buitengew. hoogl. Kath. Univ. Leuven, Sint-Jansbergsestw. 211, 3001 Heverlee. Tel. pr. (016)20.01.16; bur. (016)32.13.01. Fax pr. (016)29.06.37; bur. (016)32.19.90. E-mail: paul.demeester@mtm.kuleuven.ac.be (30 maart 1977 / 15 oktober 1980).
- DROESBEKE, Jean-Jacques (15 décembre 1942), dr math., prof. Univ. Libre de Bruxelles, prof. extraord. Institut Cooremans, av. S. Merril 69, 1190 Bruxelles. Tél. bur. (02)650.34.38. Fax (02)650.34.66 (5 septembre 1989 / 23 novembre 1994).
- GOOSSENS, Pierre J. E. (17 mars 1939), dr sci. géol., géol. minier et exploration, prés. dir. gén. Bureau of Geological Consultancy s.a. (BUGECO), chargé de cours fac. sci. appl. Univ. de Liège, av. des Marnières 14, 1410 Waterloo. Tél. pr. (02)384.15.13; bur. (02)389.11.20. Fax (02)389.11.29 (26 septembre 1986 / 1er septembre 1995).
- LEENAERTS, Robert P. E. F. (7 novembre 1934), ir civ. chim., prof. ord. Univ. Cath. de Louvain, av. G. Macau 13, 1050 Bruxelles. Tél. bur. (010)47.23.22. Fax (010)47.23.21 (26 septembre 1978 / 26 février 1985).
- LEJEUNE, André G. H. (2 août 1943), ir civ. des constr., dr sci. appl., lic. océanogr., prof. Univ. de Liège, allée Dubois 18, 4052 Beaufays Tél. bur. (04)366.95.60 & 366.93.57 (12 février 1987 / 5 mars 1996).
- LOY, Walter (8 april 1935), dr. wet., prof. emer. Kath. Univ. Leuven, Vorsink 21, 9450 Haaltert. Tel. (053)83.89.64. Fax (053)83.41.43 (10 maart 1986 / 10 juni 1994).
- MONJOIE, Albéric (5 septembre 1937), ir civ. des mines, ir civ. géol., dr sci. appl., prof. ord. Univ. de Liège, prof. Univ. Cath. de Louvain, prof. visit. Univ. Libre de Bruxelles, rue Champs La-Haut 4, 4053 Embourg. Tél. pr. (04)365.32.86; bur. (04)366.22.16. Fax (04)366.28.17. E-mail: a.monjoie@ulg.ac.be. Télex 41397 univlg b (26 septembre 1978 / 5 décembre 1988).
- PAELINCK, Honoreus C. (16 april 1935), lic. handels- en marit. wet., lic. zee- en binnenscheepsvaartrecht, officier ter lange omvaart, afgev.-beh. Port & Transport Consulting, Hof Van Delftilaan 40, 2180 Antwerpen. Tel. & fax pr. (03)646.35.07 (31 oktober 1994 / 16 september 1996).

PAEPE, Roland R. V. A. (13 oktober 1934), lic. geogr., dr. geol., hoofd *a.i.* Belgische Geologische Dienst, hoogl. Vrije Univ. Brussel, dr *honoris causa* Academie voor Wetenschappen van Hongarije, Doorn 27, 9550 Herzele. Tel. pr. (054)50.20.37 ; bur. (02)627.04.18 & 629.32.32. Fax (02)629.33.91. E-mail pr. : geobound.evo.rp@club.innet.be ; bur. VUB : rpaepe@vnet3.vub.ac.be ; bur. BGD : roland.paepe@pophost.eunet.be. Telex 61051 vubco b (26 januari 1983 / 23 maart 1988).

PETERS, Jean Jacques (30 novembre 1941), ir civ. des constr., consultant, membre Académie royale de Belgique, prof. «Vrije Univ. Brussel», prof. invité Univ. Cath. de Louvain, rue P. de Champagne 44, 1000 Bruxelles. Tél. (02)512.80.06. Fax (02)502.46.44. E-mail : jjpeters@skynet.be (12 novembre 1990 / 30 avril 1993).

ROOS, Jef R. (15 maart 1943), burg. metaalk. ir., dir.-gen. n.v. ALZ, buitengew. hoogl. Kath. Univ. Leuven, Burg. G. Bijnenlaan 2, bus 22, 3600 Genk. Tel. pr. (089)30.55.41 ; bur. (089)30.22.96. Fax (089)30.22.99 (26 januari 1983 / 23 november 1994).

THIRION, Francis U. L. G. (21 février 1942), ir civ. chim., process mgr et consultant Prayon-Rupel Technologies, rue Ste Walburge 12, 4000 Liège. Tél. pr. (04)226.11.65 ; bur. (04)273.92.77. Fax (04)275.09.09. Téléx 41168 & 41255 (4 juin 1994 / 16 septembre 1996).

VAN IMPE, William F. G. (15 februari 1949), burg. bouwk. ir., dr. toegep. wet., buitengew. hoogl. Univ. Gent, hoogl. Kath. Univ. Leuven, voorz. Europese Vereniging voor Grondmechanica, Doorsteekstraat 9, 9420 Erpe-Mere. Tel. bur. (09)264.57.23. Fax (09)264.58.49. E-mail : william.vanimpe@rug.ac.be (12 november 1990 / 16 september 1996).

Ergeassocieerde leden

Membres associés honoraires

AMELINCKX, Severin (30 oktober 1922), lic. wisk., dr. fys. geaggr. hoger ond., erebuitengew. hoogl. dir.-gen. Studiecentrum voor Kernenergie (S.C.K.), Mol, Gouverneur Holvoetlaan 34, 2100 Durne. Tel. pr. (03)321.43.33 ; bur. (014)31.18.01 (30 maart 1977 / 29 februari 1988).

ANTUN, Paul T. A. (8 septembre 1920), dr sci. géol. et minéral., prof. hon. Université Nationale du Congo, Hoscheidterhof, L-9458 Vianden (G.-D. Luxembourg). Tél. 904.78 (31 mars 1982 / 20 février 1986).

BOURGEOIS, Walther L. L. (19 mai 1907), ir civ. des mines et ir électr., prof. hon. Univ. Libre de Bruxelles, bd Sainctelette 7a bte 3, 7000 Mons (25 juillet 1956 / 28 janvier 1977).

DE BOODT, Marcel F. (10 maart 1926), dr. ir. landbouwwet., dr *honoris causa*, buitenl. lid Poolse Academie voor Wetenschappen, emer. hoogl. bodemfysika Univ. Gent, eredir.-stichter Instituut voor Eremologie Univ. Gent, Patijntjestraat 113, 9000 Gent. Tel. pr. (09)222.66.68 ; bur. (09)264.60.35. Fax (09)264.62.47 (2 september 1987 / 31 januari 1994).

- FRANÇOIS, Armand P. (28 décembre 1922), ir civ. des mines et ir géol., dr sci. appl., ir-conseil, av. du Hoef 26 bte 1, 1180 Bruxelles. Tél. (02)375.55.15 (18 septembre 1970 / **23 novembre 1988**).
- HOSTE, Julien (30 mei 1921), dr. wet. (scheik.), geaggr. hoger ond., gew. hoogl. fac. wet. en erector Rijksuniv. Gent, De Pintelaan 247, 9000 Gent. Tel. (09)222.20.78 (30 maart 1977 / **4 augustus 1986**).
- PIETERMAAT, François P. (14 augustus 1919), ir., prof. emer. Kath. Univ. Leuven, eredir. Nationaal Belgisch Laboratorium voor Electrothermie en Electrochemie, A. Buyllaan 173 bus 6, 1050 Brussel. Tel. bur. (016)32.10.20. Fax (016)32.19.85 (19 maart 1959 / **6 juni 1985**).
- SIMONET, Maurice F. A. (25 novembre 1914), ir civ., colonel e.r., av. Colonel Daumerie 7 bte 2, 1150 Bruxelles. Tél. (02)771.57.92 (18 septembre 1970 / **21 novembre 1983**).
- VAN TWEMBEKE, Urbain L. W. (30 juni 1928), burg. ir. (Koninklijke Militaire School), dr. toegep. wet. (Univ. Libre de Bruxelles), emer. gew. hoogl. Koninklijke Militaire School, emer. buitengew. hoogl. Kath. Univ. Leuven, Kruisbooglaan 11, 3210 Linden. Tel. & fax (016)25.89.77 (12 november 1990 / **10 februari 1995**).
- VERHEYDEN, Adolf P. J. (10 december 1922), burg. bouwkw. ir., erehoofd-dir. techn. diensten Kath. Univ. Leuven, erelid Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, „Zonneheuvel”, Koningsstraat 20, 3010 Kessel-Lo. Tel. (016)25.64.42 (30 maart 1977 / **29 februari 1988**).
- WINAND, René F. P. (15 novembre 1932), ir civ. mécan.-électr., dr sci. appl., prof. ord. Univ. Libre de Bruxelles, av. Jean XXIII 24, 1330 Rixensart. Tél. pr. (02)653.30.22 ; bur. (02)650.30.10 & 650.30.11. Fax (02)650.36.53 (31 mars 1982 / **7 janvier 1998**).

Geassocieerde leden

Membres associés

- AERNOUDT, Etienne (22 mei 1938), burg. metaalk. ir., gew. hoogl. en voorz. dept. metaalk. en toegep. materiaalk., Kath. Univ. Leuven, Gloriantlaan 1, 3060 Bertem. Tel. pr. (016)48.80.83 ; bur. (016)32.13.02. Fax (016)32.19.90 (26 januari 1983).
- BECKERS, Pierre J. M. G. (16 mars 1943), ir civ. phys. (phys. nucl.), dr sci. appl., prof. ord. Univ. de Liège, rue des Erables 7, 4122 Plainevaux. Tél. pr. (04)371.28.97 ; bur. (04)366.94.50. Fax (04)253.25.81. E-mail : pierre.beckers@ulg.ac.be. Téléx 41397 univlg b (28 avril 1989).
- CHARLET, Jean-Marie (9 octobre 1936), ir civ. des mines, ir géol., dr sci. appl., prof. ord. Fac. Polytechn. de Mons, route de Mons 268, 7301 Hornu. Tél. pr. (065)78.30.60 ; bur. (065)37.41.11. Fax (065)37.42.00 (3 mars 1998).

- DEJONGHE, Léon (18 octobre 1946), ir civ. des mines et ir civ.-géologue, dr ès sci. natur., géologue en chef-dir. Service géologique de Belgique, prof. Univ. Libre de Bruxelles, rue H. Simons 8, 1160 Bruxelles. Tél. pr. (02)660.17.30 ; bur. (02)627.04.04. Fax (02)647.73.59. E-mail : leon.dejonghe@pophost.eunet.be (6 septembre 1996).
- DEMAIFFE, Daniel I. A. G. (22 décembre 1949), dr sci. (géol.), prof. ord. lab. petrol.-géodyn. chim. Univ. Libre de Bruxelles, av. Amélie 18, 1330 Rixensart. Tél. pr. (02)653.80.16 ; bur. (02)650.36.86. Fax (02)650.22.26. E-mail : ddemaif@resulb.ulb.ac.be (22 août 1995).
- DEMAREE, Gaston (29 novembre 1940), lic. wisk., lic. omgevingswet. (waterbeheer en waterbeleid), dr. wet., afdelingshoofd Hydrologie Koninklijk Meteorologisch Instituut van België (KMI), E. Lambrechtslaan 22, 1780 Wommel, Tél. pr. (02)460.50.39 ; bur. (02)373.05.40. Fax (02)373.05.48. E-mail : gmailserv.demaree@aston.oma.be. Telex 21315 meteorbru (3 maart 1998).
- DE MEYER, Christian (12 maart 1949), burg. bouwk. ir. (Ecole polytechnique fédérale de Lausanne), Grad. Exec. Progr. Intern. Managers (Columbia University), gedelegeerd bestuurder Haecon n.v., bestuurder Industry Project & Engineering Systems n.v., bestuurder ORI, Nelemeersstraat 78, 9830 St.-Martens-Latem. Tél. pr. (09)282.84.42 ; bur. (09)216.63.10. E-mail : cdm@haecon.be (22 augustus 1995).
- FEYEN, Jan (13 oktober 1942), landbouwk. ir., dir. „Institute for Land and Water Management” Kath. Univ. Leuven, Heuvelstraat 8, 3052 Blanden. Tél. bur. (016)32.97.56. Fax (016)32.97.60. E-mail : jan.feyen@agr.kuleuven.ac.be (12 april 1995).
- HARTMANN, Roger (7 januari 1939), ir. scheik. en landbouwindustr., dr. landbouwk. wet., hoofddocent fac. landbouwk. en toegep. biol. wet., Wolvengracht 33, 9030 Mariakerke. Tél. pr. (09)226.62.38 ; bur. (09)264.60.38. E-mail : roger.hartmann@rug.ac.be (28 februari 1996).
- KLERKX, Jean-Marie M. (28 mai 1936), dr sci. (géol. & minéral.), chef dpt Musée Royal de l’Afrique Centrale, maître de confér. Univ. de Liège, chargé de cours «Vrije Univ. Brussel», Hoeksken 3, 3370 Boutersem. Tél. pr. (016)74.30.21 ; bur. (02)210.84.11 (1er février 1989).
- LAMBIN, Eric (23 septembre 1962), dr sci. (sci. géogr.), chargé de cours Univ. Cath. de Louvain, rue du Puits 79, 1341 Céroux-Mousty. Tél. pr. (010)61.41.78 ; bur. (010)47.44.77 & 47.28.73. Fax (010)47.28.77. E-mail : lambin@geog.ucl.ac.be (26 août 1997).
- MARCHAL, Jean (17 septembre 1946), ir civ. des constr. navales, dr sci. appl., agr. enseign. sup., prof. ord. fac. sci. appl. Univ. de Liège, rue de la Belle Jardinière 247, 4031 Angleur. Tél. bur. (04)366.92.27. Fax (04)366.91.33. E-mail : j.marchal@ulg.ac.be (12 avril 1995).

- MARTENS, Laurent R. E. (23 januari 1938), landbouwk. ir., M. Sc. Economics (Iowa State University), geaggr. hoger ond., dr. landbouwwet., gew. hoogl. en pro-decaan fac. landbouwk. en toegep. biol. wet. Univ. Gent, Voordelaan 15, 9831 St.-Martens-Latem. Tel. pr. (09)282.65.74 ; bur. (09)264.59.24. Fax (09)264.62.45 (12 november 1990).
- PANOU, Georges (14 février 1934), ir civ. des mines, dr sci. appl., prof. ord. Univ. Libre de Bruxelles, av. Louise 213 bte 6, 1050 Bruxelles. Tél. pr. (02)648.60.15 ; bur. (02)650.29.09. Fax (02)650.28.99. E-mail : gpanou@ulb.ac.be (26 avril 1978).
- POESEN, Jean (26 april 1954), dr. fys. geogr., deeltijds hoogl. fys. geogr. Kath. Univ. Leuven, Molenveldplein 9, 3010 Kessel-Lo. Tel. pr. (016)25.86.48 ; bur. (016)32.64.25. Fax (016)32.64.00. E-mail : jean.poesen@geo.kuleuven.ac.be (26 augustus 1997).
- VAN DEN HERREWEGEN, Marc (29 maart 1944), burg. ir. (geodesie), hoofd dept. toepassingen (Nationaal Geografisch Instituut), Grotenbergstraat 72, 9620 Zottegem. Tel. pr. (09)360.32.73 ; bur. (02)629.84.80 (28 april 1989).
- VAN FRACHEN, Thierry (9 mai 1953), ir civ. mécan., ir civ. des constr. navales, dr sci. appl., admin.-délégué s.a. Meuse et Sambre, rue de Locht 99, 1030 Bruxelles. Tél. pr (02)242.58.76 ; bur. (081)22.02.33. Fax pr. (02)248.17.13 ; bur. (081)22.59.20. E-mail : t.vanfrachen@skynet.be (26 février 1997).
- VAN MONTAGU, Marc (baron) (10 november 1933), B. Sc., Ph. D. Organic Chemistry/Biochemistry, prof., dir. en wet. dir. „Genetics Department of the Flanders Interuniversity Institute for Biotechnology”, de Stasartsstraat 120, 1050 Brussel. Tel. pr. (02)511.25.57 ; bur. (09)264.51.70. Fax pr. (02)513.71.48 ; bur. (09)264.53.49. E-mail : mamon@gengenp.rug.ac.be (26 februari 1997).
- VERSTRAETE, Willy H. (25 april 1946), ir. scheik. en landbouwindustr., Ph. D., geaggr. hoger ond., gew. hoogl. Univ. Gent, Dasstraat 4, 9032 Wondelgem. Tel. bur. (09)264.59.76. Fax (09)264.62.48 (24 oktober 1988).

Erecorresponderende leden

Membres correspondants honoraires

- ANANTHARAMAN, Tanjore R. (25 novembre 1927), D. Phil. (Oxon), D.Sc. (Oxon), International Indian Science Academy (INSA), sr scientist National Physical Laboratory, New Delhi 110012 (India). Tel. pr. 0124.350088 ; bur. 011-5787857. Fax 011-5752678. Telex 031-77099 NPL IN (26 janvier 1983 / 7 avril 1993).
- IRMAY, Shragga (1er juillet 1912), ir civ. des constr., membre Académie de Langue hébraïque, prof. émér. Faculty Civil Engineering, Technion-Israel

Institute of Technology, 32000 Haifa (Israel). Tél. (972)(4)824.26.41. Fax (972)(4)834.01.91 (3 mars 1962 / **3 avril 1980**).

L'HERMITE, Robert G. (14 octobre 1910), dr sci., dir. gén. scient. et techn. pour les Fédérations nationales du Bâtiment et des Travaux publics, ancien prés. et secr. gén. Réunion internationale des Laboratoires d'Essai et de Recherche sur les matériaux et les constructions, 4, bd Maillot, F-75016 Paris (France) (18 février 1964 / **18 janvier 1979**).

NEMĚC, Jaromír (3 novembre 1926), ir génie civ., prof. invité Ecole polytechnique fédérale (Zürich), ancien dir. dpt hydrologie et ressources en eau, Organisation Météorologique Mondiale (O.M.M.), Genève, route de Valavran 92, CH-1294 Genthod, Ge (Suisse). Tél. & fax 41-22-7741081. E-mail : cortvarm@vtx.ch (18 février 1974 / **31 janvier 1994**).

NEVILLE, Adam M. (5 février 1923), C.B.E. D. Sc., Ph. D. (University of London), D. Sc. (University of Leeds), FRSE, F. Eng. Principal emeritus and former vice-chancellor University of Dundee, 130 Wapping High Street, London E1 9NH (U.K.). Tel. (171)265.10.87. Fax (171)265.10.87 (4 septembre 1974 / **1er février 1989**).

ROUTHIER, Pierre J. (15 juillet 1916), dr sci., agr. Univ. (sci. natur.), dir. de rech. hon. Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS), rue de la Croix, F-52220 Sommevoire (France). Tél. 25.04.05.96. Fax 25.04.05.97 (18 septembre 1970 / **1er février 1985**).

SALATIĆ, Dusan V. (3 mars 1929), ir des mines, dr ès sci., prof. émér. fac. mines et géol., Université de Belgrade, prés. Comité Mondial de l'Industrie Minière, membre cté dir. sect. minéralurgie franç., membre cté exécutif confér. perm. Ingénieurs de la Minéralurgie des Balkans, prof. hon. fac. Mines, Institut des Fer et Acier Anshan (Chine), Gospodar Jovanova 39, YU-11000 Beograd (Yougoslavie). Tél. & fax pr. (381-11)62.98.51 ; bur. (381-11)33.73.22. Fax (381-11)33.73.22. E-mail : dsalatic@rgf.rgf.bg.ac.yu (15 octobre 1980 / **10 février 1995**).

VALENTINI, Giuseppe (4 septembre 1926), dr chimie (chimie physique), prof. Université de Pise, dir. hon. direction G (DG XII) Commission Economique Européenne (C.E.E.), Brabantlaan 31, 3090 Overijse. Tél. pr. (02)657.42.97 ; bur.(02)280.15.85 (1er février 1989 / **31 janvier 1994**).

Corresponderende leden

Membres correspondants

BALAU, José A. C. (23 octobre 1947), ir naval, ir «Naval Engineering Division of I.P.T.» (Instituto de Pesquisas Tecnológicas), Pça Gastão Cruis 320, 05451 São Paulo (Brasil) (15 octobre 1980).

BUENO ZIRIÓN, Gerardo M. (10 février 1935), dr sci. écon. (Yale University), cherch. assoc. (El Colegio de México), Concepción Beistegui 522, México 12 DF (México) (19 décembre 1983).

- CAILTEUX, Jacques L. H. (22 décembre 1947), ir civ. géol., dr sci. appl., Département Recherche et Développement, EGMF, Lubumbashi (R. D. Congo) (23 décembre 1987).
- EL TAYEB, Mustafa (11 novembre 1948), dr ir géol. et applications en milieu marin, ir géophys. minière, dir. Division de l'analyse politique et des activités opérationnelles et chef des progr. opérationnels pour les Etats Arabes (secteur des sciences UNESCO), 14, rue du Soleil levant, F-94250 Gentilly (France). Tél. pr. (1)45.25.43.10 ; bur. (1)45.68.41.63. Fax (1)45.68.58.27 (28 avril 1989).
- GODIN, Benoît (19 mars 1938), ir civ. des constr., Immeuble MBAM, Quartier Bastos, B.P. 816, Yaoundé (Cameroun) (5 novembre 1986).
- HOYLE, Brian (21 mai 1936), BA Geogr., MA Geogr., Ph. D. Geogr., University teacher Department Geography, University of Southampton, 80, Thornbury Wood, Chandler's Ford, Hampshire S053 5DQ (U.K.). Tel. pr. 01703.254503 ; bur. 01703.592203. Fax 01703.593729. E-mail : bsh@dial.pipex.com (28 février 1996).
- LAKHSASSI, Mohammed (15 mai 1944), dir. gén. Société des Fonderies de Plomb de Zellidja, 4, rue Hadj Mohammed Rifai, Rabat-Agdal (Maroc). Tél. (07)77.17.34 (30 avril 1985).
- LEFEBVRE, Jean-Jacques M. (12 mars 1943), ir (mécanique des roches), lic. sci. géol., 9, av. C. de Gaulle, B.P. 506, Niamey (Niger) (21 octobre 1986).
- MALU WA KALENGA (22 septembre 1936), dr sci. appl., prof. ord. Université de Kinshasa, commiss. gén. Energie atomique, B.P. 184, Kinshasa XI (R. D. Congo). Tél. 8801501. Fax 1-212-376-9466. Téléx 21420 undp zr (13 novembre 1979).
- MPEYE NIANGO (8 décembre 1938), dr sci. appl., recteur Université de Kinshasa, B.P. 127, Kinshasa XI (R. D. Congo) (27 juin 1984).
- MUTOMBO, Kana-Kahuayi (15 octobre 1936), ir civ. électr., B.P. 4194 Kinshasa II (R. D. Congo) (13 novembre 1979).
- OWONO-NGUEMA, François (23 janvier 1939), dr phys. nucl., prés. de GABON 2025, prés. SEEG, rect. hon. Université Omar Bongo (Gabon), B.P. 2082, Libreville (Gabon) (31 mars 1982).
- RATTON, Eduardo (9 février 1957), ir civ., ir géotechn., dr sci. appl., prof. Université Fédérale du Parana (Brésil), rua Almirante Tamandari 623, 80050-230 Curitiba (Brésil). Tél. & fax (41)262.52.43 (1er février 1989).
- SALAS CASADO, Antonio (24 mai 1943), ir des mines, dr sci. appl., vice-prés. Régionale Bolivienne de OLAMI, Calle Petot 1637, Oruro (Bolivia). Tél. pr. 591.52.55687 ; bur. 591.52.61046. Fax 591.52.60008 (26 février 1997).

- UMBA KYAMITALA (20 février 1937), ir civ. des mines, conseiller du Président de la République Démocratique du Congo (Kinshasa, Gombe), bd. du Palais de la Nation, Kinshasa (1) (R. D. Congo). Tél. 00243.88.03.400. Fax 00.873.761.480.756 (13 novembre 1979).
- VILLALTA, Dimas (25 mars 1935), bach. ciencias físicas y matemáticas (geólogo), presidente Grupo Villalta Ingenieros, C.A., Edificio Roxul - Oficina 51, Primera Avenida Los Palos Grandes con Avenida Miranda - Los Palos Grandes, Caracas - 1060 (Venezuela). Tél. 02.284.4568. Fax 02.285.9906 (5 septembre 1989).
- WOLANSKI, Eric J. A. (19 octobre 1946), ir civ., M. Sc. Civ. and Geol. Eng. (Princeton University), Ph. D. Environm. Engin. (Johns Hopkins University), hydrol., oceanogr., Sr Principal Research Scientist, Australian Institute of Marine Science, PMB No. 3, Townsville M.C., Q 4810 (Australia). Fax 61.7.47725852. E-mail : e.wolanski@aims.gov.au (18 octobre 1976).

NECROLOGIE

EERSTE KLASSE

PREMIERE CLASSE

Erewerkende leden — Membres titulaires honoraires

LOUWERS, Octave	06.03.1929*	23.10.1959**
ENGELS, Alphonse	25.06.1931	31.08.1962
DELLICOUR, Fernand	25.06.1931	02.02.1968
CARTON DE TOURNAL, Henri	06.03.1929	18.01.1969
VAN WING, Joseph	05.02.1930	30.07.1970
LAUDE, Norbert	30.07.1938	22.09.1974
CORNET, René	23.08.1950	17.08.1976
DE CLEENE, Natal	29.01.1935	03.01.1979
VAN LANGENHOVE, Fernand	21.09.1964	29.07.1982
BURSSSENS, Amaat	22.01.1940	20.10.1983
DURIEUX, André	13.02.1952	29.10.1983
VAN DER STRAETEN, P. Edgar	08.10.1945	03.02.1986
GREVISSE, Fernand	06.10.1947	10.10.1986
DUCHESNE, Albert	10.09.1968	10.12.1991
MAESEN, Albert	18.02.1964	20.02.1992
COPPIETERS, Emmanuel	06.08.1963	05.06.1993
DEVAUX, Victor	08.10.1945	18.07.1993
HARROY, Jean-Paul	25.07.1956	08.07.1995
GERARD, Albert	09.04.1968	28.11.1996

Werkende leden — Membres titulaires

COLLET, Octave	06.03.1929	19.04.1929
SIMAR, Théophile	06.03.1929	07.07.1930
RENKIN, Jules	06.03.1929	15.07.1934
GOHR, Albrecht	13.02.1930	07.04.1936
FRANCK, Louis	06.03.1929	31.12.1937
VANDERVELDE, Emile	06.03.1929	27.12.1938
SPEYER, Herbert	06.03.1929	14.03.1942
DUPRIEZ, Léon	06.03.1929	22.08.1942
LOTAR, Léon	06.03.1929	06.12.1943
RUTTEN, Martin	06.03.1929	31.12.1944
CATTIER, Félicien	06.03.1929	04.02.1946
ROLIN, Henri	06.03.1929	13.06.1946
DE JONGHE, Edouard	06.03.1929	08.01.1950
CHARLES, Pierre	06.03.1929	11.02.1954
MARZORATI, Alfred	25.06.1931	11.12.1955
DE MUELENAERE, Robert	30.07.1938	14.10.1956
OLBRECHTS, Frans	22.01.1940	24.03.1958
RYCKMANS, Pierre	05.02.1930	18.02.1959
JENTGEN, Pierre	01.09.1943	26.09.1959
WAUTERS, Arthur	05.02.1930	13.10.1960

* Datum van eerste benoeming bij de Academie. — Date de première nomination à l'Académie.

** Datum van overlijden. — Date de décès.

SMETS, Georges	28.07.1933	03.02.1961
CUVELIER, Jean	01.09.1942	13.08.1962
HEYSE, Théodore	26.06.1931	10.01.1963
SOHIER, Antoine	05.02.1930	22.11.1963
GUEBELS, Léon	08.10.1945	28.09.1966
JADOT, Joseph	08.10.1945	02.07.1967
GHILAIN, Jean	08.10.1946	29.09.1968
VAN DER LINDEN, Fred	08.10.1945	01.06.1969
MOELLER DE LADDERSOUS, Alfred	05.02.1930	20.01.1970
DE VLEESCHAUWER, Albert	10.10.1945	24.02.1970
JADIN, Louis	29.08.1967	30.03.1972
WALRAET, Marcel	21.02.1953	09.02.1973
VANHOVE, Julien	23.08.1950	13.10.1976
ROEYKENS, Auguste	25.07.1956	30.05.1979
PAUWELS, Johan	30.03.1977	29.06.1985
STORME, Marcel	19.03.1959	10.07.1986

Eregeassocieerde leden — Membres associés honoraires

BOURGOIS, Edmond	24.03.1965	08.02.1983
MOSMANS, Guy	05.09.1957	25.04.1983
DE BRIEY, Pierre	05.09.1957	06.09.1984
WIGNY, Pierre	05.09.1957	21.09.1986
SPAË, Jozef	02.09.1970	08.12.1989
VAN DER DUSSEN DE KESTERGAT, Jean-Marie	31.03.1982	27.07.1992
GANSHOF VAN DER MEERSCH, Walter	01.03.1967	12.09.1993
VANDEN BERGHE, Louis	03.08.1978	18.09.1993
DELEU, Jozef	13.10.1980	15.03.1994
PETILLON, Léon	25.07.1956	01.04.1996
VAN BILSEN, Anton	02.08.1972	22.07.1996

Geassocieerde leden — Membres associés

BRUNHES, Jean	05.02.1930	25.08.1930
SALKIN, Paul	05.02.1930	15.04.1932
VAN EERDE, J.-C.	05.02.1930	01.04.1936
DE CLERCQ, Auguste	05.02.1930	28.11.1939
VISCHER, Hans	05.02.1930	19.02.1945
LEONARD, Henri	07.01.1937	05.04.1945
MONDAINI, Gennaro	05.02.1930	02.02.1948
JONES, Jesse-Th.	22.01.1940	05.01.1950
FERREIRA, Antonio-Vicente	05.02.1930	29.01.1953
GELDERS, Valère	22.01.1940	28.04.1954
OMBREDANE, André	13.02.1952	19.09.1958
DORY, Edouard	04.02.1954	14.10.1958
DEPAGE, Henri	21.02.1953	17.02.1960
DE LICHTERVELDE, Baudouin	05.02.1930	10.04.1960
VERSTRAETE, Maurice	22.10.1958	16.12.1961
VAN BULCK, Gaston	13.02.1952	06.07.1966
BOELAERT, Edmond	06.10.1947	22.08.1966
PERIER, Gilbert	19.02.1951	13.03.1968
COPPENS, Paul	19.03.1959	22.02.1969
RAE, Marcellin	08.10.1945	08.07.1969
PIRON, Pierre	06.10.1947	07.05.1973
DE ROP, Albert	30.03.1977	04.04.1980

Erecoorresponderende leden — Membres correspondants honoraires

DESCHAMPS, Hubert	09.08.1961	19.05.1979
CHARTON, Albert	19.03.1959	29.06.1980
KAGAME, Alexis	25.08.1950	06.12.1981
BULCKE, Kamiel	15.03.1973	17.08.1982
CORNEVIN, Robert	25.09.1972	14.12.1988
BRUNDSCHWIG, Henri	25.09.1972	20.07.1989
HULSTAERT, Gustaaf	08.10.1945	12.02.1990
THEUWS, Jacques	19.10.1979	02.10.1991
COMHAIRE, Jean	13.11.1979	19.07.1994
DE VRIES, Egbert	26.08.1963	20.09.1994

Corresponderende leden — Membres correspondants

STROUVENS, Léon	13.02.1952	01.07.1952
CAPELLE, Emmanuel	23.08.1950	19.08.1953
COSTERMANS, Basiel	23.08.1950	14.05.1957
HAILEY, William	21.02.1953	26.03.1969
DELAVIGNETTE, Robert	05.09.1957	04.02.1976
KOUASSIGAN, Guy	03.08.1978	24.05.1981
TEIXEIRA DA MOTA, Avelino	03.08.1978	01.04.1982
KANE, Mohamadou	03.08.1978	01.07.1995

TWEEDE KLASSE

DEUXIEME CLASSE

Erewerkende leden — Membres titulaires honoraires

NOLF, Pierre	06.03.1929	14.09.1953
MARCHAL, Emile	22.01.1930	17.11.1954
MOTTOULLE, Léopold	10.01.1931	10.01.1964
BUTTGENBACH, Henri	06.07.1929	29.04.1964
HAUMAN, Lucien	19.02.1936	16.09.1965
PASSAU, Georges	22.01.1930	17.11.1965
MOUCHET, René	22.01.1930	15.12.1967
DUREN, Albert	25.08.1942	23.06.1971
WATTIEZ, Nestor	18.07.1931	22.10.1972
BRIEN, Paul	08.02.1948	19.02.1975
JURION, Floribert	28.08.1958	27.05.1977
DUBOIS, Albert	22.01.1930	19.08.1977
LAMBRECHTS, Albert	05.09.1957	21.08.1978
VAN DEN ABEELE, Marcel	25.08.1942	19.01.1980
DE WITTE, Gaston	08.10.1946	01.06.1980
HENDRICKX, Frédéric	31.08.1959	20.06.1980
CAHEN, Lucien	28.02.1955	17.05.1982
MORTELMANS, Georges	04.02.1954	11.01.1984
STANER, Pierre	27.08.1949	24.09.1984
LEBRUN, Jean	05.09.1957	15.09.1985
ROBYNS, Walter	22.01.1930	27.12.1986
DONIS, Camille	05.09.1957	28.07.1988
PEETERS, Leo	28.02.1972	04.09.1989
VAN RIEL, Joseph	06.10.1947	16.02.1992
TAVERNIER, René	02.09.1970	19.11.1992

VANBREUSEGHEM, Raymond	21.08.1954	27.11.1993
BASILEWSKY, Pierre	18.09.1970	07.12.1993
BENOIT, Pierre	16.09.1965	21.01.1995
BONE, Georges	15.01.1970	12.06.1995
CAP, Jozef	10.10.1979	22.04.1996
DE SMET, Marcel	19.03.1959	21.06.1996
DECELLE, Jean	21.03.1982	10.10.1996
LEPERSONNE, Jacques	08.10.1946	10.08.1997
BERNARD, Etienne	06.10.1947	07.06.1998

Werkende leden — Membres titulaires

CORNET, Jules	06.03.1929	17.05.1929
BRODEN, Alphonse	06.03.1929	10.12.1929
PIERAERTS, Joseph	06.03.1929	15.01.1931
SALEE, Achille	06.03.1929	13.03.1932
VANDERIJST, Hyacinthe	06.03.1929	14.11.1934
DROOGMANS, Hubert	06.03.1929	30.08.1938
LEPLAE, Edmond	06.03.1929	02.02.1941
FRATEUR, Léopold	20.02.1939	15.03.1946
DELHAYE, Fernand	22.01.1930	15.12.1946
DE WILDEMAN, Emile	06.03.1929	24.07.1947
LEYNEN, Emile	22.07.1941	10.06.1951
POLINARD, Edmond	25.08.1953	23.01.1954
RODHAIN, Jérôme	06.03.1929	26.09.1956
BRUYNOGHE, Richard	06.03.1929	26.03.1957
HENRY DE LA LINDI, Josué	22.01.1930	31.03.1957
SCHWETZ, Jacques	31.03.1957	22.04.1957
ROBERT, Maurice	06.03.1929	27.10.1958
MATHIEU, Fernand	04.08.1939	23.11.1958
GERARD, Pol	06.03.1929	28.12.1961
VAN STRAELEN, Victor	19.02.1936	29.02.1964
VAN GOIDSENHOVEN, Charles	08.10.1946	26.04.1969
FOURMARIER, Paul	06.03.1929	20.01.1970
BOUILLENNE, Raymond	08.10.1946	19.03.1972
NEUJEAN, Georges	21.02.1953	29.07.1972
THOREAU, Jacques	21.02.1953	12.01.1973
CASTILLE, Armand	04.02.1954	27.04.1973
DENAEYER, Marcel	25.07.1956	02.06.1975
KUFFERATH, Jean	28.02.1955	07.10.1977
EVENS, Frans	05.09.1957	07.01.1981
GERMAIN, René	27.08.1958	04.02.1982

Eregeassocieerde leden — Membres associés honoraires

CORIN, François	19.03.1959	12.02.1978
ADERCA, Bernard	05.09.1957	13.03.1978
THIENPONT, Denis	06.12.1977	04.11.1985
HOMES, Marcel	27.08.1958	06.11.1986
POLL, Max	27.08.1958	13.03.1991
DEVIGNAT, René	05.09.1957	21.03.1991
HENRY, Jean-Marie	25.06.1974	01.02.1994
SAINTRAIN, Antoine	17.10.1980	05.05.1996

Geassocieerde leden — Membres associés

LECOMTE, Henri	22.01.1930	12.06.1934
THEILER, Arnold	22.01.1930	24.07.1936
TROLLI, Giovanni	22.01.1930	08.02.1942
VAN DEN BRANDEN, Jean	22.01.1930	06.04.1942
SHALER, Millard King	22.01.1930	11.12.1942
BURGEON, Louis	22.01.1930	31.10.1947
LACROIX, Alfred	22.01.1930	16.03.1948
VAN HOOF, Lucien	08.10.1945	06.12.1948
CLAESSENS, Jean	18.07.1931	21.08.1949
DELEVOY, Gaston	22.01.1930	17.01.1950
JAMOTTE, André	08.10.1946	22.06.1951
BRUMPT, Emile	22.01.1930	07.07.1951
LATHOUWERS, Victor	04.08.1939	07.06.1952
WANSON, Marcel	21.02.1953	09.04.1954
CHEVALIER, Auguste	29.01.1935	04.06.1956
HERISSEY, Eugène-Henri	22.01.1930	28.01.1959
ASSELBERGHS, Etienne	21.08.1954	20.07.1959
BRUTSAERT, Paul	21.08.1953	13.02.1960
TULIPPE, Omer	08.07.1960	22.02.1968
SLADDEN, George	06.10.1947	26.12.1972
SINE, Léopold	17.10.1980	19.10.1980
FRANKART, Raymond	23.12.1987	11.10.1992

Erecorresponderende leden — Membres correspondants honoraires

KELLOGG, Charles	03.03.1962	09.03.1980
RICHT, Pierre	16.09.1965	27.01.1983
HOOGSTRAAL, Harry	01.03.1963	24.02.1986
GIROUD, Paul	09.08.1961	22.01.1989
DE MURALT, Alexandre	18.10.1976	28.05.1990
GARNHAM, Percy	09.04.1968	24.12.1994
GEIGY, Rudolf	29.08.1967	08.03.1995
GATTI, Franco	03.08.1978	12.09.1995

Corresponderende leden — Membres correspondants

WAYLAND, Edward	08.10.1945	11.07.1966
VAUCEL, Marcel	05.09.1957	15.09.1969
VARLAMOFF, Nicolas	11.08.1955	10.04.1976
TROCHAIN, Jean-Louis	18.10.1976	11.11.1976
VAN DEN BERGHE, Louis	23.08.1950	03.01.1979
CAPOT, Jacques	13.03.1972	29.10.1981

DERDE KLASSE

TROISIEME CLASSE

Erewerkende leden — Membres titulaires honoraires

MAURY, Jean	06.03.1929	22.03.1953
MOULAERT, George	06.03.1929	17.09.1958
DEHALU, Marcel	06.07.1929	15.06.1960
LANCSWEERT, Prosper	24.10.1935	04.01.1962

OLSEN, Frederik	06.03.1929	17.11.1962
FONTAINAS, Paul	06.03.1929	22.02.1964
GILLON, Gustave	06.07.1929	27.01.1966
DEGUENT, René	06.03.1929	20.02.1966
JADOT, Odon	06.03.1929	16.04.1968
BETTE, Robert	03.04.1930	23.07.1969
DE BACKER, Eudore	26.08.1931	12.09.1970
MERTENS DE WILMARS, Eugène	21.02.1953	23.11.1970
DU TRIEU DE TERDONCK, Robert	08.10.1945	09.12.1970
ANTHOINE, Raymond	26.08.1931	04.06.1971
DEVROEY, Egide-Jean	09.03.1938	23.08.1972
VAN GANSE, René	21.08.1953	23.03.1981
DE ROSENBAUM, Guillaume	13.02.1952	25.09.1981
GEULETTE, Pascal	21.08.1954	03.04.1982
TISON, Léon	25.07.1956	25.12.1982
CAMPUS, Ferdinand	23.08.1950	20.04.1983
ROLLET, Anatole	05.09.1957	14.01.1984
CALEMBERT, Léon	27.08.1958	19.07.1984
DE BACKER, Simon	06.10.1947	10.09.1985
STEENSTRA, Benvenuto	18.10.1976	09.01.1988
SPRONCK, René	27.08.1958	28.05.1989
PRIGOGINE, Alexandre	25.07.1956	07.05.1991
SNEL, Marcel	27.08.1973	27.11.1991
DE MAGNEE, Ivan	06.10.1947	05.02.1993
VAN LEEUW, Jean	31.03.1982	05.05.1993
BULTOT, Franz	25.07.1956	27.01.1995
LAMOEN, Jean	13.02.1952	24.05.1997
LEDERER, André	25.07.1956	09.10.1997
GILLON, Luc	25.07.1956	05.06.1998

Werkende leden — Membres titulaires

LIEBRECHTS, Charles	06.03.1929	14.07.1938
PHILIPPSON, Maurice	06.07.1929	22.12.1938
GEVAERT, Emile	07.07.1929	28.09.1941
ALLARD, Emile	06.07.1929	05.11.1950
VAN DEUREN, Pietre	06.03.1929	26.07.1956
CAMBIER, René	12.05.1942	15.12.1956
LEGRAYE, Michel	01.02.1940	22.06.1959
BOLLENGIER, Karel	06.03.1929	05.09.1959
BEELAERTS, Jean	03.04.1930	07.05.1967
CAMUS, Célestin	09.03.1938	16.04.1968
VANDER ELST, Nérée	06.10.1947	17.08.1968
VAN DE PUTTE, Marcel	06.03.1929	27.09.1968
VAN DER STRAETEN, Jean	13.02.1952	28.12.1968
VANDERLINDEN, Raymond	08.10.1945	07.08.1971
JONES, Louis	27.08.1958	19.09.1975
BARTHOLOME, Paul	16.09.1965	14.03.1978
VAN HAUTE, André	05.04.1974	22.10.1989

Eregeassocieerde leden — Membres associés honoraires

KAISIN, Félix	31.08.1959	05.02.1979
HELLINCKX, Léon	02.09.1970	08.04.1980

PAUWEN, Léonard	05.09.1957	27.02.1982
VAN HOOF, L. V. Armand	06.09.1971	07.02.1989
GROSEMANS, Paul	27.08.1958	29.05.1989
CLERFAYT, Albert	25.09.1972	13.12.1990
BRISON, Léon	20.07.1960	10.08.1996

Geassocieerde leden — Membres associés

WIENER, Lionel	03.04.1930	05.09.1940
ROUSSILHE, Henri	03.04.1930	11.05.1945
PERRIER, Georges	03.04.1930	16.02.1946
HANSENS, Emmanuel	12.05.1942	16.08.1946
WINTERBOTHAM, Harold	03.04.1930	10.12.1946
CLAES, Tobie	03.04.1930	03.03.1949
CITO, Nicolas	03.04.1930	18.06.1949
LEEMANS, Piette	03.04.1930	10.01.1951
LEEMANS, Franz	29.07.1949	26.06.1952
BOUSIN, Georges	03.04.1930	07.10.1953
COMHAIRE, Ernest	01.07.1941	16.07.1954
GILLIARD, Albert	03.04.1930	24.02.1956
TILHO, Jean	08.10.1945	08.04.1956
SPORCO, Piette	06.10.1947	12.09.1960
DESCANS, Léon	24.10.1935	12.04.1962
MARTHOZ, Aimé	28.02.1955	12.06.1962
MARCHAL, Albert	03.04.1930	11.12.1963
QUETS, Jérôme	06.10.1947	29.10.1964
FRENAY, Eugène	05.09.1957	25.04.1967
ROGER, Emmanuel	03.04.1930	09.09.1968
VERDEYEN, Jacques	21.08.1954	30.10.1969
DE ROOVER, Marcel	03.04.1930	21.06.1971
BARZIN, Henry	09.03.1938	31.12.1971
BOURGEOIS, Paul	20.06.1960	11.05.1974
SNOEYS, Raymond	26.01.1983	18.12.1987
BEUGNIES, Alphonse	26.09.1978	18.01.1988

Erecorresponderende leden — Membres correspondants honoraires

SAHAMA, Thure	17.02.1969	08.03.1983
HEDGES, Ernest	01.03.1963	24.10.1984
HERRINCK, Paul	11.06.1955	?
VAN LAMMEREN, Wilhelmus	09.08.1961	20.10.1992
MARINELLI, Giorgio	31.03.1982	27.03.1993
VAN LANGENDONCK, Telemaco	03.09.1969	09.02.1994

Corresponderende leden — Membres correspondants

DE DYCKER, Raymond	06.10.1947	12.12.1947
WILLEMS, Robert	06.10.1947	05.09.1952
VENING-MEINESZ, Felix	03.04.1930	10.08.1966
PARDE, Maurice	15.07.1954	14.06.1973
MEULENBERGH, Jean	27.02.1975	21.08.1977
POLLAK, Herman	06.09.1996	25.06.1998

NECROLOGISCHE

NOTA'S

NOTICES

NECROLOGIQUES

Gustaaf HULSTAERT

(Melsele, 5 juli 1900 — Bamanya, 12 februari 1990) *

In deze herdenkingsrede zullen wij trachten een overzicht te geven van het omvangrijke wetenschappelijk werk van E.P. Dr. Gustaaf Hulstaert.

Gedurende vijftien jaar was hij missionaris in Kongo, waar hij in het bijzonder de taal, woordkunst en cultuur van de Mongo bestudeerde.

Gustaaf Hulstaert werd geboren te Melsele (provincie Oost-Vlaanderen) op 5 juli 1900. Hij overleed te Bamanya (Democratische Republiek Kongo) op 12 februari 1990.

Hij volgde de Grieks-Latijnse humaniora aan het College van de Missionarissen van het Heilig Hart te Asse (Brabant) van 1911 tot 1917.

Op 20 september 1917 begon hij het noviciaat bij de Missionarissen van het Heilig Hart te Heverlee (Leuven).

Tussen 1918 en 1924 studeerde hij filosofie en theologie aan de Katholieke Universiteit te Leuven. Op 27 juli 1924 werd hij tot priester gewijd.

Van september 1924 tot februari 1925 was hij leraar aan het College van de Missionarissen van het Heilig Hart te Asse.

In het vooruitzicht van zijn vertrek naar Afrika volgde hij te Brussel cursussen in de tropische geneeskunde. Door zelfstudie maakte hij zich vertrouwd met de Afrikaanse taalkunde.

Tijdens zijn studies te Leuven legde hij zich ook toe op de entomologie. Hij bestudeerde vooral kevers en vlinders uit tropische gebieden (Kongo, Indonesië, Nieuw-Guinea en Brazilië) die leden van zijn congregatie en andere correspondenten hem van daaruit stuurden.

Van zijn hand verschenen een twintigtal studies in de volgende tijdschriften : *Annals and Magazine of Natural History*, *Revue zoologique africaine*,

* Lofrede uitgesproken op de zitting van de Klasse voor Morele en Politieke Wetenschappen gehouden op 16 juni 1992.

Natuurwetenschappelijk Tijdschrift, Bulletin de la société entomologique de Belgique. De meeste van deze studies dateren van vóór zijn vertrek naar Afrika.

Twee entomologische studies verschenen in boekvorm toen hij reeds in Afrika was: *Lepidoptera Heterocera* (Tervuren, 1928) en *Lepidoptera Rhopalocera* (Tervuren, 1931). Enkele species werden door hem gedetermineerd en dragen ook zijn naam.

Op 15 september 1925 vertrekt Gustaaf Hulstaert naar Kongo, naar de toenmalige apostolische prefectuur Tshuapa; deze werd sedert 1926 de apostolische prefectuur Coquilhatville en omvat heden het aartsbisdom Mbandaka en het bisdom Ikela.

Dit gebied strekt zich uit, van west naar oost, van Mbandaka tot Ikela, over een lengte van ongeveer 700 km. Het bestrijkt het bekken van de volgende rivieren: Tshuapa, Lomela, Salonga, Luilaka, en heeft een oppervlakte van ongeveer vijfmaal België.

Pater Hulstaert werd gezonden naar de missie van Boende waar hij tot november 1927, dus gedurende twee jaar, reispatser was. Boende ligt op de Tshuapa, ongeveer halfweg tussen Mbandaka en Ikela.

Het gebied van Boende dat hij moest bereizen was zeer groot. Het strekte zich uit langs de Lomela tot aan het Sankurugebied, en langs de Salongarivier tot Watsi-Nkengo. De reizen gebeurden grotendeels te voet wat aan P. Hulstaert de gelegenheid gaf de mens, zijn taal en gewoonten te leren kennen, alsook de flora en fauna te bestuderen.

Van december 1927 tot september 1933 verbleef hij te Boteka nabij Ingende, waar hij directeur was van de scholen en tevens rector van de missiepost.

Te Boteka werkte P. Hulstaert gedurende zes jaar. Het gebied van Boteka is zeer uitgestrekt en is gelegen tussen Mbandaka, Wafanya en Basankoso.

In het Boteka-gebied wordt het Lonkundo-Lomongo gesproken. Het is de taalvorm die P. Hulstaert in zijn grammatische en lexicografische werken zal beschrijven. Deze taalvorm wordt ook kortweg „Mongo” genoemd en wordt heden in een groot gebied als norm beschouwd.

In de scholen en inlandse wijken van Boteka waren veel leerlingen en arbeiders uit andere bevolkingsgroepen dan de Mongo aanwezig, wat voor de taalkundige studies van P. Hulstaert bijzonder interessant was.

In 1933 verschijnt een eerste boek van zijn hand in het Lonkundo-Lomongo: *Buku ea njekola eandelo la ekotelo* (= Boek om te leren lezen en schrijven), in twee delen, respectievelijk 128 pp. en 102 pp.

Vooral tussen 1933 en 1968 verschenen van zijn hand boeken in het Lomongo bestemd voor het onderwijs.

Benevens taalboeken publiceerde hij in deze periode ook religieuze werken: catechismus, gebedenboek, gewijde geschiedenis, enz. alsook algemene werken over hygiëne, denataliteit, hekserij, enz. Van deze werken in het Lomongo verschenen meerdere uitgaven.

De vertaling van afzonderlijke evangeliën zullen later hun voltooiing krijgen

in de vertaling in het Lomongo van het *Nieuwe Testament* (1975) en van het *Oude Testament* (1977).

Van september 1933 tot oktober 1934 was P. Hulstaert overste van de missiepost van Bokuma, gelegen tussen Mbandaka en Boteka, alsmede directeur en leraar aan het klein seminarie aldaar.

Het seminarie van Bokuma ontving ook kandidaten van naburige vicariaten, wat aan P. Hulstaert de gelegenheid gaf contact te nemen met verwante talen en idiomen.

Hij benut een verlof in België in 1935-1936 om publicaties op punt te stellen.

Gedurende de eerste tien jaar van zijn verblijf in Afrika — en er volgen er nog vijfenvijftig! — heeft P. Hulstaert de basis gelegd van zijn verder wetenschappelijk onderzoek.

Tijdens deze eerste tien jaar heeft hij vooreerst het grote gebied verkend dat verder het object zal zijn van zijn studies. Ook werd het idioom gekozen dat als standaardvorm zal dienen voor verdere linguïstische en literaire beschrijvingen : het Lonkundo-Lomongo van Ingende.

Wij willen hier even de aandacht vestigen op de stromingen die zich in de taalkunde en de Afrikanistiek hebben voorgedaan in de jaren twintig en dertig.

In de linguïstiek ontstond de fonologie of de leer van de betekenisdragende klanken. Als begindatum neemt men aan : het Linguïstisch Congres van Praag (1928). De fonologie is ook mede het begin geweest van het structuralisme in de taalkunde.

De invloed op de praktische spelling van de Afrikaanse talen is groot geweest : b.v. het gebruik van tekens als [ɛ] en [ɔ] naast e en o, waar nodig. Er was eveneens invloed op de wijze van beschrijven van een inheemse taal, namelijk met inachtneming van haar eigen bouw, haar eigen structuur.

In 1926 werd het „International African Institute” opgericht, met het leidinggevend tijdschrift *Africa* dat sedert 1928 ononderbroken verscheen. In een *Memorandum on the Practical Orthography of African Languages*, uitgegeven door het I.A.I., werden symbolen aanbevolen om te gebruiken in de Afrikaanse talen, alsook deze voor het weergeven van tonemen.

In de periode 1925-1935 heeft P. Hulstaert de spelling uitgewerkt volgens de aanbevelingen van het I.A.I. Ook zal hij zijn linguïstische beschrijvingen uitvoeren rekening houdend met de eigen structuur van de taal.

Het bestaan van het muzikaal accent met betekenisdragende functie werd reeds, wat de Afrikaanse talen betreft, ontdekt in het midden van de vorige eeuw. Pas van de jaren 1930 af verschenen lexicale en grammatische werken die het muzikaal accent op alle Afrikaanse voorbeelden vermelden.

Tot deze werken dient ook het *Lonkundo-Nederlands Woordenboek* (1936, 274 pp.) van P. Hulstaert gerekend. In dit werk zijn alle inheemse woorden van toontekens voorzien.

Wat de periode 1925-1935 betreft, verschenen van zijn hand de volgende

religieuze werken en boeken voor schoolgebruik : *Bifangeli bya biyenga biuma la bya fetu nda lonkundo* (1934, 115 pp., Evangelies van de zondagen en de feestdagen in het Lomongo), *Buku ea mbaanda* (1935, 80 pp., Leesboek voor het derde studiejaar van de lagere school), *Katakisimo ea Nkundo-Mongo* (1935, 49 pp., Catechismus in het Lomongo), en *Ekakwelo ea balako ka katakisimo* (1935, 82 pp., Verklaring van de Lomongo-catechismus).

Er volgt nu een overzicht van de wetenschappelijke activiteiten van P. Hulstaert van 1936 tot 1950.

Op 19 augustus werd hij aangesteld als religieus overste en tevens missionaris-inspecteur van het onderwijs in het uitgestrekte vicariaat Coquilhatville.

Hij resideerde te Bamanya, maar verschillende maanden per jaar was hij op reis om zijn confraters te bezoeken en de missiescholen te inspecteren.

Gedurende meer dan tien jaar zal hij met alle uithoeken van het vicariaat in contact komen. Zijn kennis van het Lomongo liet hem toe dit idioom te vergelijken met aanverwante idiomen.

Nieuwe missionarissen die in het gebied toekwamen, brachten eerst een tijd door te Bamanya om door P. Hulstaert ingewijd te worden in de taal en de gebruiken van de Mongo.

Zijn *Praktische grammatica van het Lonkundo-Lomongo* (1938, 272 pp.) was het resultaat van cursussen die hij aan de jonge missionarissen gaf. Ook de volgende woordenboeken waren ter beschikking van de cursisten : *Lonkundo-Nederlands woordenboek* (1936, 274 pp.), *Nederlands-Lonkundo woordenboek* (1941, 365 pp.).

Na het verschijnen van de *Lomongo-grammatica* van P. Hulstaert, verscheen in 1939 deze over het Tshiluba van Professor A. Burssens. P. Hulstaert vergeleek beide werken wat betreft het muzikaal accent in een studie in het tijdschrift *Aequatoria* (1941) onder de titel : *Tonetiek van Lomongo en Tshiluba*. Het bleek dat beide talen tegengestelde tonemen vertoonden. Van toen af werd het toonsysteem van het Lomongo „etymologisch”, en dat van het Tshiluba, „reversief” genoemd.

Op het vlak van de etnologie verscheen van de hand van P. Hulstaert het werk *Le mariage des Nkundo* (1938, 520 pp.). Dit werk behandelt het huwelijk bij de Nkundo-Mongo in zijn verschillende aspecten, zoals de verschillende vormen van huwelijk, de polygamie, de bruidsprijs, de ontbinding, de toestand van de kinderen. Deze studie is nog steeds een klassiek werk in de culturele antropologie.

In 1938 verscheen zijn werk *Les sanctions coutumières chez les Nkundo* (53 pp.). Dit werk werd door onze Academie bekroond naar aanleiding van de Jaarlijkse Wedstrijd van 1937.

Eind 1937 stichtte P. Hulstaert, samen met P. Boelaert, het tijdschrift *Aequatoria*. Het was het eerste wetenschappelijk tijdschrift op het gebied van taalkunde en etnologie dat in Kongo werd uitgegeven. Het begin was bescheiden ; het verscheen op klein formaat met één studie per nummer.

In 1939 kreeg *Aequatoria* zijn definitieve vorm in quarto-formaat, en bevatte elk nummer verschillende studies. In het eerste nummer van 1939 heeft P. Hulstaert de doelstellingen van het tijdschrift als volgt omschreven: „*Aequatoria* veut contribuer à la coopération et à l'entr'aide de ceux qui s'intéressent aux études congolaises par la mise en commun des connaissances. Elle veut atteindre ce but par la publication d'études inédites, traitant des sujets les plus divers: langue, us et coutumes, droit, art, enseignement, possibilités et essais d'adaptation, etc.”

Het tijdschrift *Aequatoria* kende een moeilijke beginperiode, vooral wegens de oorlog 1940-1945: de verbreking van het contact met Europa, beperking van de verspreiding, papierschaarste, een weinig gunstig klimaat voor wetenschappelijk onderzoek. P. Hulstaert ging deze moeilijkheden niet uit de weg en wist *Aequatoria* op een degelijk peil te brengen en te houden.

In de eerste jaargangen komen reeds aan de orde: het streven naar algemene vorming van de Afrikanen, de vormende waarde van het Mongo als moedertaal en cultuurtaal, de nadruk op de eigen literatuur en cultuur.

Na reeds te Boende, Boteka, Bokuma en Bamanya aan het werk te zijn geweest, en nadat hij met verlof naar België was geweest, is P. Hulstaert in de jaren 1947-1949 terug te Boteka waar hij overste van de missie en tevens schooldirecteur was.

In 1945 werd P. Hulstaert lid van onze Academie. In 1950 werd hij lid van de Commissie voor Afrikaanse Taalkunde van het Ministerie van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi, alsook van de „Commission pour la Protection des Indigènes”. In hetzelfde jaar werd hij geassocieerd navorser van het Instituut voor Wetenschappelijk Onderzoek in Centraal-Afrika (IRSAC-IWOCA).

Tussen 1936 en 1950 verschenen van de hand van P. Hulstaert, benevens voornoemde werken, nog een paar taalkundige studies alsook boeken voor schoolgebruik.

Onze Academie publiceerde in 1950 zijn *Carte linguistique du Congo belge*. Het is een werk met zeventenzestig pagina's commentaar bij een kaart in veelkleurendruk. De bij elkaar horende talen en idiomen zijn in dezelfde kleur aangeduid. De grote groepen, zoals Mongo, Luba, Kongo, Teke, Bemba zijn duidelijk zichtbaar.

De kaart geeft ook de grens aan tussen de Bantu- en niet-Bantutalen die door het noorden van Kongo loopt, evenals de enclaves die zich noordelijk en zuidelijk van deze grens bevinden.

Het register van de *Carte linguistique du Congo belge* bevat niet minder dan driehonderd twintig namen van talen en idiomen die in Kongo voorkomen, een land dat naar schatting een tweehonderdtal culturele eenheden telt.

Onze Academie heeft eveneens uitgegeven *La négation dans les langues congolaises* (1950, 70 pp.). In dit werk bestudeert de auteur de negatieve verbale

morfemen alsook de negatieve onafhankelijke woorden in achtenvijftig Bantutalen en dertien niet-Bantutalen.

In de loop van deze periode publiceerde P. Hulstaert nog de volgende werken in het Lomongo : *Bosako w'oyenga* (1936, 250 pp., Gewijde geschiedenis), *Towa la bete o?* (1937, 64 pp., Over de toverij), *Etsifyelaka* (1937, Mongospraakunst voor de lagere school), *Losilo jwa bonanga bokiso* (1937, 15 pp., Over de denataliteit), *Etsifyelaka II* (1937, 64 pp.), *Buku ea mbondo nda lomongo* (1938, 84 pp., Gebedenboek in het Lomongo), *Etsifyelaka III* (1945, 103 pp.), *Bonkonda wa baoi ba njimeja* (1949, 102 pp., Basisprincipes van het geloof).

In 1950, na vijftientig jaar missiewerk in Afrika en contact met de Mongomens en zijn cultuur, waren van de hand van P. Hulstaert honderdvierenveertig publicaties verschenen, waarvan tweeëntwintig in boekvorm. Daarbij dienen nog achtenveertig belangrijke recenties gerekend die verschenen in *Aequatoria*.

In 1950 wordt P. Hulstaert vrijgesteld van zijn missioneringstaak om zich uitsluitend aan zijn wetenschappelijk werk en aan het tijdschrift *Aequatoria* te kunnen wijden.

Vanaf 1950 verblijft hij opnieuw te Bamanya op een tiental kilometer van Mbandaka. Hij is vijftig jaar oud en begint een nieuwe periode van intensief navorsingswerk en publicaties die nog veertig jaar zal duren.

De periode die wij nu bespreken strekt zich uit van 1950 tot 1960, de periode van de onafhankelijkheid.

Deze periode wordt gekenmerkt door het verschijnen van enkele omvangrijke publicaties. Het betreft een zestal taalkundige werken en werken over woordkunst die wij in het kort zullen bespreken. Wij vermelden ook de schooluitgaven en religieuze werken, dertien in getal, die in het Lomongo verschenen.

Deze periode wordt ook gekenmerkt door de bloei van het tijdschrift *Aequatoria*.

In 1952 verschijnt het *Dictionnaire français-lomongo (lonkundo)* (466 pp.). De auteur zelf zegt : „L'idiome sur lequel se base le présent ouvrage est celui de la région d'Ingende”. In het bijzonder gaat het om het dialect van de Bonkoso-Bongili. Tal van woorden uit andere dialecten werden eveneens weergegeven, alsook neologismen. Het eigenlijke lexicon wordt voorafgegaan door een linguïstische schets van het Lomongo.

In zijn werk *Au sujet de deux cartes linguistiques du Congo belge* (1954, 55 pp.), geeft P. Hulstaert een antwoord op een soortgelijk werk van G. Van Bulck, *Les deux cartes linguistiques du Congo belge* (1952, 68 pp.). De twee auteurs vergelijken de werken die zij elk vroeger geschreven hebben over de classificatie van de talen van Kongo. Deze kritische studies zijn van groot nut geweest voor de samenstelling van o.a. de *Talenkaart - Carte linguistique van de Algemene Atlas van Congo - Atlas général du Congo* van 1954.

In samenwerking met A. De Rop publiceerde P. Hulstaert *Rechtspraakfabels van de Nkundó* (1954, 170 pp.). In elk van de zesenvestig fabels die het boek telt, wordt een probleem van rechtskundige aard gesteld en volgt ook een oplossing. Deze documenten zijn in feite oefeningen in rechtelijke redeneerkunst.

In 1957 verscheen het *Dictionnaire lomongo-français* (Deel I, A-J, 917 pp. en Deel II, K-Z, pp. 918-1949). Dit bijzonder degelijk en uitvoerig woordenboek is niet alleen vertalend doch ook verklarend. Het geeft ook etnologische, botanische en zoölogische informatie. Het woordenboek is geïllustreerd met foto's van objecten van de materiële cultuur.

Wat de bouwstoffen van dit woordenboek betreft zegt de auteur: „Les exemples ont été notés de la bouche des indigènes ou puisés dans leurs écrits : correspondance, rédaction, publications, recueils de style oral, journaux”.

Alhoewel het om een uitgebreid woordenboek gaat met grondige behandeling van elk trefwoord, zegt de auteur in de inleiding: „Tous ceux qui se sont adonnés à l'étude d'une langue bantoue ont expérimenté combien ces parlars sont riches. Une vie humaine ne suffit pas à en connaître une à la perfection. Toujours on apprend quelque nouveauté. Le présent dictionnaire n'est pas considéré par son auteur comme exhaustif et définitif”.

In de Afrikaanse gemeenschappen zijn veel spreekwoorden in gebruik. P. Hulstaert is erin geslaagd er niet minder dan tweeduizend zeshonderd zeventig te verzamelen bij de Mongo. Deze werden gepubliceerd onder de titel *Proverbes mongo* (1958, 828 pp.). In deel I van het werk worden de spreekwoorden één na één behandeld. Voor elk spreekwoord worden vermeld: de volledige vorm, de vorm met elisies, de vertaling, de verklaring en de toepassing. Deel II bestaat uit een ideologische lijst met de thema's die in de spreekwoorden worden behandeld. Dit werk, zoals vele andere van de auteur, werd gepubliceerd door het Museum in Tervuren.

In 1959 publiceerde P. Hulstaert *Losako, la salutation solennelle des Nkundo* (224 pp.). Een *losako* is een plechtig antwoord, in de vorm van een spreuk, vanwege een persoon van hogere rang op een begroeting die hem wordt overgemaakt. Deze studie bevat zeshonderd tweeëndertig *nsako*, waarvan de auteur, benevens de oorspronkelijke tekst, de vertaling, verklaring en toepassing geeft. Deze studie verschaft kostbare gegevens over hiërarchische verhoudingen tussen leden van een Afrikaanse gemeenschap, alsook over hoffelijkheid en omgangsvormen.

Tussen 1950 en 1960 publiceerde P. Hulstaert in het Lomongo enkele religieuze werken en schoolboeken: *Etsifyongenya* (1950, 50 pp., Leergang in hygiëne), *Bifangeli la bipitola bya mmingo la fetu* (1953, 167 pp., Evangelies en epistels van de zondagen en de feestdagen), *Belemo beki baapotolu* (1955, 101 pp., De handelingen van de apostelen), *Efangeli ea Yesu Kelesu, bokota wa Yoanasi* (1955, 76 pp., Evangelie volgens Johannes), *Efangeli ea Yesu Kelesu, bokota wa Mateo* (1955, 102 pp.), *Bosako w'oyengwa I* (1955, 63 pp.,

Gewijde geschiedenis), *Bosako w'oyengwa II* (1955, 151 pp.), *Bosako w'oyengwa III* (1955, 250 pp.), *Wikitano wa mbono ya Bosangano* (1957, 16 pp., Boek voor de leden van het Marialegioen), *Bifangeli la belemo beki baapotolu* (1957, 429 pp., De vier evangeliën en handelingen van de apostelen), *Bikosa la moondo ya botisimo* (1959, 24 pp., Ceremoniën en gebeden bij het doopsel), *Bikosa bya sakalameto ea bolonganyi* (1959, 10 pp., Ceremoniën van het sacrament van het huwelijk).

Het tijdschrift *Aequatoria* kende tussen de jaren 1950 en 1960 een grote bloei. Het telde vele medewerkers met grote kennis van het terrein in diverse takken van de menswetenschappen: taalkunde, letterkunde, geschiedenis, etnologie, sociologie, e.a. Het had een grote verspreiding en vele abonnementen. Met de onafhankelijkheid van Kongo in 1960 kwam aan deze toestand een einde. P. Hulstaert slaagde er evenwel in het tijdschrift in leven te houden tot in 1962.

Tijdens het decennium 1960-1970 verschenen van de hand van P. Hulstaert negen werken in boekvorm, veertien geschriften in het Lomongo, alsook een aantal tijdschriftartikels.

Een etnografisch overzicht van de Mongo verscheen in 1961 onder de titel *Les Mongo. Aperçu général* (66 pp.). Het behandelt de verschillende aspecten van de cultuur van deze bevolkingsgroep, zoals de politieke en sociale structuur, het economisch leven, de kunst, de religie en de magie.

Tijdens dit decennium verschijnt ook de monumentale grammatica van het Lomongo in drie delen, samen niet minder dan duizend zeventienhonderd negennegentig pagina's.

In 1961 verscheen *Grammaire du Lomongo. Première partie : la phonologie* (175 pp.). Het behandelt de fonemen, de lengte, het muzikaal accent, het dynamisch accent, de elisies. Dit alles wordt op een wetenschappelijk verantwoorde, doch voor iedereen leesbare manier uiteengezet. Het werk bevat ook een kaart van het Mongogebied, alsook een kaart met de verwante idiomën.

Grammaire du Lomongo. Deuxième partie : la morphologie (1965) telt 680 pp. Het werk behandelt achtereenvolgens de substantieven, adjectieven, pronomina, verba en invariabilia. Het bevat tevens een uitvoerige tabel met de formules van alle tijden en wijzen.

Bij de beschrijving van een Afrikaanse taal blijft de behandeling van de syntaxis dikwijls achterwege, vooral wegens de complexiteit van de materie. Dankzij zijn grondige kennis van het Lomongo heeft P. Hulstaert ook dit aspect van de grammatica grondig kunnen bestuderen.

In 1966 verschijnt *Grammaire du Lomongo. Troisième partie : la syntaxe*. Het werk telt niet minder dan negenhonderd vierenvestig pagina's en behandelt de woordgroepen, bijzinnen, zinnen, relatieve constructies en samengestelde zinnen. In de inleiding tot zijn werk zegt de auteur: „La syntaxe

mongo comporte des matières si abondantes et si variées que ce domaine paraît inépuisable”.

De Lomongogrammatica alsook de Lomongowoordenboeken en vele andere werken van P. Hulstaert werden gepubliceerd door het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika (Tervuren).

In 1965 verschenen de *Contes mongo* (653 pp.). Het betreft honderd vijftig verhalen waarvan een aantal met historische inslag. De eigenlijke dierfabels verschenen onder de titel *Fables mongo* (1970, 671 pp.). Dit werk bevat drie delen : de cyclus van de dwergantilope, de cyclus van de schildpad, en verder fabels over diverse dieren.

De boemanverhalen werden afzonderlijk gegroepeerd onder de titel *Contes d'ogres mongo* (1971, 366 pp.). De Lomongoteksten van deze drie bundels zijn alle van toontekens voorzien. Zij vormen een omvangrijk taalkundig corpus. Ook op literair gebied zijn zij interessant zowel naar de inhoud als naar de vorm.

Benevens de globale studie van het Lonkundo-Lomongo heeft P. Hulstaert ook een aantal linguïstische schetsen uitgewerkt van verwante idiomen, b.v. *Esquisse du parler des Nkengo* (1970, 71 pp.).

P. Hulstaert was ook vertrouwd met de botanica en publiceerde in 1966 het werk *Notes de botanique mongo* (213 pp.). Deze studie behandelt zeshonderd vijftig bos- en zaadplanten. Zij zijn gerangschikt volgens familie en soort. Voor elke plant wordt de wetenschappelijke naam alsook de inheemse naam of namen gegeven. Het gebruik van deze planten, op geneeskundig gebied, alsook in de magie, wordt eveneens behandeld.

Bij de werken die in deze periode in het Lomongo verschenen is er b.v. het uitvoerige *Ntsingo ea katakisimo* (Uitleg van de Mongocatechismus) in drie delen : deel I (1961, 250 pp.), deel II (1963, 114 pp.), deel III (1963, 299 pp.).

Naar aanleiding van zijn zeventigste verjaardag werd P. Hulstaert gehuldigd. Hij had toen reeds vijfenveertig jaar missionering en wetenschappelijke bedrijvigheid volbracht. Zijn confrater P. De Rop publiceerde in het tijdschrift *Africa-Tervuren* een biografie van de gehuldigde. Van de hand van dezelfde auteur verscheen, als afzonderlijke publicatie, een *Bibliographie analytique* van P. Hulstaert.

Op 20 oktober 1970 ontving P. Hulstaert het Doctoraat *Honoris Causa* in de Wijsbegeerte en Letteren aan de Gutenberg Universiteit te Mainz (Duitsland).

Op 15 oktober 1973 werd hem eveneens het Doctoraat *Honoris Causa* verleend aan de „Université Nationale du Zaïre” (Kinshasa).

Wat de periode 1970-1980 betreft, verschenen een zevental werken in boekvorm. Vooreerst is er *Poèmes mongo anciens* (1978, 551 pp.). De auteur analyseert in dit werk verschillende vormen van traditionele poëzie en verleent

een bijzondere aandacht aan de prosodie, waarover hij in de inleiding terecht zegt dat zij is: „Un domaine encore complètement inexploré en Afrique”.

Onder de titel *Poèmes mongo modernes* (1972, 237 pp.) heeft de auteur gedichten verzameld die geschreven werden en waarvan de dichters gekend zijn. Deze gedichten hebben veelal de invloed ondergaan van de Europese poëzie.

Eveneens belangrijk inzake de prosodie is het werk *Berceuses mongo et formules de numération mongo* (1977, 95 pp.). Dit werk verscheen bij het „Centre d'Etudes ethnologiques, Bandundu” (CEEBA). Benevens wiegeliedereren bevat dit werk o.a. stereotype zangen, liederen van tweelingen en telrijmpjes.

Bij dezelfde uitgeverij verscheen ook *Traditions orales mongo* (1979, 120 pp.). Dit werk bevat correcties en addenda bij de *Proverbes mongo* die vroeger verschenen.

In 1987 verscheen de derde editie van het Nieuwe Testament onder de titel *Bonkanda wa Njakomba. Elaka ea Yooko* (317 pp.), en in 1977 het Oude Testament onder de titel *Bonkanda wa Njakomba. Elaka ea Kalakala* (943 pp.). Dit werk dat jaren in beslag nam, werd tot in de perfectie uitgevoerd. In beide werken is het muzikaal accent op alle woorden aangeduid. De psalmen werden vertaald rekening houdend met de Mongoversleer.

Het moeilijke domein van de woordbetekenis werd door P. Hulstaert behandeld in *Esquisse de sémantique mongo* (1977, 72 pp.). Slechts met een grondige kennis van de taal en cultuur kon een werk als dit gerealiseerd worden.

Naar aanleiding van zijn tachtigste verjaardag werd P. Hulstaert met veel luister gehuldigd te Mbandaka op 1 december 1980. Ook in zijn geboortestreek Melsele-Beveren (Oost-Vlaanderen) viel hem op 11 oktober 1981 deze eer te beurt.

Te Mbandaka verscheen in 1980 *Recueil d'études offert au R.P. G. Hulstaert m.s.c., à l'occasion de son 80e anniversaire* (Tome I, 696 pp. ; Tome II, 147 pp.). Deze publicatie was het begin van een nieuwe reeks onder de naam *Annales Aequatoria*. Tot op heden verschenen reeds, onder de redactie van P. H. Vinck, zestien delen van deze reeks.

Tussen 1980 en 1990 heeft P. Hulstaert nog twaalf werken in boekvorm gepubliceerd.

Met betrekking tot de prosodie vermelden wij vooreerst: *Chants mongo* (1982, 175 pp.) en *Chansons de danse mongo* (1982, 127 pp.).

P. Hulstaert stelde nog enkele linguïstische schetsen samen van idiomen die nauw met het mongo verwant zijn: *Esquisse de la langue elku* (1982, 169 pp.), *Les parlers losikongo* (1984, 84 pp.), met A. Goemaere *Grammaire du londengese* (1984, 190 pp.), *Les parlers des Emona, des Mpongo et Nkolé. Esquisse linguistique des Booli* (1984, 132 pp.).

Eveneens verschenen van zijn hand *Petit lexique des croyances magiques* (1981, 128 pp.), en *Eléments d'histoire mongo ancienne* (1984, 83 pp.).

P. Hulstaert streefde naar volledigheid en perfectie. Zo publiceerde hij aanvullingen bij zijn vroeger verschenen woordenboek onder de titel *Complément au Dictionnaire lomongo-français, additions et corrections* (463 pp.).

Aan zijn vroeger verschenen grammatica voegde hij in 1988 een *Supplément à la grammaire lomongo* (127 pp.) toe. Deze twee aanvullingen verschenen in de reeks *Etudes Aequatoria* (Mbandaka).

In dezelfde serie verscheen in 1988 *Les ancêtres de Lianja. Prologomènes à l'épopée des Mongo. Traduction française par G. Hulstaert d'un texte de Louis Bamala* (59 pp.).

In de *Oosterse Bibliotheek* (Stichting ter bevordering van literaire vertalingen uit moeilijk toegankelijke talen) verscheen in 1985 *Het epos van Lianja. Verhalen en gedichten van de Mongo in Centraal-Afrika*. Dit werk werd uitgegeven door Meulenhoff (Amsterdam) en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika (Tervuren).

P. Hulstaert publiceerde een zeventigtal werken in boekvorm. Benevens deze werken zijn nog ongeveer driehonderd dertig studies verschenen in een veertigtal verschillende tijdschriften in Kongo en in Europa.

Enkele van deze tijdschriften zijn : *Congo* (Brussel), *Anthropos* (St Augustin), *Kongo-Overzee* (Antwerpen), *Bulletin des juridictions indigènes et de droit coutumier* (Brussel), *Aequatoria* (Mbandaka), *Brousse* (Kinshasa), *Africa* (London), *African Studies* (Johannesburg), *Zaire* (Brussel), *African Affairs* (London), *Bulletin of the International Committee on Urgent Anthropological and Ethnological Research* (Wenen), *Africa-Tervuren* (Tervuren), *Zaire-Afrique* (Kinshasa), *Etudes zairoises* (Kinshasa), *Réflexions* (Bamanya), *Annales Aequatoria* (Bamanya).

Vele van deze studies handelen over taal- en letterkunde, met daarbij aansluitend o.m. onomastiek, dialectologie, theater, muziek en spel.

Andere artikels handelen over verschillende aspecten van het recht : gewoonterecht, rechtelijke organisatie in Kongo, eigendomsrecht, rechtspraak, rechtskundige spreekwoorden.

Nog andere bespreken religieuze aspecten zoals de godsgedachte en de nazielen, alsook magie en genezers.

In andere artikels komen kunst en technologie aan de beurt zoals o.m. grafbeelden, muziekinstrumenten, objecten van de materiële cultuur, jacht-technieken.

Heel wat studies behandelen sociologische, politieke, economische en andere problemen, zoals kolonisatie, demografie, bezoldiging van werkkrachten, steden, rurale ontwikkeling, huwelijk, bruidsprijs, traditionele handel, voeding, koloniale geschiedenis, onderwijsproblemen.

Tussen 1937 en 1987 publiceerde P. Hulstaert honderd zevententachtig recenties die praktisch allemaal verschenen in *Aequatoria* en *Annales Aequatoria*, en enkele in *Kongo-Overzee*. Het betreft besprekingen van werken die verschenen in het Nederlands, Frans, Engels, Duits en Portugees en die handelen over uiteenlopende onderwerpen inzake menswetenschappen.

P. Hulstaert overleed te Bamanya op 12 februari 1990. Hij was toen bezig met de voorbereiding van *Esquisse du dialecte ngalawa*.

Bij het einde van zijn leven waren er nog zevenenvijftig studies en werken die niet uitgegeven waren. Enkele waren reeds bij de uitgevers, andere berusten nog in de archieven van het Centre Aequatoria.

Een aantal van deze onuitgegeven studies werden tussen 1991 en 1994 gepubliceerd in *Annales Aequatoria*. Bij deze studies zijn er o.a. een twaalfstal schetsen van Mongodialecten.

Wanneer wij bij de werken in boekvorm, de tijdschriftartikels en recenties ook de biografische nota's rekenen die hij in de *Belgische Overzeese Biografie* publiceerde, alsook de *Documenta* in *Aequatoria*, komen wij tot een zevenhonderdtal publicaties.

P. Hulstaert heeft overal erkenning en waardering gekend; zijn werken verschenen in belangrijke reeksen en tijdschriften; hij was lid van geleerde genootschappen en ontving tweemaal een eredoctoraat.

Wegens zijn bijzondere verdiensten ontving hij talrijke kerkelijke en burgerlijke, Belgische en Kongolese onderscheidingen. Hem vielen huldgingen te beurt. Een bijzondere blijk van waardering zijn de eretitels die hem door de locale bevolking in het Mongogebied gegeven werden.

P. Hulstaert heeft zijn gehele leven ingezet voor het welzijn van de mensen van Centraal-Afrika, in het bijzonder van de Nkundo-Mongo.

Hij heeft een indrukwekkend oeuvre gerealiseerd van zeer hoog niveau, waardoor de Mongocultuur ongetwijfeld tot de best bestudeerde culturen van Afrika bezuiden de Sahara, behoort.

P. Hulstaert was een geleerde met bijzondere menselijke kwaliteiten. Hij was niet alleen zeer intelligent en werkzaam, maar hij was ook bijzonder vriendelijk en behulpzaam, wijs en bescheiden.

Gedurende vijfenveertig jaar was hij een eminent en bijzonder gewaardeerd lid van onze Academie.

John JACOBS

BRONNEN

- DE ROP, A. 1970. A l'occasion du 70e anniversaire de G. Hulstaert M.S.C. — *Africa-Tervuren*, 16 : 107-112.
- DE ROP, A. 1972. Bibliographie analytique de G. Hulstaert M.S.C. — Borgerhout, 43 pp.
- DE ROP, A. 1980. G. Hulstaert, Missionnaire du Sacré-Cœur. Notice biographique. — *Annales Aequatoria*, 1 : 3-11.
- DE ROP, A. 1980. Bibliographie de l'oeuvre scientifique du Père Gustaaf Hulstaert. Bibliographie analytique de 1979 à 1980. — *Annales Aequatoria*, 1 : 37-49.

- VINCK, H. 1991. *In memoriam* G. Hulstaert (1900-1990). — *Annales Aequatoria*, **12** : 7-76.
- VINCK, H. 1991. Hulstaert, Gustaaf. — *In* : WINTERS, C. (Ed.), *International Dictionary of Anthropologists*, New York, London, pp. 313-314.
- VINCK, H. 1993. Addenda et corrigenda de la bibliographie de G. Hulstaert. — *Annales Aequatoria*, **14** : 392-400.
- VINCK, H. 1996. Dimensions et inspiration de l'œuvre du Père Gustaaf Hulstaert. — Bamanya, 9 pp.

Albert GERARD

(Namur, 12 juillet 1920 — Liège, 28 novembre 1996) *

Albert Stanislas Jean Gérard, fils d'Arthur Gérard et de Gabrielle Dupon, est né à Namur le 12 juillet 1920. Après des études primaires à l'Ecole moyenne de l'Etat à Namur et des études secondaires à l'Athénée royal de Namur, il entre à l'Université de Liège où il obtient, en 1941, la licence en philologie germanique et l'agrégation de l'enseignement moyen du degré supérieur, en 1942, le doctorat en philosophie et lettres et, après avoir été, en 1948-1949, boursier du «British Council» pour effectuer des recherches à l'Université de Manchester, en 1956, l'agrégation de l'enseignement supérieur.

De 1941 à 1956, Albert Gérard est professeur de langues germaniques dans l'enseignement secondaire successivement à Jodoigne, à Rochefort et à Seraing. Du 11 octobre 1956 au 11 juillet 1963, il assume la charge de professeur ordinaire à l'Université d'Elisabethville et est chargé des enseignements de la langue et la littérature anglaises, de l'histoire des littératures modernes et de l'histoire de la civilisation. Membre de la commission administrative de l'Université de 1956 à 1960, secrétaire de la faculté de philosophie et lettres de 1958 à 1960, il devient doyen de cette faculté et président de la commission des publications de 1961 à 1963. En 1958, il est professeur visiteur à l'Université du Minnesota (Minneapolis) et, en 1963-1964, au Département de littérature comparée de l'Université du Wisconsin (Madison).

De 1963 à 1967, Albert Gérard est chercheur associé au Fonds National de la Recherche Scientifique. Il participe à la mise en train du «Centre d'étude

* Eloge prononcé à la séance de la Classe des Sciences morales et politiques tenue le 17 mars 1998.

des problèmes des pays en développement» créé à l'Université de Liège et présidé par le professeur J. Frenkiel.

Il concentre désormais sa carrière sur l'Université de Liège où il devient, de 1965 à 1967, maître de conférences, et de 1966 à 1967, professeur suppléant. La même année, il est professeur visiteur au Département de littérature comparée de l'Université de Harvard et, l'année suivante, «Research Fellow» à l'«Institute for the Arts and Humanistic Studies» à la «Pennsylvania State University». Enfin, en 1968, il devient professeur ordinaire à la Faculté de philosophie et lettres de l'Université de Liège où il enseigne l'«Introduction à l'histoire des principales littératures modernes», la «littérature comparée» et la «littérature comparée, appliquée aux pays en voie de développement». En 1985, Albert Gérard prend sa retraite mais poursuit sa carrière scientifique.

En 1990, à l'occasion de son soixante-dixième anniversaire, János Riesz et Alain Ricard éditent un volume de «Mélanges» intitulé *Semper aliquid novi : littérature comparée et littératures d'Afrique* dans lequel ses disciples, ses amis et ses collègues rendent hommage à sa vitalité et à son activité ininterrompue concernant les diverses littératures en langues africaines [1]**.

János Riesz, désireux de montrer la diversité et l'importance de l'œuvre critique et littéraire d'Albert Gérard, s'est interrogé sur ses débuts en étudiant ses écrits de jeunesse qui débent au cours de l'été 1936 alors qu'il n'avait pas encore seize ans révolus. Dans ces premiers essais de critique littéraire, il fait déjà preuve de réflexion, de scepticisme, de mesure, de modération dans ses jugements et d'hostilité aux extrêmes. En 1938, il développe déjà ses idées concernant une science littéraire comparée : «En effet, à l'heure actuelle surtout, une littérature n'est pas un fait que l'on peut considérer de manière absolue ; elle n'est pas uniquement le fruit du génie propre à la nation dont elle est née, mais, au contraire, à cause de la connaissance plus répandue des langues étrangères et du nombre sans cesse croissant des traductions, une littérature comme une langue, se trouve soumise à des influences étrangères, qui, chez certains écrivains, peuvent modifier complètement la façon de penser et d'écrire que l'on attendait d'eux». Il s'efforce en conséquence, dans des exemples précis, d'établir des liens de parenté pour chacun des auteurs traités [2].

En 1939, il émet ses premiers doutes sur le sens du «drame de la colonisation» : «l'intervention des Européens rompt, à n'en pas douter, un certain état d'équilibre à la fois matériel et mental ; et cette intrusion est-elle défendable ?». Il dénonce la même année le racisme et l'antisémitisme : «Le racisme, chacun sait cela, est une doctrine étroite et orgueilleuse, dont les conséquences ne peuvent être que déshonorantes pour ceux qui le mettent en pratique. Les exactions des partisans du racisme révoltent tous ceux qui ont une notion saine de la liberté et des autres valeurs humaines. Pour

** Les chiffres entre crochets [] renvoient aux notes et références pp. 96.

beaucoup, la persécution dont les Juifs sont victimes en Allemagne a été un choc violent, et ce choc a stimulé la sensibilité de plusieurs, ce qui nous vaut la publication de maints romans sur le racisme» [3].

En 1945, Albert Gérard plaide en faveur d'une reprise de la coopération internationale : «Pour que l'internationalisme devienne une réalité vécue, il faut d'abord qu'une conscience internationale naisse dans le cœur des hommes et se subordonne le sentiment national qui, pour l'instant, y règne en maître. Cette conscience internationale n'est, jusqu'à présent, qu'une idée-force, un évangile en marche, mais non encore universellement admis. Il est impossible d'exagérer la tâche qui attend les intellectuels dans la poursuite de ce but admirable. Chez eux, plus encore que chez les ouvriers (...), la notion rationnelle de l'unité et de la solidarité humaines est profondément ancrée. Et s'ils sont les dépositaires de l'Idée, ils en sont aussi les hérauts. Aussi est-il urgent que s'organise et fonctionne une Internationale des Intellectuels, une Internationale des maîtres à penser des générations futures (...) pour promouvoir la conscience internationale, la connaissance et la tolérance de modes de vie qui nous sont étrangers, le sentiment de la solidarité universelle et le désir de paix dans la justice» [4].

En 1948, il attaque les idéologies qui justifient l'oppression des peuples colonisés dans des termes d'une ironie mordante : «Nul n'ignore que le colonialisme est encore la plus noble invention de l'Occident chrétien qui, dans son abnégation, s'efforce depuis plus de quatre siècles, de partager avec ses frères dits inférieurs les biens précieux que son activité a accumulés : de l'évangile à l'énergie atomique, en passant par le whisky, la syphilis et la démocratie parlementaire. Cette mission désintéressée et débilitante, Kipling l'a justement appelée *the white man's burden*» [5].

L'auteur de la thèse sur *L'idée romantique de la poésie en Angleterre* parue en 1955 aux Belles-Lettres à Paris devient, l'année suivante, professeur ordinaire de littérature anglaise à l'Université d'Elisabethville. Il y enseigne sept ans et connaît les dernières années du Congo belge et les premières années de l'indépendance du Congo. Ce séjour à Elisabethville — aujourd'hui Lubumbashi —, capitale du Katanga, à la charnière de l'Afrique australe et de l'Afrique orientale, où l'on parle surtout le kiswahili, va avoir une influence décisive sur son intérêt pour les littératures en langues africaines.

Il va, dans une Afrique centrale en pleine décolonisation, concevoir le projet d'une *Histoire littéraire de l'Afrique*. «Albert Gérard, constate Alain Ricard, était bien loin du centre de gravité plus occidental de ce qui allait devenir l'Afrique francophone, dont il ne manquera pas une occasion de faire ressortir le provincialisme. Il était de plus au centre d'une région clé. Belle revanche du Liégeois sur une négritude souvent bien parisienne et se targuant de parler pour toute l'Afrique» [6]. Le projet d'Albert Gérard, typiquement comparatiste, aboutit à la parution, à Berkeley, en 1971 de *Four African Literatures : Xhosa, Sotho, Zulu, Amharic*. Cette brillante synthèse est une étude comparative «qui

permet d'aboutir à quelques-uns des principes du développement littéraire dans un continent largement dépourvu d'écriture avant le siècle dernier, part de ces faits littéraires similaires qui se produisent aux mêmes époques dans des pays différents, même lorsqu'il est exclu l'hypothèse d'une influence quelconque (...). La validité du projet scientifique se fonde justement sur l'étude de ces phénomènes de mutation littéraire que l'Afrique permet d'observer : le passage de l'oral à l'écrit, la naissance du roman et du théâtre (*stage drama*). La création d'une tradition et la place des innovateurs, les thèmes de l'acculturation, les adaptations et les traductions d'autres textes de la littérature universelle sont des phénomènes qui se produisent dans beaucoup de langues et de cultures africaines autour des années cinquante, et Albert Gérard aura le souci d'être présent. Il mettra ainsi au point des techniques de recueil de l'information appuyées sur une érudition bibliographique incomparable et servies par un zèle pointilleux d'épistolier» [7].

Les principes établis par Albert Gérard vont lui permettre de diriger et de présenter un ouvrage d'ensemble sur les littératures en langues africaines : *European Language Writing in Sub-Saharan Africa* dont les deux volumes sont publiés en 1986 à Budapest sous les auspices de l'Association internationale de littérature comparée. «Le rôle de l'Islam, l'histoire des systèmes coloniaux, la place des missionnaires permettent d'exposer très clairement le statut et les fonctions de la littérature en Afrique. Albert Gérard nous donne des faits, des dates, des titres d'œuvres. Là où il le peut, il commente grâce à des traductions et des critiques. Cet effort de périodisation est d'une grande utilité, encore une fois du fait de son orientation essentiellement comparative» [8].

Albert Gérard a ouvert des voies nouvelles dans lesquelles s'engage une nouvelle génération d'universitaires africains formée aux techniques multilingues et aux méthodes de l'histoire littéraire générale. Il est parvenu à incorporer l'histoire des littératures en langues africaines à l'histoire de la littérature universelle. Dans son étude intitulée *Francophonie africaine, latinité gauloise : destins parallèles*, il estime que «la situation du français en Afrique, comme d'ailleurs celle des autres langues européennes, est remarquablement analogue à celle du latin en Gaule : langue étrangère, apprise, langue véhiculaire d'une élite encore minuscule, langue bureaucratique de l'administration». Selon Albert Gérard, un processus de syncrétisme s'ébauche par l'implantation des parlers locaux africains dans le français écrit. Pour le comparatiste liégeois, les aspects linguistiques de la production esthétique priment. «La langue française, écrit-il, si elle veut trouver sa place dans l'Afrique profonde, devra se débarrasser de son amidon officiel, de son purisme rigide, de son conservatisme inflexible. Elle devra se soumettre à des habitudes articulatoires étrangères, dont aujourd'hui les chansonniers les plus minables des bords de la Seine se gaussent à l'envi ; elle devra adopter des vocables exotiques désignant des concepts étrangers à la pensée occidentale ; elle devra souhaiter que les mots de la tribu métropolitaine s'accoutument d'être disposés suivant

des arrangements syntaxiques inhabituels. Car, comme l'écrit Makhily Gas-sama, 'Pour nous, la langue française n'est rien de moins qu'une langue d'emprunt. C'est à elle de se soumettre aux exigences du génie négro-africain'. Toute l'histoire langagière des littératures était cette affirmation» [9].

Albert Gérard s'est aussi révélé un expert en lettres anglo-saxonnes : plusieurs de ses études — écrites directement en anglais — sur les romantiques anglais ont enthousiasmé des critiques d'Outre-Manche et d'Outre-Atlantique. En 1969, dans *Les Tambours du Néant : Essai sur le problème existentiel dans le roman américain*, il donne une brillante synthèse de l'âme américaine chez quelques romanciers — de Henry James à James Baldwin. Il y insiste sur la tension de l'antagonisme entre l'idéal et la réalité, entre l'optimisme et le pessimisme, entre l'innocence innée et le spectacle du mal. «Variété des nuances que revêt cette confrontation de l'aspiration vers l'absolu avec le sens de l'échec fatal, engendré par le fonds puritain, de la capacité extraordinaire d'émerveillement, avec la fascination devant le mal, du sens de la solitude avec celui de la vie communautaire, du désir d'embellir, d'éduquer avec le refus de vieillir, de quitter l'état d'irresponsabilité émotionnelle de l'adolescence. Tension qui aboutit souvent à une taraudante culpabilité, et qui me paraît d'ailleurs une clé au phénomène de la violence qui est une des constantes de la vie américaine» [10]. Rien d'étonnant à ce que cet ouvrage magistral ait obtenu en septembre 1970 le Prix Emmanuel Vossaert décerné par l'Académie Royale de Langue et de Littérature Françaises.

Albert Gérard avait été élu à l'Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer membre associé en 1968, membre titulaire en 1981 et membre titulaire honoraire en 1985. Il était encore membre de l'Association des professeurs de langues vivantes, de l'«International Association of University Professors of English», de la «Modern Language Association of America», de l'Association internationale de littérature comparée, de l'«African Studies Association of America» et représentant de la Belgique au Conseil permanent du Congrès des Africanistes. Son rayonnement intellectuel était considérable. Il avait participé activement à plus de soixante congrès et colloques scientifiques dans le monde entier. Son œuvre comprend une quinzaine de livres et brochures et environ deux cents articles.

Albert Gérard est décédé le 28 novembre 1996. Nous perdons avec lui un Confrère affable, disert, séduisant, parfois ironique et toujours disponible. Nous nous devons encore de souligner sa profonde érudition, sa grande probité intellectuelle, son esprit critique, sa perspicacité, son sens de la mesure, et son courage scientifique. Toute notre Compagnie adhère aux regrets de ses proches en ce moment voué aux souvenirs.

Pierre SALMON

Une littérature exhaustive des publications d'Albert Gérard se trouve dans le volume cité plus haut intitulé *Semper aliquid novi littérature comparée et littératures d'Afrique* [11].

LISTE DES PUBLICATIONS 1990-1998 DE A. GERARD

- GERARD, A. 1990. *Contexts of African Literature* (Amsterdam-Atlanta).
GERARD, A. 1992. *Littératures en langues africaines* (Milan).
GERARD, A. 1993. *The Phaedra Syndrome of Guilt and Shame in Drama* (Amsterdam-Atlanta).
GERARD, A. 1993. *Baroque Tragedies. Comparative Essays on Seventeenth Century Drama* (Liège).
GERARD, A. 1996. *Afrique plurielle. Etudes de Littérature comparée* (Amsterdam-Atlanta).
GERARD, A. 1998. *Genesis* (Paris) (sous presse).

NOTES ET REFERENCES

- [1] RIESZ, J. & RICARD, A. (éds) 1990. *Semper aliquid novi*. Mélanges offerts à Albert Gérard à l'occasion de son soixante-dixième anniversaire (Tübingen).
[2] RIESZ, J. 1990. *Puer senex* ou les débuts d'un homme de lettres : les écrits de jeunesse d'Albert Gérard. — In : RIESZ, J. & RICARD, A. (éds), *op. cit.*, p. 5.
[3] RIESZ, J. 1990. *Op. cit.*, p. 6.
[4] RIESZ, J. 1990. *Op. cit.*, pp. 8-9.
[5] RIESZ, J. 1990. *Op. cit.*, p. 9.
[6] RICARD, A. 1990. Albert Gérard et les littératures en langues africaines. — In : RIESZ, J. & RICARD, A. (éds), *op. cit.*, pp. 11-12.
[7] RICARD, A. 1990. *Op. cit.*, pp. 14-16.
[8] RICARD, A. 1990. *Op. cit.*, pp. 16-17.
[9] GERARD, A. 1984. Francophonie africaine, latinité gauloise : destins parallèles ? — *Canadian Review of Comparative Literature*, 2 : 249-264.
[10] LEMAIRE, M. 1970. «Les Tambours du Néant» : Introduction à une littérature universelle. — *Le Soir* du 10 mars.
[11] RIESZ, J. & RICARD, A. (éds) 1990. *Op. cit.*, pp. 391-404.

INHOUDSTAFEL — TABLE DES MATIERES

Tableau van de Academie — Tableau de l'Académie	3
Jaarlijkse wedstrijden (Règlement) — Concours annuels (Règlement)	4
Jaarlijkse wedstrijd — 1999 — Concours annuel	6
Jaarlijkse wedstrijd — 2000 — Concours annuel	7
Lucien Cahen Fonds — Fonds Lucien Cahen	8
Fernand Suykens Fonds — Fonds Fernand Suykens	11
Jean-Jacques en Berthe Symoens Fonds — Fonds Jean-Jacques et Berthe Symoens	14
SmithKline Beecham Pharma Prijs der Overzeese Geneeskundige Wetenschappen	
— Prix SmithKline Beecham Pharma des Sciences médicales d'Outre-Mer	17
Floribert Jurion Fonds — Fonds Floribert Jurion	20
Lijst van de Voorzitters en Vast Secretarissen — Liste des Présidents et Secrétaires	
perpétuels	27
Jaarboek 1998 — Annuaire 1998	29
Lijst van de werkende, geassocieerde en corresponderende leden van de Academie	
— Liste des membres titulaires, associés et correspondants de l'Académie	34
Necrologie — Nécrologie	67
Necrologische nota's — Notices nécrologiques	75
Gustaaf HULSTAERT	77
Albert GERARD	91

CONTENTS

Panel of the Academy	3
Annual Competitions (Rules)	4
Annual Competition 1999	6
Annual Competition 2000	7
Lucien Cahen Fund	8
Fernand Suykens Fund	11
Jean-Jacques and Berthe Symoens Fund	14
SmithKline Beecham Pharma Prize for Overseas Medical Sciences	17
Floribert Jurion Fund	20
List of the Presidents and Permanent Secretaries	27
Yearbook 1998	29
Directory of the Fellows, Associates and Correspondents of the Academy	34
Obituary	67
Biographical Notes of Deceased Members	75
Gustaaf HULSTAERT	77
Albert GERARD	91